

ایران

IRANNEWSPAPER

استاده چو شمع

دولت پزشکیان
۱۲ ماه تلاش، ۱۲ روز دفاع

عهدی که در طوفان شکسته نشد

دولت چهاردهم در شرایطی بی سابقه و دشوار سکان هدایت کشور را بر عهده گرفت؛ شرایطی که بار سنگین ناترازی‌های اقتصادی و زیست‌محیطی با ناترازی‌های اجتماعی مزمن همراه بود.

مأموریت اولیه و فوری، تبدیل «دولت آتشفشان» به «دولت آتش‌نشان» بود. مهار بحران‌های انفجاری و جلوگیری از فروپاشی گسترده، اولین گام اجتناب‌ناپذیر این مسیر پرچالش به شمار می‌رفت. در این مسیر، ارائه آمارهای شفاف از تورم افسارگسیخته، کمبود منابع و فشارهای معیشتی طاقت‌فرسا، اگرچه دشوار بود، اما اساس یک حکمرانی جدید مبتنی بر واقعیت و صداقت را بنا نهاد. دولت چهاردهم با تأکید بر وفاق ملی بنای خود را بر حکمرانی در کنار مردم و با مشارکت آنان گذاشت. این رویکرد تحول‌آفرین در تمامی عرصه‌ها، از اجتماعی و فرهنگی گرفته تا اقتصادی، بر مشارکت حداکثری و همراهی فعال مردمی استوار شد. هدف نهایی و آرمانی، چیزی نیست جز ساخت یک زندگی کریمانه و عزتمند برای تمامی ایرانیان.

رویکرد عدالت‌محور به عنوان یک شعار راهبردی، با قدرت و سرعت بی‌سابقه‌ای در حال عملیاتی‌شدن است. در حوزه سلامت، تلاش برای ارائه خدمات عادلانه، کاهش شکاف دسترسی و کاستن از فشار بر دهک‌های ضعیف جامعه و در حوزه آموزش، کوشش برای برقراری فرصت‌های یکسان و باکیفیت برای همه فرزندان ایران، در صدر اولویت‌های کاری قرار دارد که به هیچ عنوان متوقف یا کند نخواهد شد. دولت با مسئولیتی خطیر و تاریخی، اصلاح الگوی مصرف منابع طبیعی و ثروت‌های خدادادی را در پیش گرفته است. این مسیر دشوار اما ضروری، برای حمایت از ثروت‌های بین‌نسلی و حفظ حق نسل‌های آینده بر داشته‌های کشور، تنها راه ممکن و منطقی به شمار می‌رود.

در عرصه پرتلاطم بین‌الملل، تقویت دیپلماسی فعال، هوشمندانه و عزتمند در دستور کار قرار دارد. هدف، احیای نقش تأثیرگذار و تاریخی ایران در منطقه و جهان، عبور از فضای انزوا و رسیدن به ایرانی قوی و سربلند است که کرامت و منافع ملی آن محفوظ بماند.

سال گذشته، سالی همراه با تکانه‌های شدید جهانی و منطقه‌ای بود. ایران عزیز نیز ناخواسته در معرض شرارت‌ها، تحریم‌های ظالمانه و محدودیت‌های متعدد قرار گرفت. با این حال، هیچ یک از این حوادث و فشارهای خارجی مانع از آن نشد که دولت، عهد و پیمان خود با ملت بزرگ ایران را فراموش کند.

گرچه سنگینی میراث سخت به‌جا مانده از ادوار گذشته و تداوم فشارهای بین‌المللی، شرایط را در برخی عرصه‌ها با چالش‌هایی عمیق همراه کرده است، اما تمامی این تلاش‌ها گامی است در مسیر کاستن از آلام مردم و پاسخگویی به دغدغه‌های صادقانه تمامی فعالان و تلاشگران عرصه‌های مختلف در میهن عزیزمان ایران.

این مسیر، با عزمی راسخ و با تکیه بر ظرفیت بی‌ظنیر مردمی ادامه خواهد یافت. ویژه‌نامه پیش رو، روایتی از اولین گام‌های برداشته شده در این مسیر است؛ گزارشی از آنچه به سرانجام رسیده تا مهر تأییدی بر این مسیر درست باشد و آنچه کاشته شده تا در آینده‌ای نزدیک، میوه‌های شیرین آن برای ملت ایران به ثمر بنشیند.

دولت در خط رهبری

فصل اول

گزارش عملکرد یکسال دولت درباره تحقق دغدغه‌های رهبر فرزانه انقلاب

نقطه عزیمت به توسعه

فصل دوم

آشتی با وفاق

دولت کنار مردم

فصل سوم

دولت اجتماعی

عدالت آموزشی

فصل چهارم

درس و زندگی برای همه

نقشه انرژی از نفت و گاز تا باد و آفتاب

فصل پنجم

اصلاح الگوی مصرف

عدالت درمانی

فصل ششم

به نام زندگی

توسعه روابط خارجی

فصل هفتم

تعامل با همسایگان
گفت‌وگو با جهان

حکمرانی فرهنگ

فصل هشتم

صحنه‌ای برای تمام ایرانیان

ایران

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی

مدیر مسئول و رئیس هیأت مدیره:
صادق حسین جابری انصاری

مدیر عامل:

علی متقیان

سردبیر:

هادی خسروشاهین

تحریریه ایران:

حسین مسلم، رضا معطریان،
سیامک رحمانی، ابراهیم بهشتی،
مهدی نوروزیان، مرتضی گلپور،
مریم سالاری، اکرم احمدی،
رضا صائمی، شهریار صادقی،
معین حسین‌پور و شهرام زارع‌پور

دبیر ویژه‌نامه:

سهیلا نوری

مدیر هنری:

علیرضا میرزامصطفی

طرح جلد:

هادی حیدری

دبیر فنی:

پرویز آزموده

صفحه‌آرایی:

محمد عباسپور و محسن ذاکری

دبیر ویرایش و تصحیح:

داریوش کمالی‌پور آزاد

لیتوگرافی:

بابک اسکندرنیا، محمد آقا رضی
و سید جواد شریفی

نماینده: ۸۸۷۶۱۲۵۴

لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران

نشانی: تهران، خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸

صندوق پستی ۵۵۳۸-۱۵۸۷۵

تلفن: ۸۸۷۶۱۲۳۰

[دولت در خط رهبری]

مقام معظم رهبری در اولین دیدار با دولت چهاردهم توصیه‌های کلیدی به رئیس‌جمهوری و اعضای هیأت دولت کردند که در این فصل تلاش‌های یکساله دولت برای تحقق این توصیه‌ها را بررسی و مرور می‌کنیم.

فصل اول
گزارش عملکرد یکسال دولت
درباره تحقق دغدغه‌های
رهبر فرزانه انقلاب

یک سال همراهی با توصیه‌های رهبر انقلاب؛ مسیر دولت وفاق ملی

[فاطمه مهاجرانی]

[سخنگوی دولت]

قرار داده است. دولت چهاردهم کوشیده با اقدامات شفاف، اطلاع‌رسانی مستمر و تعامل با رسانه‌ها، اعتماد اجتماعی را بازسازی کند. تأکید بر حکمرانی فضای مجازی و بهره‌گیری از ظرفیت رسانه‌های داخلی، بخشی از این تلاش برای حفظ شفافیت و ارتقای مشارکت مردمی بوده است.

عدالت محوری، یکی دیگر از اصول محوری است که طبق توصیه مقام معظم رهبری، آقای رئیس‌جمهوری در پروژه‌هایی مانند نهضت مدرسه‌سازی و طرح‌های محله‌محور در تنظیم بودجه و سیاست‌گذاری‌های کلان اقتصادی دیده می‌شود. مبارزه با فساد و شفاف‌سازی منابع، با تشکیل کمیته‌های ویژه در وزارتخانه‌ها، مسیر ایجاد اعتماد عمومی را هموار کرده است.

استفاده از ظرفیت‌های داخلی و اعتماد به جوانان نیز از دیگر محورهای کلیدی سخنان ایشان بود. ترکیب مدیریتی جوان‌تر، حضور نخبگان در حوزه‌های فناوری و اقتصاد دیجیتال و حمایت از پروژه‌های ملی با اتکا به توان داخلی، همگی نشان‌دهنده رویکرد دولت در تقویت خودباوری ملی است.

از سوی دیگر، طبق توصیه‌های رهبر انقلاب، دیپلماسی فعال و نگاه ویژه به همسایگان، با بیش از ۱۵ سفر خارجی رئیس‌جمهوری و معاون اول، بخشی از تلاش دولت برای تقویت جایگاه منطقه‌ای ایران و کاهش تنش‌هاست.

در یک سال گذشته، دولت چهاردهم به‌طور مستمر تلاش کرده است تا توصیه‌های رهبر انقلاب را نه صرفاً در حرف، بلکه در عمل دنبال کند. این مسیر، علاوه بر دستاوردهای ملموس، اندوخته‌ای ارزشمند برای تداوم حرکت دولت است. دولت همچنان خود را موظف می‌داند با سنجش مستمر عملکرد، اصلاح کاستی‌ها و بهبود سیاست‌ها، به اهداف تعیین‌شده نزدیک‌تر شود.

در پایان، آنچه حاصل شده، روایت تلاش‌ها و اقدامات یک سال گذشته است. با وجود چالش‌های متعدد، دولت وفاق ملی خود را موظف می‌داند مسیر تعیین‌شده را با واقع‌بینی و ارزیابی مستمر دنبال کند. باور ما این است که توجه به توصیه‌های رهبری و تمرکز بر ظرفیت‌های داخلی، عدالت محوری، دیپلماسی هوشمند و تعامل مستمر با مردم، کلید مواجهه با مسائل کشور و تقویت اعتماد اجتماعی است.

اولین دیدار اعضای دولت چهاردهم با مقام معظم رهبری در ۶ شهریور سال گذشته، سرمایه‌ای بی‌بدیل برای دولت وفاق ملی بود. توصیه‌های راهبردی و مسأله‌شناسی ملی رهبر انقلاب، نقشه راهی روشن برای دولت دکتر پزشکیان تعیین کرد تا در مسیر دشوار اداره کشور حرکت کند. امروز، با گذشت یک سال و با وجود فرازونشیب‌های متعدد، از جمله تحمیل جنگی از سوی دشمنان، دولت همچنان متعهد به این مسیر است و تلاش کرده این توصیه‌ها را سرلوحه عمل قرار دهد.

اگرچه در چهارچوب یک نظام اجرایی به بزرگی دولت، نمی‌توان ادعا کرد که همه اهداف به‌طور کامل محقق شده است، اما می‌توان با اطمینان گفت که دولت همه توان و همت خود را برای پیشبرد اهداف و عدم انحراف از مسیر تعیین‌شده صرف کرده است. دستاوردهای دولت چهاردهم، با حمایت و هدایت رهبر انقلاب از یک‌سو و تعهد و توجه ویژه دولت به وفاق ملی از سوی دیگر ممکن شده است و حرکت در این مسیر، ظرفیت تازه‌ای برای بهره‌گیری از استعدادها و تقویت انسجام اجتماعی فراهم آورده است.

در دیدار سال گذشته، حضور در میان مردم و شنیدن صدای آنان، یکی از توصیه‌های محوری رهبر معظم انقلاب بود. دولت چهاردهم با سفرهای استانی رئیس‌جمهوری و اعضای هیأت دولت، بازدیدهای سرزده از مدارس، بیمارستان‌ها و مناطق محروم و گفت‌وگوهای مستقیم با نخبگان سیاسی و اجتماعی، اهتمام خود به این توصیه را نشان داده است. این حضور فعال، هم به شناسایی بهتر نیازهای واقعی مردم کمک کرده و هم اعتماد اجتماعی را در شرایط دشوار جنگ و فشارهای اقتصادی تقویت کرده است.

رهبر انقلاب همچنین بر تحول، نوآوری و پرهیز از روزمرگی تأکید کردند. دولت چهاردهم این پیام را جدی گرفته و با تشکیل کارگروه‌های تخصصی در حوزه‌های آب، انرژی، اشتغال و اقتصاد، تلاش کرده است تصمیم‌های جدید و نوآورانه اتخاذ کند. اصلاح نظام بودجه، سیاست‌های پولی و توقف برخی لواحی که امکان ایجاد شکاف اجتماعی داشتند، نمونه‌هایی از این رویکرد بوده است.

جنگ و فشارهای خارجی، علاوه بر تهدید امنیت ملی، اعتماد عمومی را نیز تحت تأثیر

افزایش اعتبار حفاظت محیط زیست

دستاورد کلان

[۶۰٪]

افزایش
اعتبار سازمان حفاظت محیط زیست

چرا مهم است؟

با توجه به وضعیت پرچالش محیط زیستی کشور بویژه در برخی حوزه‌ها، دولت چهاردهم رویکردی جدی و اولویت‌دار نسبت به حفاظت از محیط زیست اتخاذ کرده است.

روایت اجرا و اثر

علی‌رغم شرایط خاص دولت در تنظیم بودجه سال ۱۴۰۴، اعتبار سازمان حفاظت محیط زیست از ۱۸۵۳ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۳ به ۲۹۵۹ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۴ افزایش یافت.

اقدامات شاخص

- افزایش بودجه سازمان حفاظت محیط زیست امکان‌های بسیاری را برای اقدامات مؤثرتر از جمله توسعه شبکه پایش کیفیت هوا، آب و خاک، حفاظت از گونه‌های در معرض خطر، اجرای برنامه‌های آموزشی و... فراهم می‌کند.

دولت
در خط رهبری

حمایت از جوانی جمعیت

دستاورد کلان

[۸۰۰۰]

میلیارد تومان
اعتبار برنامه مصوب ستاد ملی جمعیت

چرا مهم است؟

پیری زودهنگام جمعیت یکی از مهم‌ترین خطرات پیش روی کشور است. از این رو سیاست‌های کلان کشور بر پیگیری جدی مسأله جمعیت و نیاز کشور به جمعیت جوان تأکید دارد.

روایت اجرا و اثر

دولت چهاردهم با تمام توان برای حمایت از جوانی جمعیت بسیج شد و شبکه بهداشت، حمایت و آموزش فرزندآوری را در دستورکار قرار داد.

اقدامات شاخص

- تغییر سیاست‌های شبکه بهداشتی کشور به سمت درمان ناباروری • تأمین ودیعه مسکن دانشجویان و طلاب • پرداخت مابه‌التفاوت ۳ ماه مرخصی زایمان از ۶ ماه به ۹ ماه

تکمیل زنجیره تولید محصولات پتروشیمی

دستاورد کلان

[۴]

میلیارد دلار
سرمایه‌گذاری در طرح‌های توسعه‌ای حوزه پتروشیمی

چرا مهم است؟

توسعه تولید محصولات پتروشیمی بویژه محصولاتی که تناژ وارداتی بالایی دارند، سبب تکمیل زنجیره تولید این محصولات در داخل کشور و کاهش وابستگی خارجی کشور خواهد شد.

روایت اجرا و اثر

حدود ۲۴ طرح با سرمایه‌گذاری ۴ میلیارد دلار تعریف شده که از این تعداد ۱۹ طرح در دست اجراست و ۹٫۳ میلیون تن ظرفیت ایجاد می‌کند.

اقدامات شاخص

- با تأکید بر برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته تا پایان سال جاری، ۱۴ طرح با ظرفیت تولید ۸ میلیون تن به بهره‌برداری خواهد رسید و مجموع ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی کشور به ۱۰۴٫۶ میلیون تن می‌رسد.

عبور از بحران آبی تابستان ۱۴۰۴

دستاورد کلان

[۹۳۰۰۰]

میلیارد تومان
برآورد اعتبار برای عبور از بحران آبی تابستان ۱۴۰۴

چرا مهم است؟

سال آبی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ رتبه دوم شدیدترین خشکسالی کشور را در ۵۷ سال گذشته داشته است و ۳۰ استان کشور کمتر از مقدار متوسط بارش درازمدت بارندگی داشته‌اند. این موضوع ضرورت ارائه بسته اضطراری برای رفع تنش آبی این شهرها را نشان می‌دهد.

روایت اجرا و اثر

تهیه و اجرای بسته مواجهه با تنش آبی برای ۲۲ استان و شامل ۴۲ شهر

اقدامات شاخص

- در این بسته برای عبور از بحران تابستان ۱۴۰۴ اعتباری بالغ بر ۹۳۰۰۰ میلیارد تومان تخصیص داده شده است.

طرح‌های توسعه‌ای در دست اجرای صنایع نفت و گاز

دستاورد کلان

[۷]

میلیون مترمکعبی
استخراج گاز طبیعی در روز

چرا مهم است؟

به منظور افزایش ظرفیت تولید نفت خام تا ۴٫۸ میلیون بشکه در روز و گاز خام تا ۱۳۴۰ میلیون مترمکعب در روز مطابق قانون برنامه هفتم پیشرفت، کشور نیاز به افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه نفت و گاز دارد.

روایت اجرا و اثر

با تصویب بسته تسهیل و تسریع در انعقاد در شورای اقتصاد، مشوق‌هایی همچون تسهیل توثیق دارایی سرمایه‌گذاران و همچنین پیش‌بینی ساز و کار تشویقی جهت ترغیب سرمایه‌گذاران به تولید را در بر گرفت.

اقدامات شاخص

• توسعه میادین گازی با تشویق سرمایه‌گذاری صنایع با تخصیص ۱۰۰ درصد از گاز طبیعی اضافی تولیدی برای مدت ۱۰ سال به سرمایه‌گذاران ذینفع اختصاص می‌یابد. بخشی از طرح توسعه میادین گازی مناطق مرکزی نیز به عنوان توسعه زود هنگام در دستور کار قرار گرفت.

دولت
در خط رهبری

شبکه ملی اطلاعات و دولت هوشمند

دستاورد کلان

[۸٫۵]

میلیون مشترک دستگاه فیبر نوری
دسترسی یک و نیم میلیون نفر در یک سال اول دولت به فیبر نوری فراهم شد

چرا مهم است؟

این فناوری با فراهم‌سازی بستر انتقال داده با ظرفیت بالا، نقش اساسی در پیشبرد دولت الکترونیک، رشد اقتصاد دیجیتال، توسعه آموزش و بهداشت از راه دور، و ارتقای سطح دسترسی عمومی به خدمات ارتباطی را ایفا می‌کند.

روایت اجرا و اثر

صندوق توسعه شبکه فیبر نوری در سال ۱۴۰۳ تأسیس شد و عملکرد مالی پروژه از محل منابع عمومی به میزان ۱۹۷۴۵ میلیارد ریال و در سال جاری به ۳۱۰۹۲ میلیارد ریال رسیده است.

اقدامات شاخص

• در سال ۱۴۰۳ دسترسی پرسرعت ۱۷۴۲ روستای بالای ۲۰ خانوار با اعتباری بالغ بر ۳۶۰ میلیارد ریال متصل شده است.

توسعه شبکه ناوگان حمل و نقل شهری

دستاورد کلان

[۱۷۷۰]

دستگاه واگن
به منظور استفاده در خطوط متروی درون شهری تهران و کلانشهرها

چرا مهم است؟

در سال‌های اخیر آلودگی هوا به یکی از معضلات ثابت و پرهزینه تهران و کلانشهرها تبدیل شده است. تقویت و توسعه ناوگان حمل و نقل درون شهری یکی از مهم‌ترین راهکارهای حل این مسأله عنوان می‌شود.

روایت اجرا و اثر

دولت چهاردهم به منظور تقویت و توسعه ناوگان حمل و نقل درون شهری، اقدامات متنوعی را در حوزه‌های تعمیرات لکوموتیوهای شبکه ریلی، خرید واگن‌های جدید مترو، اتوبوس و تاکسی‌های برقی در نظر گرفته است.

اقدامات شاخص

• تأمین پیش پرداخت ۱۷۷۰ دستگاه واگن مترو • خریداری بالغ بر ۱۲۰۰ اتوبوس درون شهری • تهیه بسته تأمین مالی و زیرساخت ۶۰۰۰ دستگاه تاکسی برقی در شهر تهران و سایر کلانشهرهای دچار آلودگی هوا

جبران ناترازی برق

دستاورد کلان

[۳]

مگاوات
تسهیل تولید انرژی پاک با هدف کاهش ناترازی

چرا مهم است؟

با توجه به ناترازی برق در کشور و برای جلوگیری از خاموشی‌ها، کشور نیازمند افزایش ظرفیت تولید برق است.

روایت اجرا و اثر

بنا بر استازره رهبری، صندوق توسعه ملی ۲٫۳ میلیارد دلار برای تولید ۷۰۰۰ مگاوات انرژی خورشیدی اقدام کرده است.

اقدامات شاخص

• تجهیزات ۷۵۰ مگاوات به کشور وارد شده و حدود ۲۰۰۰ مگاوات نیز در حال حمل است.

تقویت بخش معدن

دستاورد کلان

[۱۶,۵۹۷]

فرصت اشتغال
به صورت مستقیم و غیرمستقیم

چرا مهم است؟

ایجاد شغل و توسعه معادن به رشد اقتصادی و کاهش بیکاری در مناطق محروم کمک می‌کند. همچنین معادن منبع ارزشمندی برای درآمد ارزی و تقویت تولید داخلی هستند.

روایت اجرا و اثر

افتتاح ۱۸ طرح تکمیل زنجیره فولاد و مس و احداث کارخانه الکتروگرافیتی و واگذاری ۴۰ درصد سهام معدن مس در سیستان به مردم منطقه.

اقدامات شاخص

• به منظور رفع موانع تولیدکنندگان ۲۹۷۷ مورد در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید تصمیم‌گیری شده و ۱۰۹۹ واحد غیرفعال با اشتغال ۹۹۱۶ نفر احیا شده‌اند.

دولت
در خط رهبری

هوش مصنوعی

دستاورد کلان

[۸۰۰۰]

میلیارد تومان
بودجه هر دستگاه اجرایی برای توسعه دستیار هوش مصنوعی

چرا مهم است؟

هوش مصنوعی در عصر حاضر همانند ظهور برق در قرن‌های گذشته است و یادگیری هوش مصنوعی کمک به خلق بیشتر ثروت و دانش قدرت می‌کند.

روایت اجرا و اثر

تخصیص ۸ همت اعتبار برای زیرساخت‌های هوش مصنوعی و پیش‌بینی ردیف بودجه خاص در بودجه ۱۴۰۴ و همچنین شروع به کار سکوی ملی هوش مصنوعی از اقدامات اصلی دولت چهاردهم در این حوزه بوده است. علاوه بر این دولت برای هر دستگاه اجرایی ۱۵ میلیارد تومان اعتبار به منظور توسعه دستیار هوش مصنوعی در نظر گرفته است.

اقدامات شاخص

• حمایت از شرکت‌های نوپای فعال در حوزه هوش مصنوعی از طریق تأمین مالی و زیرساخت، و به کارگیری هوش مصنوعی در حل مسائل کلان و ناترازی‌های کشور

مسیرهای کریدوری ریلی و جاده‌ای

دستاورد کلان

[۴۲۵۰۰۰]

میلیارد تومان
تخصیص اعتبار برای شبکه ریلی، ۱۲ هزار میلیارد تومان برای شبکه آزادراهی ۹۵ هزار میلیارد تومان برای شبکه بزرگراهی و ۱۲ هزار میلیارد توسعه دریامحور سواحل جنوبی کشور با هدف اتصال به خلیج گواتر.

چرا مهم است؟

پیشرفت موقعیت ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک کشور برای تقویت ترانزیت کالا و ایجاد شدن صرفه‌های اقتصادی تجارت کالا و تقویت و تحکیم مناطق ویژه اقتصادی پردازش کالا در کشور.

روایت اجرا و اثر

بهره‌برداری از ۷۷ کیلومتر آزادراه تبریز-مرند و مراغه-هشتگرد و کمربندی شمالی اراک و ۷۰۰ کیلومتر بزرگراه در کریدورهای شمال و جنوب و مرکز و شرق و غرب.

اقدامات شاخص

• پیشرفت فیزیکی بالای ۷۰ درصد برای پروژه‌های اولویت‌دار و کلیدی.

امنیت غذایی

دستاورد کلان

[۹۵,۵ %]

ضریب خودکفایی گندم

چرا مهم است؟

امنیت غذایی از ارکان استقلال کشور است و به تعبیر رهبر انقلاب، «اگر ملت به واردات مواد غذایی وابسته باشد، استقلال واقعی نخواهد داشت». ایشان تأکید کرده‌اند که خودکفایی در تولید غذا، مسأله‌ای راهبردی برای عزت ملی است.

روایت اجرا و اثر

به منظور مقابله با شرایط ناشی از تحریم، سقف ذخایر راهبردی کالاهای اساسی افزایش یافت. یارانه نهاده‌های کشاورزی مانند کود و سم و همچنین بدهی دولت بابت یارانه کود اوره به شرکت‌های پتروشیمی، جمعاً به ارزش ۴۳ همت پرداخت شد.

اقدامات شاخص

• افزایش تولید برخی اقلام اساسی مانند گندم ۱۲٪، جو ۶٪، ذرت ۶,۷٪، گوشت مرغ ۱۳,۴٪ و تخم مرغ بالغ بر ۱۴٪ درصد رشد داشته‌اند.

توانمندسازی مدیران جوان و کارآمد

دستاوردها

[۵۰۰]

برنامه تربیت ۵۰۰ مدیر جوان و کارآمد
در جلسه شورای عالی اداری تصویب شد

چرا مهم است؟

اهمیت این مسأله از حیث بهره‌وری تولید است و صرفه‌های اقتصادی بسیار
برای شرکت‌ها و سازمان‌های کشور می‌آفریند.

روایت اجرا و اثر

ابلاغ بخشنامه شماره ۳۰۴۲۲ در هشتم تیرماه سال جاری به سازمان اداری
و استخدامی کشور.

اقدامات شاخص

• تغییرات در نحوه به کارگیری افراد و نحوه سنجش شایستگی‌ها و تعیین
سهمیه هریک از دستگاه‌های اجرایی.دولت
در خط رهبری

ارتقای شاخص عدالت

دستاوردها

دولت برای رفع فقر برنامه چند بعدی ارائه کرد.

چرا مهم است؟

برنامه دولت شامل سلامت، مسکن، زیرساخت آموزش و اشتغال طبق مصوبه
شورای عالی راهبری برنامه هفتم پیشرفت است. براین اساس پرداخت‌های
حمایتی از یک سامانه واحد به ذی‌نفع نهایی داده خواهد شد.

روایت اجرا و اثر

تهیه سند پیوست عدالت برای قوانین و تصمیمات مهم بنا به توصیه مقام
معظم رهبری در قالب شاخص‌های قابل رصد و مرتبط با سیاست‌های پولی
و ارزی و همچنین پرداخت حمایت‌هایی به شکل سبد کالا.

اقدامات شاخص

• با استفاده از ظرفیت رصدخانه اقتصادی و اجتماعی ایران در مؤسسه عالی
آموزش و برنامه‌ریزی، زیرساخت‌های لازم برای ارتباط بین شاخص‌های
نشان‌دهنده وضعیت فقر و نابرابری به سیاست‌های پولی، مالی و ارزی در
حال تکمیل است.

طرح‌های توسعه‌ای منطقه‌ای

دستاوردها

[۱,۶]

تصویب اولویت‌های زیرساختی منطقه مکران در قالب بسته ۱,۶ میلیارد دلاری
که تا پایان دولت چهاردهم باید ۳۴۲ میلیون دلار به آن اختصاص یابد و ۹۰
همت به صورت ریالی سرمایه‌گذاری در اکثر بخش اقتصادی منطقه و ۱۸ همت
سرمایه‌گذاری آبی در آن منطقه

چرا مهم است؟

براساس ارزیابی‌های انجام شده دولت مبتنی بر تحولات بین‌المللی و تأکید
زیاد روی اهمیت ژئوپولیتیکی و ژئواکونومیکی.

روایت اجرا و اثر

بیش از ۵۰۰ میلیارد تومان در چهارماهه اول سال برای پروژه‌های عمرانی
ابوموسی.

اقدامات شاخص

• ۱۹ پروژه اولویت‌دار زیرساختی در حوزه‌های راه و آب کشاورزی و شیلات و
گردشگری با اعتبار بیش از ۳۰ همت برای یک دوره چهارساله در بخش
اروند.

کارشناسی

دستاوردها

استفاده از نخبگان و کارشناسان دانشگاهی برای پاسخگویی به مسائل و
مشکلات کشور از طریق دستگاه‌های اجرایی

چرا مهم است؟

استفاده از کارشناسان و نخبگان در مسائل مهم اجرایی کشور منجر به بهینگی
و بالا رفتن دقت و کیفیت کار در همه سطوح شده و شاخص‌های کلان اقتصادی
را قطعاً بهبود می‌بخشد.

روایت اجرا و اثر

سازمان برنامه و بودجه و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف شدند
تا الگوی دقیقی برای اجرای این مهم پیاده‌سازی کنند و از دستگاه‌های
اجرایی خواسته‌اند، خواسته‌ها و پرسش‌های خود را در حوزه‌های مختلف
مطرح کنند.

اقدامات شاخص

• قرارداد توسط دستگاه با دانشگاه بسته می‌شود و سازمان برنامه و بودجه بر
اجرای کار نظارت می‌کند • در حال حاضر این فرآیند درباره ۳ موضوع اعلام
شده توسط وزارت نیرو، وزارت راه و شهرسازی و وزارت امور اقتصادی و دارایی
در حال انعقاد با دانشگاه‌هاست.

[نقطه عزیمت به توسعه]

هر مسیر تحولی یک نقطه آغاز می‌طلبد. در تجربه‌های توسعه سایر کشورها، شرط اول توسعه افزایش مخرج مشترک نخبگان بوده است. وفاق ملی می‌تواند نقطه آغاز برای توسعه تحول در ایران باشد.

**فصل دوم
آشتی با وفاق**

مهم‌ترین پروژه دولت چهاردهم

[احمد میدری]

[وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی]

حداقل به سرمایه اجتماعی هم آسیب نزده است. وفاق راه‌حلی برای کاهش ناترازی‌هاست. زیرا مسأله ناترازی نه تنها به علت تحریم‌ها و سرمایه‌گذاری ناکافی در زیرساخت‌ها شکل گرفته است بلکه یکی از علل اصلی آن واهمه سیاستگذاران در اصلاح رفتار مصرف‌کنندگان است. اصلاح ناترازی که حیات زیست و معیشت مردم را تهدید می‌کند، باید مورد وفاق نیروهای سیاسی قرار گیرد تا اصلاح آن را مخاطره‌ای برای از دست دادن قدرت خود تصور نکنند. در فضای وفاق این اصلاح امکان‌پذیر است. وفاق هم پروژه سیاسی و هم پروژه اجتماعی است که پیامدهای عمیق اقتصادی دارد. دولت چهاردهم خواهان مشارکت مردم در هر امر عمومی است و این هدف پروژه‌ای کاملاً اجتماعی است. از مشارکت در مدرسه و محله گرفته تا مشارکت در سیاست‌های کلان کشور، پروژه دولت چهاردهم است. به کمک این مشارکت می‌توان برکنندگی نظام اداری فائق آمد و آن را کارآمد ساخت. در غیاب مشارکت سازمان یافته مردم نه تنها برکنندگی نظام اداری نمی‌توان غلبه کرد بلکه در عرصه سیاست‌های اقتصادی نیز دولتمردان بسختی می‌توانند از دست سوداگران نجات یابند. وفاق سیاسی بدون مذاکره و گفت‌وگوی اجتماعی، شکننده و به عبارت بهتر نافرجام خواهد ماند. انشقاق‌های سیاسی ریشه در تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی دارد. علاوه بر منافع متفاوت و متعارض که در هر جامعه مدرنی وجود دارد، تمدن بزرگی مانند ایران انباشته‌ای از عادات و خلق‌وخواهی فرهنگی است. این تکثر در عین حال که یک ثروت بزرگ است که می‌تواند به سیل ویرانگر منجر شود یا آب حیات باشد. همه انقلاب‌های بزرگ با جبهه متحد آغاز می‌شوند، برای هدفی مشترک اختلافات را کنار می‌گذارند تا به پیروزی دست یابند. پس از پیروزی جبهه متحد فرو می‌ریزد و عصر نزاع آغاز می‌شود. آنچه سرنوشت را تغییر می‌دهد مانند در این عصر یا بازگشت به جبهه متحد است. هیچ تضمینی در این دوراهی نیست می‌توان همواره در نزاع باقی ماند. همه در عبور از این دوراهی نقش دارند و دولتمردان و نیروهای سیاسی، نقشی بیش از دیگران. در پرتو این اصول نگاهی دوباره به سؤالات ابتدایی بیندازیم:

تا چه اندازه در تحقق این پروژه موفق بوده است؟ پاسخ احتمالاً تأخوری است. این پروژه چه نسبتی با مسائل اساسی ایران دارد؟ خیلی زیاد و تا چه اندازه می‌توان به تحقق معنادار این پروژه امید داشت؟ بستگی به رفتار همه بویژه دولتمردان و نیروهای سیاسی دارد. هیچ قطعی وجود ندارد مانند هر خیر جمعی دیگر. وفاق همه جا و همواره امری سخت و دیرپا است. سال‌ها منازعه بر سر قدرت راه وفاق را سخت‌تر ساخته است. گذر از گذرگاه‌های سخت و حفظ آن نیازمند مشارکت همه از جمله اندیشمندان و اساتید است. وفاق آق و راه دیگری است که تنها به کمک یکدیگر می‌توان آن را ترسیم کرد.

مهم‌ترین پروژه دولت چهاردهم چیست؟ تا چه اندازه در تحقق این پروژه موفق بوده است؟ این پروژه چه نسبتی با مسائل اساسی ایران دارد و تا چه اندازه می‌توان به تحقق معنادار این پروژه امید داشت؟ از میان این سؤالات بزرگ تنها پاسخ سؤال اول مشخص است: وفاق. همان‌طور که رئیس‌جمهوری به زبان‌ها و اشکال مختلف بیان کرده است وفاق و پایان بخشیدن به دعوای از اهداف اصلی اوست. برای پاسخ به این سؤالات باید ابتدا درکی مشترک از وفاق داشت. وفاق تشکیل جبهه متحد برای حل دردها و تأمین منافع مشترک است، نه تنها جبهه متحد علیه دشمن خونخوار، بلکه جبهه متحد علیه فقر، جبهه متحد برای حل ناترازی‌ها، جبهه متحد برای عدالت آموزشی، جبهه متحد برای عدالت در سلامت و جبهه متحد برای احیای یک تمدن بزرگ بشری. گروه‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی اختلافات خود را پشت این جبهه متحد خواهند داشت. دردها و منافع مشترک به معنای یکی شدن نیست بلکه وحدتی است در عین کثرت. آنچه باید پایان یابد کثرت‌ها و اختلاف‌ها نیست بلکه شیوه تعامل تغییر یابد؛ منازعه و حذف رقیب با توسل به ابزارهای نادرست باید جای خود را به پذیرش قواعدی دهد که به تولید قدرت عمومی و توزیع عادلانه آن بینجامد.

وفاق برای حل منازعه فصل الخطاب دارد و همان‌گونه که دکتر پزشکیان تأکید کرده‌اند «در رأس نظام سیاسی ما رهبری قرار گرفته است که سرمایه‌ای برای حل اختلافات است.» وفاق همان‌طور که در ادبیات جهانی آن شناخته شده همزاد فروتنی است. وفاق از این نقطه آغاز می‌شود که هیچ فرد و گروهی به تنهایی قادر به شناخت راه‌حل‌های مطلوب نیست و نمی‌تواند بدون همکاری دیگران مسائل اساسی را حل کند. به عبارت دیگر فروتنی نه تنها امری اخلاقی است، بلکه امری سیاسی است. امری سیاسی است بدین معنا که بهترین راه‌حل ممکن است و از هر راهبرد سیاسی دیگری، قدرت بیشتری برای حل مسائل کشور دارد. وفاق، خواهان تمرکززدایی و تفویض اختیار به سطوح مختلف و مردم است. اعتراف به محدودیت‌های شناختی و باور به ظرفیت‌های عمومی یا همان فروتنی سیاسی، محله محوری و تفویض اختیار به استانداران را به پروژه‌های اصلی دولت تبدیل کرده است. راه‌حل مطلوب متناسب با واقعیت هر منطقه توسط نیروهای بومی آن منطقه کشف خواهد شد و در آن صورت، آنها خود را مالک سیاست خواهند دانست و با نیروی خود موانع را برطرف خواهند ساخت.

وفاق راه‌حلی برای مسائل بین‌المللی ایران است. آنچه دشمن را ناامید خواهد کرد، همبستگی اجتماعی است. هر چند ملت ایران مقابله با دشمن را به هیچ شرطی واگذار نخواهد کرد، اما راهبرد وفاق در همین یک سال اول نشان داد که مقوم همبستگی اجتماعی است و اگر نگوییم سرمایه‌ساز نبوده است،

بازدیدهای سرزده رئیس جمهوری

دستاورد کلان

[۳۴]

وزارتخانه و نهاد و سازمان غیردولتی زیر ذره‌بین رئیس جمهور

چرا مهم است؟

مشاهده وضعیت بدون آرایش پیشینی، ارتقای کارایی، شناسایی مشکلات واقعی و تقویت شفافیت در نظام اداری و خدماتی کشور از مزایای بازدیدهای رئیس جمهوری از بخش‌های دولتی و غیردولتی شمرده می‌شود.

روایت اجرا و اثر

این بازدیدها سبب افزایش انگیزه و تلاش مدیران و کارکنان دولت شده است. بنا به گزارش‌ها، بازدید رئیس جمهوری از وزارتخانه‌ها در طول دوره جنگ، تأثیر بسزایی در افزایش روحیه کارکنان داشته است.

اقدامات شاخص

• جالب و شاید مهم‌ترین بازدیدهای سرزده رئیس جمهوری، رفتن به شیرخوارگاه آمنه باشد. حضور در مقابل خانه‌های آسیب دیده از جنگ و حضور در هتل‌ها برای پیگیری اسکان جنگ‌زده‌ها، بازتاب‌های بسیاری داشت.

دیدار با مردم

دستاورد کلان

[۱۲]

دیدار مردمی رئیس جمهور در یک سال گذشته

چرا مهم است؟

دیدارهای مردمی را باید مانند بازدیدهای سرزده رئیس جمهوری از نهادها بررسی کرد. این دیدارها یا حضورهای رئیس جمهوری میان مردم، عمدتاً بدون برنامه قبلی، سرزده، غیررسمی و صرفاً با هدف گفت‌وگو با مردم یا حضور در میان مردم انجام شده است.

روایت اجرا و اثر

روایت همراهان رئیس جمهوری گواهی می‌دهد پزشکیان هیچ محدودیتی در بودن کنار مردم یا گفت‌وگو با آنان ندارد. حضور از پیش اعلام نشده رئیس جمهوری میان مردم، علاوه بر کاهش فاصله ذهنی بازتاب‌هایی میان مردم داشته است.

اقدامات شاخص

• پزشکیان در سفر اعلام نشده خود به قم که در مرداد امسال صورت گرفت، عمده برنامه‌های خود را به حضور در محله‌ها و گفت‌وگو با مردم قم اختصاص داد.

نقطه عزیمت
به توسعه

کنار مردم در بحران‌ها

دستاورد کلان

[۴]

رویداد با بحران انسانی و طبیعی در کنار مردم نقاط مختلف ایران

چرا مهم است؟

حضور رئیس جمهوری در کنار مردم هنگام وقوع بحران‌ها، علاوه بر ایجاد اطمینان و آرامش در مردم و ایجاد طمأنینه در گروه‌های اجتماعی، زمینه افزایش اضطراب‌های اجتماعی یا شایعه‌سازی‌ها را از بین می‌برد.

روایت اجرا و اثر

پس از تجاوز اسرائیل، پزشکیان هم از خانه‌های مردم جنگ‌زده بازدید کرد و هم در جریان اقدامات امدادی و تلاش‌ها برای جبران خسارت‌ها قرار گرفت. پزشکیان به مردم وعده داد که خانه‌های آسیب دیده درست مانند قبل بازسازی می‌شوند.

اقدامات شاخص

• حضور رئیس جمهوری در بندرعباس پس از حادثه انفجار در بندر شهید رجایی، دیدار و گفت‌وگو با خانواده‌های کشته‌شدگان و ملاقات و عیادت از آسیب دیدگان، بازتاب‌های بسیاری داشت.

سفرهای استانی

دستاورد کلان

[۶]

سفر استانی در یک سال دولت

چرا مهم است؟

همه ۶ استان مقصد پزشکیان، جزو استان‌های کمتر برخوردار بودند. در این سفرها علاوه بر تلاش برای رفع مشکلات، گفت‌وگوی بی‌واسطه رئیس جمهوری با مردم و حضور وزرا و اعضای دولت در شهرستان‌ها از دیگر اهداف این سفرها بود.

روایت اجرا و اثر

پیش از انجام هر سفر استانی، در نشست‌های مختلف در نهاد ریاست جمهوری، مشکلات هر استان بررسی شده و مصوبه‌هایی که قرار است تصویب شوند، در تهران و به صورت کارشناسی تصویب می‌شوند.

اقدامات شاخص

• در سفرهای استانی رئیس جمهوری پزشکیان، هیچ پولی به هیچ شیوه‌ای میان مردم توزیع نمی‌شود. در جریان دیدار مردمی پزشکیان در اهواز در سفر به خوزستان، رئیس جمهوری بیشتر اعتراضات و انتقادهای مردم را شنید.

توجه به مطالبات اجتماعی

دستاورد کلان

پایان تجمعات اعتراضی صنوف مختلف در دولت چهاردهم

چرا مهم است؟

پاسخگویی به مطالبات اجتماعی پایه استمرار و ثبات جامعه و اعتماد عمومی است. دولت چهاردهم تلاش کرد با توجه و پیگیری این مطالبات، رضایت عمومی را افزایش دهد و اثرگذاری خواست افشار مختلف مردم را در تصمیمات افزایش دهد.

روایت اجرا و اثر

دولت چهاردهم با برگزاری نشست‌های تخصصی و گفت‌وگوهای مردمی و نیز به طور ویژه پرداخت مطالبات صنفی و حقوقی گروه‌های مختلف مردم، توجه ویژه‌ای به مسائل اجتماعی داشت و برنامه‌های عملیاتی برای بهبود شرایط کارگران، جوانان، زنان و افشار آسیب‌پذیر و پاسخگویی به خواست‌های آنان ارائه کرد.

اقدامات شاخص

• تصویب و اجرای بسته‌های حمایتی برای افشار کم درآمد و آسیب‌پذیر، افزایش ۴۵ درصدی حقوق و دستمزد کارگران در سال ۱۴۰۴، رابری با نهادهای بالادستی برای توقف ابلاغ قانون عفاف و حجاب که از سوی اکثریت جامعه مورد اعتراض بود، استرداد لایحه «مقابله با انتشار محتوای خبری خلاف واقع در فضای مجازی».

نقطه عزیمت
به توسعه

همدلی قوا

دستاورد کلان

در یک سال فعالیت دولت، نه تنها هیچ شکاف یا اختلافی میان سران قوا دیده نشد، بلکه این روند در سطوح معاونان قوای سه گانه هم دیده شد.

چرا مهم است؟

در سال‌های گذشته یکی از منابع اصلی جدل‌های رسانه‌ای و تنش‌های سیاسی در کشور، وجود اختلاف میان قوا بود. بگومگوهای سران قوا در نهایت باعث کندی یا توقف فرآیندهای اصلاحی در کشور می‌شد. اما اکنون نه تنها این تنش‌ها از میان رفته، بلکه این همدلی زمینه توفیقاتی چون رفع فیلترینگ واتس‌آپ، جلوگیری از ابلاغ و اجرای قانون عفاف و حجاب را فراهم کرده است.

روایت اجرا و اثر

نشست‌های مستمر و منظم سران قوا تقریباً هر هفته برگزار می‌شود که عمدتاً به میزبانی رئیس‌جمهوری است.

اقدامات شاخص

• همدلی قوا و برگزاری نشست‌های مکرر میان سران قوا و معاونان قوای سه گانه، باعث ایجاد سازوکارهای مشخص برای گفت‌وگو و رفع مشکلات بین قوا به منظور جلوگیری از تقابل و تنش‌های غیرضروری شده است. حفظ ثبات مدیریتی در کشور و تعامل مستمر و هماهنگی با مجلس شورای اسلامی از دیگر دستاوردهای این نشست‌ها و همدلی ناشی از آن است.

دیدار با احزاب سیاسی

دستاورد کلان

[۴]

دیدار رسمی

با احزاب و جریان‌های سیاسی چون جبهه اصلاح‌طلبان، جبهه پایداری، حزب کارگزاران و حزب مؤتلفه اسلامی

چرا مهم است؟

این دیدارها وحدت ملی را تقویت کرده، مشارکت سیاسی احزاب را افزایش داده و با بهره‌گیری از دیدگاه‌های متنوع، به سیاست‌گذاری کارآمدتر منجر شده است. همچنین، نقش احزاب در نظارت بر دولت و ارائه راهکارهای سازنده تقویت شده است.

روایت اجرا و اثر

دولت با تأکید بر گفت‌وگوی فراگیر، دیدار با احزاب را راهبردی برای همکاری بین‌جناحی قرار داده است. این جلسات با هدف تبادل نظر، دریافت پیشنهادها و پاسخگویی به مطالبات احزاب برگزار شده است.

اقدامات شاخص

• تشکیل کمیته گفت‌وگو با احزاب برای هماهنگی و بررسی پیشنهادات؛ انتشار گزارش‌های عمومی از دیدارها برای شفافیت؛ ایجاد شبکه ارتباطی با احزاب برای تبادل مستمر اطلاعات و دعوت از احزاب کوچک‌تر برای مشارکت فراگیر.

انتصاب اقوام و اقلیت‌ها

دستاورد کلان

[۱۳]

انتصاب از اقوام و اقلیت‌ها در سطوح مختلف دولت

چرا مهم است؟

اقوام و اقلیت‌های مذهبی ایران در سال‌های گذشته به رغم برخورداری از توانمندی‌های واقعی و بسیار، از تصدی مسئولیت‌ها و مدیریت‌ها به دور بودند. این محدودیت‌ها، انتصاب مدیران از اقوام و مذاهب ایرانی را به یک مطالبه عمومی تبدیل کرده بود.

روایت اجرا و اثر

برای اولین بار در دولت پزشکیان بود که برای دو استان کردستان و سیستان و بلوچستان، استانداران بومی و از اهل سنت انتخاب شدند. به گفته رئیس‌جمهوری این انتصاب‌ها با حمایت رهبر انقلاب صورت گرفته است.

اقدامات شاخص

• در دولت چهاردهم معاون رئیس‌جمهور در امور توسعه روستایی و مناطق محروم، یک کرد اهل سنت است، استاندار کردستان کرد اهل سنت، استاندار سیستان و بلوچستان بلوچ اهل سنت، استاندار خوزستان یک عرب خوزستانی و دست‌کم ۷ بخشدار و فرماندار از زنان و مردان اهل سنت ایران هستند.

پاسخگویی به مجلس

دست‌آورد کلان

[۵]

وزیر حاضر در کمیسیون‌های هفتگی در مجلس

چرا مهم است؟

پاسخگویی به سؤالات نمایندگان بخشی از مسئولیت و وظیفه قانونی وزرا و اعضای دولت است. با وجود این، نحوه پاسخ وزرا به این سؤالات نشان‌دهنده رویکرد دولت به قوه مقننه و درعین توانایی وزرا برای دفاع از عملکرد خود است.

روایت اجرا و اثر

هر هفته، بین ۵ تا ۱۰ عضو کابینه در کمیسیون‌ها حضور دارند تا به سؤالات نمایندگان پاسخ دهند. به گفته رئیس مجلس، در دولت پزشکیان بیش از ۹۵۰ سؤال از وزرا ثبت شده است.

اقدامات شاخص

• در سه ماه نخست فعالیت دولت چهاردهم، ۳۵۰ سؤال نمایندگان از وزرا در سامانه‌های مجلس ثبت شد که تنها معدودی از آنها در صحن علنی طرح شد که نمایندگان نیز پاسخ وزیر مربوطه را قانع‌کننده تشخیص دادند. تنها در ۲ مورد، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، پاسخ اعضای دولت برای نمایندگان قانع‌کننده نبود.

دیدارهای نخبگانی

دست‌آورد کلان

[۳۲۴]

نشست و جلسه در استان‌ها و در تهران

چرا مهم است؟

اثرات و پیامدهای تصمیمات دولت متوجه همه بخش‌های جامعه می‌شود. بنابراین مهم است که مسئولان دولت، به ویژه مسئولان ارشد چون رئیس جمهوری از نظرات بخش‌های مختلف جامعه مطلع شوند.

روایت اجرا و اثر

در برگزاری این نشست‌ها هیچ محدودیتی وجود نداشت و از استان‌ها تا تهران و فعالان سیاسی و اقتصادی، تا تشکل‌ها و گروه‌های مختلف مردمی را شامل می‌شد.

اقدامات شاخص

• در هر سفر استانی رئیس جمهوری به استان‌ها، حتی استان تهران، برنامه دیدار با نخبگان اجتماعی و سیاسی هم وجود دارد. گفت‌وگوی نخبگان با رئیس جمهوری در این دیدارها صریح و بدون پرده‌پوشی است. به عنوان مثال در نشست مدیران رسانه‌ها با رئیس جمهوری که ۱۹ مرداد برگزار شد، مطالب صریح و شفاف مطرح شد که بازتاب‌های داخلی درازمدتی داشت.

نقطه عزیمت
به توسعه

حضور زنان در مناصب مدیریتی

دست‌آورد کلان

[۱,۹۳۵]

زن منتصب در پست‌های مدیریتی

چرا مهم است؟

دولت چهاردهم با انتصاب نزدیک به ۲ هزار مدیر در سمت‌های مدیریتی، گام مهمی در کاهش شکاف جنسیتی و ایجاد فرصت‌های برابر برای زنان در سطوح تصمیم‌گیری کلان برداشته است.

روایت اجرا و اثر

انتخاب زنان بر اساس توانمندی، تخصص و سوابق حرفه‌ای به جای ملاحظات صرفاً جنسیتی که به بهبود کیفیت مدیریت در دستگاه‌های اجرایی منجر می‌شود. افزایش مشارکت اجتماعی زنان، تقویت اعتماد عمومی و ارتقای تصویر بین‌المللی از دیگر مزیت‌های حضور پررنگ زنان در مناصب مدیریتی است.

اقدامات شاخص

• تشکیل کمیته تخصصی زنان، اجرای برنامه‌های آموزشی تخصصی برای زنان مدیر، شبکه‌سازی زنان مدیر و در نهایت تبعیض مثبت در انتصابات، از اقدامات و دستاوردهای دولت در این زمینه بوده است.

لوايح و طرح‌ها

دست‌آورد کلان

[۳+۱]

توقف، اجرا، تصویب یا استرداد لایحه

چرا مهم است؟

از طریق تعامل دولت با دیگر نهادها، اجرای قانون عفاف و حجاب متوقف شد و دو لایحه انتشار مطالب خلاف واقع در فضای مجازی و منع خشونت علیه زنان از مجلس شورای اسلامی مسترد شد.

روایت اجرا و اثر

لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت، در جریان بررسی در مجلس شورای اسلامی، تغییرات ماهوی و جدی در آن اعمال شد که باعث شد دولت آن را از مجلس پس بگیرد. لایحه مقابله با انتشار مطالب خلاف واقع در فضای مجازی هرچند از سوی دولت به مجلس ارسال شد، اما به دلیل حساسیت و نگرانی جامعه، از مجلس پس گرفته شد.

اقدامات شاخص

• یکی از اقدامات مهم دولت، تلاش برای تصویب لایحه مرتبط با FATF در مجمع تشخیص مصلحت نظام بود.

کابینه فرا جناحی

دستاورد کلان

در کابینه دولت پزشکیان، نمایندگان جریان‌های اصلاح طلب، اصولگرا و اعتدالی حضور دارند.

چرا مهم است؟

کابینه فرا جناحی دولت چهاردهم با هدف تقویت هم‌افزایی میان جریان‌های سیاسی مختلف شکل گرفته است تا با کنار گذاشتن اختلافات جناحی، زمینه‌ساز وفاق ملی و پیشبرد اهداف کلان کشور شود. این رویکرد به بهبود فضای سیاسی و کاهش تنش‌های جناحی کمک می‌کند.

روایت اجرا و اثر

تشکیل شورای راهبری به ریاست محمد جواد ظریف و ایجاد کمیته‌های کارشناسی با حضور بیش از ۴۵۰ نفر از نخبگان، زنان، جوانان و اقلیت‌ها، نشان دهنده تعهد به انتخابی شفاف و مبتنی بر معیارهای کارشناسی بود. این روند بی‌سابقه در تاریخ جمهوری اسلامی، گامی در جهت مردم‌سالاری به شمار می‌آید.

اقدامات شاخص

دولت چهاردهم با شعار «وحدت ملی» و نه «اتلاف جناحی»، کابینه‌ای فرا جناحی تشکیل داده است. این کابینه شامل ترکیبی از وزرای با تجربه از دولت‌های پیشین (۵ نفر از دولت روحانی و ۳ نفر از دولت رئیسی) و چهره‌های جدید است.

شفافیت و صداقت

دستاورد کلان

تقویت اعتماد عمومی از طریق برکناری صریح و شفاف معاون پارلمانی رئیس جمهور.

چرا مهم است؟

اعلام عمومی دلایل برکناری با صراحت و بدون ملاحظه روابط شخصی، الگویی برای مدیریت شفاف و پاسخگو در دولت چهاردهم است. این اقدام نشان داد که دولت پایبندی به عدالت، صداقت و وعده‌های داده شده به مردم را بر روابط شخصی مقدم می‌دارد.

روایت اجرا و اثر

مسعود پزشکیان در ۱۶ فروردین ۱۴۰۴ اقدام به برکناری شهرام دبیری، معاون پارلمانی رئیس جمهور کرد. این تصمیم به دلیل سفر تفریحی پرهزینه وی به قطب جنوب در ایام نوروز ۱۴۰۴ اتخاذ شد. کاربران فضای مجازی و تحلیلگران این اقدام را گامی در راستای تحقق وعده‌های انتخاباتی پزشکیان از جمله ساده‌زیستی و پاسخگویی، ستودند.

اقدامات شاخص

اعلام عمومی دلایل برکناری، بررسی دقیق و راستی‌آزمایی، عدم ملاحظه روابط شخصی، پاسخگویی به افکار عمومی و تقویت نظارت بر عملکرد مدیران از دستاوردهای این اقدام رئیس جمهوری بود.

نقطه عزیمت
به توسعه

دیدارهای مردمی

دستاورد کلان

ارتباط نزدیک دولتمردان با مردم.

چرا مهم است؟

دولت راه‌های متعددی برای شنیدن صدای مردم دارد. با وجود این، ارتباط مستقیم به دلیل تقویت رابطه ملت-دولت، جلب اعتماد و رضایت مردم، تقویت انسجام اجتماعی و امیدآفرینی اهمیت دارد.

روایت اجرا و اثر

سفرهای استانی و ارتباط چهره به چهره با اقشار مختلف از تأکیدات رهبر انقلاب در نخستین دیدار هیأت دولت بود. پزشکیان نیز به حضور بی‌واسطه در میان مردم اعتقاد داشت. اعضای دولت بارها در جمع مردم حاضر شدند و چهره به چهره گفت‌وگو کردند. این رویه سبب تقویت اعتماد و انسجام اجتماعی شد و در جنگ اثر آن اثبات شد.

اقدامات شاخص

دیدارهای مردمی دولتمردان با اقشار مختلف مانند معلمان، بازنشستگان، کشاورزان، زنان، جوانان و اقلیت‌ها. در جمع مردم خوزستان، پزشکیان ۱۵ دقیقه صحبت کرد و سپس تریبون را در اختیار مردم گذاشت تا مشکلات را از زبان خودشان بشنود. در طول جنگ و پس از آن رئیس جمهوری حضور پررنگی در میان مردم داشت.

بازگشت استادان و دانشجویان اخراجی

دستاورد کلان

بازگشت ۳۰۰ دانشجو و نزدیک به ۱۴۰ استاد اخراجی به دانشگاه.

چرا مهم است؟

بازگرداندن استادان و دانشجویان اخراجی به دانشگاه از جهت احیای فضای آزاداندیشی، حفظ سرمایه‌های انسانی و کاهش مهاجرت نخبگان به توسعه علمی کشور کمک می‌کند.

روایت اجرا و اثر

دولت چهاردهم با پیگیری جدی، زمینه بازگشت بسیاری از استادان و دانشجویان اخراجی را فراهم کرد. رئیس جمهوری در روزهای ابتدایی شهریور سال گذشته با صدور دستوری از وزیر علوم، بهداشت و آموزش و پرورش خواست پرونده همه اساتیدی را که به هر طریقی لغو قرارداد یا اخراج شده‌اند بازنگری کنند و دانشجویان را برگردانند.

اقدامات شاخص

بررسی مجدد پرونده‌های دانشجویان و استادان اخراجی و رفع موانع قانونی
ایجاد سازوکارهای حمایتی برای بازگشت سریع به محیط‌های آموزشی
تأکید دولت بر حفظ حقوق اساتید و دانشجویان به عنوان سرمایه‌های علمی و تقویت فضای گفت‌وگوی علمی و احترام متقابل در دانشگاه‌ها.

[دولت کنار مردم]

«دولت کنار مردم» اصطلاحی است که می‌توان تجسم آن را در سفرهای استانی، بازدیدهای سرزده و دیدارهای مردمی هیأت دولت جستجو کرد. اما این فقط بخشی از واقعیت است. دولت چهاردهم در ۱۲ ماه گذشته اقدامات گسترده‌ای برای بهبود شاخص‌های اقتصادی انجام داده است که این خود مهمترین بعد این اصطلاح را تشکیل می‌دهد.

فصل سوم
دولت اجتماعی

دولتی در کنار مردم، برای ایران

[علاءالدین رفیع‌زاده]

[معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور]

حل مشکلات آموزش و پرورش؛ امید دوباره برای خانواده‌ها

دولت چهاردهم در همان ماه‌های نخست، یکی از مهم‌ترین گره‌های نظام اداری را باز کرد: تعیین تکلیف بیش از ۱۰۴ هزار نیروی بلا تکلیف آموزش و پرورش. خانواده‌هایی که سال‌ها چشم‌انتظار آینده شغلی عزیزان‌شان بودند، بالاخره طعم آرامش را چشیدند. صدور مجوز برای ۳۲ هزار دانشجو-معلم دانشگاه فرهنگیان و ۳ هزار دانشجو در دانشگاه شهید رجایی، همچنین برگزاری آزمون جذب برای ۲۹ هزار و ۷۵۰ نفر، پیام روشنی به جامعه داد: دولت اراده کرده است تا بلا تکلیفی‌ها را به پایان برساند. از طرفی بهبود معیشت فرهنگیان یکی از اقداماتی بود که مردم اثر آن را مستقیم در کلاس‌های درس دیدند. افزایش حق التدریس معلمان از ۴۴ هزار تومان به ۱۰۴ هزار تومان (به ازای هر ساعت) و بهبود حقوق خدمتگزاران مدارس تا سقف ۵.۶ میلیون تومان، فقط تغییر عدد در جداول مالی نبود؛ بلکه تغییری در کیفیت آموزش و زندگی دانش‌آموزان بود. معلمی که دغدغه معیشتی کمتری دارد، تمرکز بیشتری بر آموزش دارد و این یعنی سرمایه‌گذاری برای آینده کشور.

تربیت مدیران آینده؛ سرمایه‌گذاری بلندمدت

یکی از گام‌های بنیادین دولت چهاردهم در سال نخست، آغاز طرح تربیت ۵۰۰ مدیر تحول‌گرا بود؛ طرحی که نه یک برنامه کوتاه‌مدت آموزشی، بلکه سرمایه‌گذاری بلندمدت برای آینده نظام اداری کشور است. این اقدام بر این باور استوار است که اصلاح واقعی نظام اداری بدون مدیرانی تازه‌نفس، علمی، آینده‌نگر و متعهد به منافع عمومی امکان‌پذیر نیست. اهمیت این طرح زمانی روشن‌تر می‌شود که به تجربه‌های گذشته بنگریم؛ بسیاری از ناکامی‌ها در اجرای سیاست‌های کلان ناشی از کمبود مدیرانی بوده است که نتوانند تغییرات را در میدان عمل به ثمر برسانند. ثمره این اقدام برای مردم، در آینده‌ای نزدیک محسوس خواهد بود؛ جایی که مدیریت کشور به جای اتکا بر آزمون و خطا، بر مبنای دانش، برنامه‌ریزی علمی و تصمیم‌گیری راهبردی شکل گیرد. به طور کلی، این طرح نه تنها سرمایه‌گذاری بر افراد، بلکه سرمایه‌گذاری بر آینده حکمرانی کشور است؛ آینده‌ای که در آن مردم شاهد کارآمدی بیشتر دستگاه‌های اجرایی، سرعت در پاسخگویی و عدالت در ارائه خدمات خواهند بود.

دولت کنار مردم

مرور یک‌ساله عملکرد دولت چهاردهم در حوزه اداری و استخدامی نشان می‌دهد که اقدامات انجام‌شده، فراتر از اصلاحات فنی و اداری بوده و مستقیماً بر زندگی مردم اثر گذاشته است. از حل مشکلات معوق و بهبود معیشت فرهنگیان گرفته تا اصلاح ساختارها، تربیت مدیران آینده، پرداخت مبتنی بر عملکرد، هوشمندسازی دولت و ایجاد شفافیت استخدامی؛ همه اینها در یک جهت حرکت می‌کند: ساختن دولتی چابک‌تر، کارآمدتر و مردمی‌تر؛ این مسیر شاید طولانی باشد، اما جهت‌گیری آن روشن است: دولتی در کنار مردم، برای ایران.

یک سال از آغاز به کار دولت چهاردهم می‌گذرد؛ دولتی که مأموریت خود را در بازسازی اعتماد عمومی و کاستن از فاصله میان دولت و مردم، با شعار «وفاق ملی» تعریف کرده است. در این مسیر، دولت کوشیده از نگاه شعاری فاصله بگیرد و با تصمیمات اجرایی ملموس، نشان دهد که اراده‌ای واقعی برای تغییر وجود دارد. از اصلاحات ساختاری در دستگاه‌های اداری و ارتقای معیشت معلمان گرفته تا حرکت به سمت دولت هوشمند و شفافیت در فرآیندهای استخدامی، همه و همه با هدفی مشترک انجام شده است: تقویت سرمایه اجتماعی و بازگرداندن احساس همراهی دولت با مردم. در این میان، حوزه اداری و استخدامی کشور که شاید در نگاه اول فنی و تخصصی به نظر برسد، ارتباط مستقیمی با زندگی روزمره مردم دارد؛ اقدامات این سازمان مستقیم یا غیرمستقیم بر زندگی مردم اثرگذار است.

برنامه اصلاح نظام اداری؛ درس گرفتن از گذشته

دولت چهاردهم اصلاح نظام اداری را نه به عنوان یک شعار، بلکه به عنوان یک برنامه منظم و مدون که به تصویب شورای عالی اداری نیز رسیده است، دنبال می‌کند. این برنامه با آسیب‌شناسی طرح‌های پیشین، تدوین شده تا مشکلاتی که در عدم اجرای برنامه‌های قبلی بود، تکرار نشود و مسیر اصلاحات، گام‌به‌گام و قابل ارزیابی باشد. از همین رهگذر، موضوعاتی همچون پرداخت مبتنی بر عملکرد، اصلاح ساختارهای فرسوده، تمرکززدایی و واگذاری اختیارات به استان‌ها و هوشمندسازی خدمات دولت به عنوان محورهای اصلی در دستور کار قرار گرفته است.

اصلاح ساختارها؛ صرفه‌جویی برای افزایش سهم مردم

اصلاح ساختاری دستگاه‌های اجرایی از جمله وزارت جهاد کشاورزی، نشان می‌دهد که این مسیر می‌تواند صرفه‌جویی‌های کلان به همراه داشته باشد. تنها در یک نمونه، برآوردهای ضمنی ما از اجرای این برنامه حکایت از ۲۰۰ همت صرفه‌جویی دارد؛ منابعی که می‌تواند به جای هزینه‌های زائد، صرف برنامه‌های دستگاه، توسعه آموزش، کشاورزی با نگاه فناورانه و رفاه عمومی شود. این یعنی کاهش هزینه‌های سربرار و افزایش سهم مردم از بودجه عمومی کشور.

فواد ۱۲۸؛ صدای مردم بی‌صدا

راه‌اندازی سامانه فواد ۱۲۸ برای پیگیری شکایات‌های مردمی از نظام اداری، گام مهمی در کاهش فساد، افزایش شفافیت و تسهیل زندگی مردم بود. وقتی شهروندان بتوانند از طریق یک سامانه شفاف و ساده و با یک تماس کوتاه با شماره ۱۲۸، مطالبات خود را پیگیری کنند، نه تنها زمان و هزینه‌شان کاهش می‌یابد، بلکه احساس عدالت و برابری تقویت می‌شود. این سامانه در استان قزوین نتایج مطلوبی داشت، در البرز راه‌اندازی شد و به زودی به تهران می‌رسد. بنابر این سامانه پس از اجرای آزمایشی در استان تهران، در دیگر استان‌ها نیز استقرار یابد.

اشتغالزایی تعاونی‌ها

دست‌آورد کلان

[۳۳,۷۸۵]

نفر اشتغالزایی از طریق تعاونی

چرا مهم است؟

اهمیت این اشتغالزایی در این است که تقریباً برای ایجاد هر شغل نیاز به بیش از ۵۰۰ میلیون تومان در بخش تعاون است که این عدد حداقل نصف بخش خصوصی است و از این حیث با صرفه‌جویی حدوداً ۱۶ هزار میلیارد تومانی در سرمایه مورد نیاز، این تعداد شغل ایجاد شده است.

روایت اجرا و اثر

به ۱۵۹ تعاونی در مجموع به مبلغ ۱۷۰۷ میلیارد تومان تسهیلات پرداخت شد. دولت از کانال‌های مختلف سعی کرد تا برای بخش تعاون ظرفیت توسعه ایجاد کند. در یک نمونه، ۳۱۸ میلیارد تومان تسهیلات بانکی برای ۱۱ تعاونی تصویب شد تا ۳۰ مگاوات برق خورشیدی به چرخه تولید کشور اضافه شود تا دولت با یک تیر دو نشان را هدف گیرد.

اقدامات شاخص

- جذب تسهیلات تفاهنامه ۸۰۰۰ میلیارد تومانی. • احیای ۴۴۵ تعاونی راکد و غیرفعال. • صادرات ۲۰۴۰ میلیون دلار کالا و خدمت توسط تعاونی‌ها. • پرداخت ۱۳۰۹ میلیارد تومان کمک بلاعوض به تعاونی‌های واجد شرایط

دولت
کنار مردم

کاهش بنگاه اقتصادی مشکل‌دار

دست‌آورد کلان

[۱۱۱]

کاهش تعداد ۱۱۱ بنگاه اقتصادی مشکل‌دار

چرا مهم است؟

مشکلات این تعداد بنگاه ظرف حدود یک سال برطرف شد. یعنی هر ماه بیش از ۹ بنگاه و هر هفته بیش از ۲ مورد از آنها رفع مشکل شدند و به چرخه تولید بازگشتند. این عدد از آن جهت اهمیت دارد که این پروژه از سال‌ها پیش به دولت چهاردهم به ارث رسیده است.

روایت اجرا و اثر

برای شناسایی کامل بنگاه‌های مشکل‌دار مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید و کارگروه‌های استانی به طور کامل به اجرا درآمد، سامانه‌ای تحت وب ایجاد شد. این اقدامات موجب شد تا از بیکار شدن کارگران شاغل در این کارگاه‌ها جلوگیری شود.

اقدامات شاخص

- پیاده‌سازی سیستم تقسیم بدهی کارفرمایان مدیون. • ایجاد امکان اطلاع‌رسانی از طریق پیامک به کارفرمایان جهت اعلام زمان سررسید تقسیم بدهی. • نظارت بر اقدامات منجر به طرح طبقه‌بندی مشاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار. • راه‌اندازی سامانه بررسی مشاغل سخت و زیان‌آور در سراسر کشور

ابرپروژه دولت

دست‌آورد کلان

[۳۲۰۰۰]

همت
برای ۱,۷۱۲,۰۰۰ نفر در هر ماه

چرا مهم است؟

متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان یک ابرپروژه برای دولت است که در سال جاری به شکل صددرصدی اجرا شده است. این طرح ماهانه ۳۲۰۰ میلیارد تومان از خزانه دولت سهم داشته است. این عدد معادل دریافت مالیات از ۲۵۰۰ شرکتی است که سالیانه ۵ میلیارد تومان سود می‌کنند.

روایت اجرا و اثر

به طور میانگین به حقوق هر فرد در سال جاری یک میلیون و ۸۷۰ هزار تومان برای کاهش شکاف ماهانه واریز شده که می‌تواند به معنای افزایش ۲۰ تا ۲۰ درصدی سطح رفاهی بازنشستگان باشد.

اقدامات شاخص

- افزایش حقوق ۱۸ درصدی بازنشستگان صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد
- افزایش ۲۰ درصدی مستمری مستمری‌بگیران صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر در سال ۱۴۰۴ به تعداد ۲۱۷,۶۸۱ نفر و پرداخت معوقات افزایش از ابتدای سال

استقرار نظام چندلایه حمایتی

دست‌آورد کلان

[۱۸۰۰۰]

میلیارد تومان
پرداخت ماهانه یارانه حمایتی

چرا مهم است؟

دولت با هدف «استقرار نظام چندلایه حمایتی» پرداخت‌های مختلفی را انجام داده است که یکی از آنها پرداخت مبلغ حفظ قدرت خرید حداقل‌بگیران بوده است. مبلغ ۱۸۰۰ میلیارد تومان به ۳ میلیون و ۷۴۲ هزار نفر از مشمولان نظام حمایتی به طور ماهانه پرداخت شده است. در این حالت تقریباً به هر فرد ۵۰۰ هزار تومان تعلق گرفته است.

روایت اجرا و اثر

بر اساس «مصوبه ۳۴۶۸ هیأت امنای سازمان تأمین اجتماعی» سازمان از محل بند «د» تبصره ۱۵ قانون بودجه ۱۴۰۳ می‌تواند به مستمری‌بگیران حداقل‌بگیر، تا سقف ۱۰٪ حداقل دستمزد سال ۱۴۰۳ بپردازد. این رقم باعث شده تا معیشت غذایی کارگران تا حدی بهبود یابد.

اقدامات شاخص

- افزایش تعرفه پرداختی بابت وسایل کمک پزشکی (اروتز و پروتز) به بیمه شدگان و مستمری‌بگیران. • احداث ساختمان جدید مرکز تماس ۱۴۲۰. • راه‌اندازی فاز اول سامانه متمرکز آرشو و بایگانی تصاویر مدارک پزشکی

تسهیلات اشتغالزایی

دستاورد کلان

[۶۰۰۰۰]

ذیل تعهد اشتغال سازمان بهزیستی
نفر

چرا مهم است؟

اهمیت عدد ۶۰ هزار در آن است که در فاصله بهار ۱۴۰۳ تا بهار ۱۴۰۴ حدود ۳۷۰ هزار شغل در کل بازار کار ایران ایجاد شده است. از این رو سازمان بهزیستی نقش مهمی در افزایش تعداد شاغلان داشته است، تقریباً از هر ۵ نفر شاغل جدید، یک نفر تحت پوشش این سازمان قرار داشته است.

روایت اجرا و اثر

در فاصله مرداد ۱۴۰۳ تا مرداد ۱۴۰۴، به میزان ۹۷۰۰ میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه اشتغالزایی به بیش از ۶۴ هزار نفر از افراد مشمول پرداخت شده است. رقم واریز شده، معادل یک پنجم از کل تسهیلاتی است که سال گذشته بابت فرزندآوری پرداخت شده است.

اقدامات شاخص

- ارائه حق بیمه سهم خویش فرمایی و کارفرمایی معلولین و نیازمندان
- استفاده ۱۳۱۰۹ خانوار از کمک هزینه بهبود تغذیه
- افزایش ضرب نفوذ و سرانه خدمات کمک هزینه درمان در سال ۱۴۰۳ از تعداد ۷۰۰۰۰ نفر در سال ۱۴۰۲ به تعداد ۸۵۰۰۰ نفر در سال ۱۴۰۳

دولت
کنار مردم

امنیت غذایی نوزادان

دستاورد کلان

[۳۰۰۰۰]

میلیارد تومان
برای اجرای طرح سبد بهداشتی و غذایی مادران شیرده

چرا مهم است؟

دولت در قالب این طرح ۳ هزار میلیارد تومان بودجه تأمین کرده است. این عدد را برای درک بهتری می توان معادل تأمین ۱۳ میلیون قوطی شیر خشک به قیمت بازار در نظر گرفت که می تواند اثر قابل توجهی بر تأمین مایحتاج غذایی در دهک های پایین داشته باشد.

روایت اجرا و اثر

طی این طرح حدود ۲ میلیون مادر تحت پوشش قرار گرفتند که پیش از این به دلیل عدم تخصیص بودجه مورد نیاز، با مشکلاتی مواجه بودند. این طرح که ذیل ارتقای شاخص های فرهنگی و اجتماعی در جامعه هدف انجام شد، اگر انجام نمی شد می توانست جامعه را با خطر سوء تغذیه در دهک های پایین درامدی مواجه کند.

اقدامات شاخص

- تأسیس و راه اندازی ۴۸ خانه بهداشت کارگری
- رفع سوء تغذیه کودکان ۵ الی ۵۹ ماهه
- برگزاری کارگاه های آموزشی ویژه جامعه کار و تولید با موضوع مهارت های فرزند پروری ۲۵۱،۰۰۰ نفر

رشد تأمین زیرساخت های انرژی

دستاورد کلان

[۲,۵]

میلیون تن
کنسانتره در شرق کشور (فولاد خراسان)

چرا مهم است؟

۲,۵ میلیون تن معادل ۳,۸ درصد از ظرفیت اسمی کل کشور است که در صورت نرخ بهره برداری بالاتر، درجه کیفی بیشتر و تأمین زیرساخت انرژی می تواند تا ۶ درصد سهم بازار داشته باشد. ارزش بازار محصولات این کارخانه به قیمت روز ۱۸ همت برآورد می شود.

روایت اجرا و اثر

صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر با هدف بهینه سازی پرتفوی سرمایه گذاری متناسب با مأموریت و تعهدات آتی، در احداث کارخانه گندله سازی با ظرفیت اسمی ۲,۵ میلیون تن (و زیرساخت توسعه تا ۵ میلیون تن در سال) مشارکت کرده و درصد پیشرفت پروژه تا مرداد امسال به ۷۰ درصد رسیده است.

اقدامات شاخص

- فاز اول تنوع بخشی به پورتفوی سهام شرکت های بورسی
- پرداخت ۱۸,۷۹۳ فقره تسهیلات قرض الحسنه به مستمری بگیران صندوق

نهضت ملی مسکن

دستاورد کلان

[۳۲۰۰۰]

همت
پرداختی ماهانه به ۱,۷۱۲,۰۰۰ نفر

چرا مهم است؟

دولت از طریق تعاونی ها در بازه یک ساله توانست ۴۷۰۰ واحد مسکونی در قالب طرح نهضت ملی مسکن تحویل دهد. این عدد از آن جهت اهمیت دارد که طبق بررسی مرکز پژوهش های مجلس، در فاصله سال های ۱۴۰۰ تا مرداد ۱۴۰۳، تنها ۲۰ هزار واحد مسکونی از طرح نهضت ملی مسکن به سرانجام رسیده بود.

روایت اجرا و اثر

روایت اجرا و اثر: سال گذشته تفاهمنامه ای میان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بانک توسعه تعاون منعقد شد که بر اساس آن مبلغ ۲ هزار میلیارد تومان اعتبار در کنار تسهیلاتی که برای نهضت ملی مسکن در نظر گرفته شده، با هدف حمایت از احداث مسکن کارگران در قالب شرکت های تعاونی مسکن اختصاص یابد.

اقدامات شاخص

- تأمین تعداد ۱۳۲۸۷ واحد مسکونی به گروه هدف تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور
- پرداخت کمک بلاعوض اجاره مسکن به ۲۶۴۴ خانوار
- پرداخت تسهیلات قرض الحسنه مسکن محرومین به ۵۳۷۹ خانوار

مشارکت فرهنگی

دستاورد کلان

[۲۷۵۰]

دوره ایمنی

چرا مهم است؟

سازمان بین‌المللی کار (ILO) برآورد می‌کند که ۴ درصد از تولید ناخالص جهانی به علت حوادث و بیماری‌های شغلی سالانه از بین می‌رود. بر این اساس هر حادثه کار می‌تواند قریب به چندین میلیارد تومان بار به اقتصاد کشور تحمیل کند و آموزش هر فرد، صرفه جویی در این هزینه کلان و حفظ سرمایه انسانی موجود است.

روایت اجرا و اثر

یکی از لحظات تلخ سال ۱۴۰۳، بروز حادثه تلخ انفجار در معدن زغالسنگ طبس بوده که به فوت ۵۲ نفر از کارگران این معدن منجر شد. یکی از اقدامات وزارت کار برای حل این مسأله، پروژه آگاهی بخشی ایمنی و کاهش حوادث ناشی از کار بوده که طی آن ۶۲ دوره ایمنی معادل ۱۷۱۸۳ نفر ساعت و ۵۶ نشست ایمنی و بهداشت کار در استانها ویژه هفته کارگر برگزار کرده است.

اقدامات شاخص

- تدوین شرح و شرایط شغل مسئول ایمنی در معادن با همکاری دستگاه‌های مرتبط.
- استاندارد کردن نحوه بررسی حوادث شغلی و ایجاد وحدت رویه

متناسب سازی حقوق بازنشستگان

دستاورد کلان

[۱,۵]

همت

برای افزایش حقوق بازنشستگان فولاد

چرا مهم است؟

با صدور احکام متناسب سازی حقوق بازنشستگان، صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد، رشد ۴۵ درصدی در یک سال گذشته داشته است. این یعنی تقریباً نصف بازنشستگان فولاد تنها در یک سال اخیر مشمول متناسب سازی حقوق شده‌اند. برای این هدف، رقم ۱/۵ هزار میلیارد تومان اختصاص یافته است.

روایت اجرا و اثر

در مفاد آیین‌نامه متناسب سازی حقوق، پرداخت معوقات ۸ ماهه نیز به سال جاری انتقال پیدا کرده است. این رقم ۱۸ درصد به طور متوسط به حقوق بازنشستگان فولاد اضافه کرده که می‌تواند در بهبود رفاه خانوار نقش مؤثری داشته باشد. برای اهمیت این ۱۸ درصدی باید بدانیم که سهم بهداشت و درمان از سبد مصرفی خانوار در حدود ۹ درصد است، در نتیجه افزایش حقوق ۱۸ درصدی اثر محسوسی در افزایش کیفیت زندگی خانوار در برخی اقلام خواهد داشت.

اقدامات شاخص

- اخذ مجوز افزایش سرمایه شرکت سنگ آهن مرکزی • اخذ مجوز افزایش سرمایه شرکت فولاد آلیاژی مرکزی بافق • اخذ مجوز افزایش سرمایه شرکت صنعتی معدنی بازرگانی • تکمیل و پیشرفت ۳۸/۱٪ پروژه آهن اسفنجی

دولت
کنار مردم

حمایت از کسب و کارهای کوچک

دستاورد کلان

[۱]

میلیارد تومان

برای حمایت از کسب و کارهای کوچک

چرا مهم است؟

صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون در یک سال منتهی به مرداد سال جاری، بیش از هزار میلیارد تومان ضمانت‌نامه صادر کرده است. این میزان ضمانت‌نامه نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۳۷ درصدی داشته است. این یعنی تأمین مالی برای تعاونی‌ها و کسب و کارهای کوچک به نوعی ۳۷ درصد آسان‌تر شد.

روایت اجرا و اثر

رشد ۳۷ درصدی در صدور ضمانت‌نامه‌ها موجب شد تا توسعه سرمایه‌گذاری به میزان ۲۶۰۰ میلیارد تومان حاصل شود. این میزان جذب سرمایه به طور مستقیم می‌تواند در بخش تعاون و کارگاه‌های کوچک و متوسط منجر به اشتغالزایی مستقیم ۳ هزار نفر شود.

اقدامات شاخص

- تأمین مالی ۸۵ همتی بخش تولید از طریق پرداخت تسهیلات بانک توسعه تعاون با اولویت بخش تعاون • اعتباردهی بانک توسعه تعاون به بخش تولید از طریق صدور ضمانت‌نامه و اعتبارات اسناد ریالی به میزان ۸۱ همت • اجرای فاز اول پروژه پلتفرم هوشمند ارائه خدمات بانکی غیرحضوری بانک توسعه تعاون (بانکواره)

فضاهای مازاد آموزشی

دستاورد کلان

[۸۵۰]

فضای مازاد آموزشی واگذار شد

چرا مهم است؟

در راستای ساماندهی املاک و واگذاری فضاهای مازاد، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ۸۵۰ فضای مازاد را واگذار کرده است. اجاره این حجم فضا با افزایش بهره‌وری در کل اقتصاد می‌تواند به درآمد عملیاتی سازمان نیز در حدود ۵۰۰ میلیارد تومان کمک کند.

روایت اجرا و اثر

ملک مازاد سازمان در استان‌های گیلان و آذربایجان شرقی به فروش رفته است. سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای از طریق منابع حاصل توانست در پیشبرد پروژه‌های سازمان همچون ایجاد ۶۲ کارگاه آموزشی و ایجاد ۳۱ مرکز آموزش ویژه آموزش‌های مهارتی به دانشجویان به توفیق برسد.

اقدامات شاخص

- ایجاد ۲۶ مرکز ویژه آموزش‌های کارآفرینی • احیای کمیته ملی آموزش در صنایع بعد از ۵ سال • ارائه آموزش‌های مهارتی به ۱۸۰۰ نفر از زنان سرپرست خانوار و معلولین

توسعه روابط خارجی

دستاورد کلان

[۲۰۴۰]

میلیون دلار
صادرات کالا و خدمت تعاونی‌ها

چرا مهم است؟

عدد ۲ میلیارد دلاری صادرات از طریق تعاونی‌ها اگرچه در حال حاضر سهمی ۳٫۷ درصدی از کل صادرات غیرنفتی کشور را دارد، اما از حیث افزایش کیفیت درآمد ارزی قابل توجه و در راه تنوع بخشی به مسیر صادراتی کشور مفید است. البته همین عدد نیز معادل کل صادرات ۱۱ ماهه ایران به افغانستان است و در واقع یک سهم قابل اتکا در سید صادراتی کشور به حساب می‌آید.

روایت اجرا و اثر

پروژه «راهبری توسعه صادراتی تعاونی‌ها» از مرداد سال گذشته در وزارتخانه تعاون، کار و رفاه اجتماعی پیگیری شد. در درجه اول از شرکت‌های تعاونی دارای پلتفرم فروش در سطح ملی و بین‌المللی حمایت مالی شد. همچنین از حضور هیأت‌های تجاری و فعالان اقتصادی تعاونی در نشست‌های بین‌المللی کشورهای هدف صادرات نیز حمایت به عمل آمد. این رویکرد در نهایت باعث شد تا بخش تعاونی به درآمد ارزی با کیفیت ۲ میلیارد دلاری دست یابد که همین عدد از کل صادرات پسته کشور در سال گذشته بیشتر بوده است.

اقدامات شاخص

• راهبری توسعه فعالیت تعاونی‌های دانش بنیان دولت کنار مردم

توسعه میادین نفتی

دستاورد کلان

[۴,۵۹۵,۰۰۰]

بشکه نفت خام
سرمایه‌گذاری با هدف تولید تجمعی

چرا مهم است؟

این حجم نفت معادل بیش از ۱۲ سال صادرات ایران است، اگر متوسط صادرات روزانه را یک میلیون بشکه در نظر بگیریم. در سال‌های اخیر صادرات نفت ایران بین ۹۰۰ هزار تا ۱ میلیون و ۳۰۰ بشکه در روز نوسان داشته است. با این مبنا، ۴,۵۹۵ میلیون بشکه نفت خام پیش‌بینی شده در این طرح‌ها معادل حدود ۱۲,۶ سال صادرات می‌شود.

روایت اجرا و اثر

دولت در سال نخست فعالیت خود با تصویب و اجرای طرح‌های بزرگ در میادین مختلف، مسیر افزایش تولید نفت و گاز را در یک افق میان‌مدت و بلندمدت ترسیم کرد. در شرایط محدودیت‌های درآمدی، به جای تمرکز صرف بر مصرف منابع، بخشی از ظرفیت‌ها به سرمایه‌گذاری‌های مولد می‌تواند اختصاص بیابد.

اقدامات شاخص

• جهش تولید نفت با افزایش مستقیم ۲۵۰ هزار بشکه در روز در ۳۴ میدان نفتی

دولت
کنار مردم

اصلاح الگوی مصرف انرژی

دستاورد کلان

ساخت فاز اول نیروگاه خورشیدی ۱۰۰۰ مگاواتی

چرا مهم است؟

ناترازی انرژی یکی از ابرچالش‌های کشور در سال‌های پیش‌رو خواهد بود. یکی از سیاست‌های دولت در مواجهه با این بحران، توسعه انرژی‌های پاک است. ساخت نیروگاه خورشیدی هزار مگاواتی از سمت صندوق حمایت و بازنشستگی آتیه‌ساز ذیل همین سیاست قرار می‌گیرد. نیروگاه هزار مگاواتی خورشیدی می‌تواند معادل مصرف برق حدود ۵۰۰ هزار خانوار کشور از طریق برق پاک باشد. این یعنی برق خانگی شهری مانند شیراز می‌تواند از طریق این نیروگاه تأمین شود.

روایت اجرا و اثر

تولید ۱۰۰۰ مگاوات برق از طریق احداث نیروگاه خورشیدی در مرحله انعقاد قرارداد چهارجانبه مابین وزارت کار، بانک رفاه، وزارت نیرو و وزارت کشور است. مکاتبات و رایزنی‌ها به منظور اخذ زمین و پیمانکاران پروژه جهت انجام صورت گرفته و همچنان ادامه دارد. قسمت عمده منابع این طرح توسط سیستم بانکی و منابع خارجی تأمین خواهد شد و صندوق حمایت و بازنشستگی آتیه‌ساز مجری طرح است.

اقدامات شاخص

• ۳۱۸ میلیارد تومان تسهیلات بانکی برای ۱۱ تعاونی تصویب شده تا ۳۰ مگاوات برق خورشیدی به چرخه تولید کشور اضافه شود • تشکیل اولین نیروگاه خورشیدی در قالب تعاونی با ظرفیت تولید ۱۲ مگاوات در استان کرمان

کاهش هزینه استخدام

دستاورد کلان

ایجاد پایگاه نظام جامع اطلاعات بازار کار

چرا مهم است؟

یکی از نقصان‌های موجود در بازار کار ایران، عدم اطلاعات شفاف و نبود نقشه بازار است. عدم اطلاعات در بخش غیررسمی شدیدتر نیز می‌شود. وجود پایگاه جامع اطلاعات بازار کار، یعنی شما می‌توانید با جست و جوی کمتری به شغل مورد نظر برسید. مجموع این فعل و انفعال سبب خواهد شد تا هزینه استخدام کاهش یابد. فرض کنید که ۱۰ روز جست و جوی بیشتری را برای یافتن کار صرف کنید، در این حالت اگر ۵۰۰ هزار جوینده کار دچار همین عارضه شوند، در همین ۱۰ روز ۱۵۰۰ همت زیان متوجه اقتصاد خواهد شد. یا در سمت مقابل، اگر ۲۰۰ هزار جای خالی، ۷ روز دیرتر پر شوند در حدود ۷۰۰ میلیارد تومان ارزش افزوده از دست می‌رود.

روایت اجرا و اثر

فقدان دسترسی به اطلاعات جامع دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی، وزارت کار را بر آن داشت تا از شهریور ۱۴۰۳ به دنبال ایجاد پایگاه نظام جامع اطلاعات بازار کار باشد. این پروژه تا مرداد امسال ۸۰ درصد پیشرفت را ثبت کرده است. علاوه بر این، زیرساخت ملی داده برای تحلیل عرضه و تقاضای نیروی کار ایجاد می‌شود.

اقدامات شاخص

• طراحی و راه‌اندازی نسخه آزمایشی سامانه کارایی خارجی • برگزاری اولین رویداد ملی مشاغل خانگی • جمع‌آوری و جمع‌بندی گزارش‌ها، اطلاعات و اقدامات استان‌ها در دوره جنگ ۱۲ روزه

[عدالت آموزشی]

عدالت آموزشی تضمین می‌کند همه کودکان و نوجوانان ایرانی، در هر نقطه از کشور و با هر سطح درآمدی، از فرصت‌های آموزشی یکسان و باکیفیت برخوردار باشند. مدرسه‌سازی در مناطق محروم و ارتقای کیفی نظام آموزشی، شانس موفقیت و پرورش استعدادها را برای تمامی فرزندان این مرزوبوم فراهم می‌کند. این رویکرد مهم‌ترین عامل برای شکست چرخه فقر، ایجاد تحرک اجتماعی و تضمین آینده‌ای روشن و مبتنی بر دانش آموزان است.

فصل چهارم
درس زندگی
برای همه

آموزش و پرورش متوقف شدنی نیست

[علی‌فرهادی]

[سخنگوی وزارت آموزش و پرورش]

بودجه آموزش و پرورش را از کل بودجه بالا ببریم تا این جریان رو به رشد متوقف نشود. خاطرم هست در پیش‌نویس برنامه هفتم حکمی بود که حداقل ۱۵ درصد بودجه دولت به آموزش و پرورش تعلق بگیرد. درست است که از واژه حداقل در این حکم استفاده شده بود، ولی متأسفانه در احکام برنامه هفتم این حکم حذف شد و به دنبال مسائل زیادی برای آموزش و پرورش ایجاد کرد. با حذف شدن این حکم، برخی از احکام برنامه هفتم نیز قابل اجرا نبودند چون تناسبی بین بودجه و آن احکام وجود نداشت. نباید اجازه بدهیم سهم بودجه آموزش و پرورش از کل بودجه کشور کم شود، بلکه باید تلاش کنیم این سهم اضافه هم بشود.

نکته بعدی این است که ما در کشور باید جمعیت را مدیریت کنیم. در بسیاری از کشورها مهاجرت با هماهنگی دولت انجام می‌شود. یعنی این گونه نیست که یک نفر به راحتی از یک شهر به شهر دیگری مهاجرت کند، بلکه برای مهاجرت باید دلایل کافی داشته باشد، در غیر این صورت به او اجازه جابه جایی نمی‌دهند، مخصوصاً در مورد اتباع که از کشوری به کشوری دیگر می‌روند این سختگیری‌ها بیشتر است، یعنی دلایل مهاجرت و مسائلی که دارند کاملاً کنترل می‌شود. ما در تنش‌های جمعیتی شاهد بودیم در یک منطقه یک سال نسبت به سال قبل تعداد دانش‌آموزان سه هزار نفر افزایش پیدا کرد. در آن منطقه هرچقدر هم مدرسه بسازیم باز هم کم می‌آوریم چون نمی‌توانیم تنش‌های جمعیتی را تحمل کنیم و در نهایت به شکل کمبود نیروی انسانی و افزایش تراکم، تبدیل به چالش می‌شود.

آموزش و پرورش نهادی نیست که به تنهایی بتواند نظام تعلیم و تربیت را مدیریت کند باید دیگر نهادهایی که بر اساس سند تحول بنیادین سهم دارند، سهم خود را ایفا کنند. به عنوان مثال در سال‌های گذشته ما بیشترین ترک فعل را در بخش مسکن و شهرسازی داشته‌ایم. مطابق قانون باید به ازای هر ۲۰۰ واحد مسکونی یک مدرسه ساخته شود، ولی متأسفانه این اتفاق نیفتاده است. کافی است به اطراف دریاچه چیتگر بروید؛ به ازای ۲۰۰ واحد مسکونی که هیچ، بلکه به ازای ۴۰۰ واحد مسکونی نیز حتی یک مدرسه هم نداریم. این موضوع یعنی کمبود فضای آموزشی، حتی اگر آموزش و پرورش بخواهد زمین بخرد تا مدرسه بسازد، زمینی وجود ندارد که بخرد. به همین دلیل نهادهای دیگر هم باید پای کار بیایند و کمک کنند.

نه جریان آموزش، نه جریان پرورش و نه حتی مدرسه‌سازی را نمی‌توان متوقف کرد، چون آموزش و پرورش متوقف شدنی نیست. نمی‌توان تاریخی را مشخص کرد و گفت در فلان تاریخ ما دیگر نیازی به مدرسه‌سازی نداریم، چون مدارس ما به طور پیوسته به تخریب، نوسازی و بازسازی نیاز دارند. ممکن است امسال یک سری مدارس در دست تخریب و بازسازی باشد، اما در عین حال ممکن است در آینده یک سری مدارس دیگر در چرخه تخریب و بازسازی قرار بگیرند. اگر بخواهیم از منظر تحلیل به آمارها نگاه کنیم، باید نگاهمان در راستای ارتقا باشد. به عنوان مثال سهم آموزش و پرورش از بودجه عمومی کشور باید ارتقا پیدا کند، که الحمدلله در حال حاضر و در این دولت اتفاق‌های خاصی افتاده و سهم ما از حدود ۱۰ درصد به نزدیک ۱۲ درصد و در برخی مواقع بیش از ۱۲ درصد هم رسیده است. این افزایش بودجه جزو عملکرد مثبت دولت دکتر پزشکیان بوده و در سال ۱۴۰۴ نسبت به ۱۴۰۳ سهم آموزش و پرورش از کیک بودجه افزایش پیدا کرده است. یکی دیگر از موضوعات مورد اهمیت برای ما بازگرداندن دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل به مدرسه است. تلاش ما همواره بازگرداندن دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل به چرخه آموزش بوده، اما همه دلایل ترک و بازماندگی از تحصیل را نمی‌توان در مدرسه و آموزش و پرورش جست‌وجو کرد. بازماندگی از تحصیل چند دلیل متعدد دارد؛ اول اینکه ممکن است در یک منطقه فضای آموزشی مناسب نداشته باشیم. یا حتی ممکن است در یک منطقه نیروی انسانی نداشته باشیم، یا آسیب‌های اجتماعی و خانواده دانش‌آموز منجر به بازماندگی از تحصیل شوند. اگر به موضوع نبود فضای آموزشی و همچنین کمبود نیروی انسانی برگردیم، تا به امروز اجازه نداده‌ایم این دو موضوع باعث ترک یا بازماندگی از تحصیل دانش‌آموزان شود. یعنی حتی اگر در جایی فضای آموزشی و نیروی انسانی کافی نداشته‌ایم، ما تراکم دانش‌آموزی را بالا بردیم تا همه دانش‌آموزان بتوانند در کلاس حضور داشته باشند. به زبان ساده‌تر باید بگویم که هیچ دانش‌آموزی نبود که به آموزش و پرورش مراجعه کند ولی ثبت‌نام نشود. ما تمام متقاضیان ثبت‌نام را در آغاز سال تحصیلی هر سال ثبت‌نام کردیم. یکی دیگر از مواردی که باید نگاه تحلیلی به آن داشت، بودجه مورد نیاز آموزش و پرورش به عنوان یک وزارتخانه مهم است. ما باید سهم

توجه ویژه به تحصیلات زنان

دستاورد کلان

[۱۰۰٪]

پیشرفت در عدالت محوری و ایجاد فرصت مناسب برای ادامه تحصیل بانوان

چرا مهم است؟

یکی از دستاوردهای محسوس برنامه عدالت محوری ساماندهی رشته های مرتبط با بانوان و تمرکز بر فعالیت های مرتبط با تحکیم بنیان خانواده است. ایجاد فرصت های مناسب برای ادامه تحصیل بانوان موضوعی مهم است که می تواند به ارتقای وضعیت اجتماعی و اقتصادی زنان و همچنین توسعه جامعه کمک کند.

روایت اجرا و اثر

معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تمرکز بر تحول گرایی، عدالت آموزشی و استفاده از فناوری های نوین، به دنبال تربیت نیروی انسانی متخصص، کارآمد و متعهد است تا برای تحقق مرجعیت علمی و اهداف توسعه ملی گام مهمی بردارد. یکی از گروه های مورد نظر بانوان هستند.

اقدامات شاخص

• گسترش رشته محل های جدید در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی در همه زیرنظام ها به طوری که از شهریور ۱۴۰۳ تا تیر ۱۴۰۴ حدود ۴۶۵ رشته محل جدید ایجاد شده است.

رشد قابل توجه تولید مقالات علمی

دستاورد کلان

[۲]

رشد بیش از دو برابری پروژه های علمی و تحقیقاتی مشترک

چرا مهم است؟

رشد مقالات علمی از اهمیت بالایی برخوردار است زیرا به پیشرفت علم و فناوری، توسعه اقتصادی و اجتماعی، و افزایش دانش و آگاهی در جامعه کمک می کند.

روایت اجرا و اثر

رشد قابل توجه میزان تولید مقالات علمی با سایر کشورها همگام با سیاست خارجی و دیپلماسی عمومی، جهش بلندی در دیپلماسی علمی محسوب می شود. جهشی که به نسبت دولت قبل رشدی بیش از دو برابر پیدا کرده است. بر اساس آمار وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، حدود ۲۷۰ پروژه فعال گزارش شده است. این آمار نشان دهنده تمرکز بیشتر بر پروژه های عملیاتی و مشترک است.

اقدامات شاخص

• در دوره قبل ۱۴۰ مورد اعزام استاد و دانشجو داشته ایم که این آمار در دولت چهاردهم به بیش از ۵۰۰ نفر افزایش یافته است. همچنین، ۳۸۱ استاد خارجی به ایران دعوت شده اند که نشان دهنده یک افزایش قابل توجه و تمرکز بر تبادل علمی است.

عدالت
آموزشی

دانشجویان به دانشگاه برگشتند

دستاورد کلان

[۳۴۰٪]

پرونده انضباطی دانشجویی حل و فصل شد

چرا مهم است؟

۳۴۰ پرونده انضباطی دانشجویی انباشته شده از سال های گذشته در شورای انضباطی مرکزی حل و فصل و تکلیف این دانشجویان مشخص شد. همچنین بازگشت ۳۰ تن از اعضای هیأت علمی قطع ارتباط شده پیگیری و به نتیجه رسید. این تحقق یکی از وعده های مهم پزشکیان در دوره انتخابات بود.

روایت اجرا و اثر

تعدادی از دانشجویان به دلیل مسائل سیاسی و امنیتی از سال ۱۴۰۱ امکان ورود به دانشگاه و ادامه تحصیل را نداشتند. از آنجا که دانشجویان همواره از اهمیت بسیاری برای دولتمردان برخوردار بوده اند، بعد از روی کار آمدن دولت چهاردهم، پرونده های دانشجویان سال ۱۴۰۱ حل و فصل و همگی این دانشجویان به دانشگاه برگشته اند. در این دولت هیچ کدام از دانشجویانی که سال ۱۴۰۱ پرونده داشته اند از تحصیل محروم نیستند.

اقدامات شاخص

• تدوین آیین نامه جذب دانشجویان پسادکتر با موافقت رهبر معظم انقلاب مجوز ۵۰۰ سرباز امری در حوزه های تحقیقات بنیادی، تحقیقات کاربردی فناوری و صنعتی انجام و شیوه نامه آن توسط ستاد نیروهای مسلح ابلاغ شد.

تسهیلات ویژه برای استعداد های درخشان

دستاورد کلان

[۱۰۰٪]

پیشرفت برنامه افزایش پذیرش دانشجوی به شیوه استعداد های درخشان

چرا مهم است؟

در یک دهه اخیر استقبال از تحصیلات تکمیلی در کشور افزایش قابل توجهی داشته است. تسهیلات حمایتی در مقطع تحصیلات تکمیلی در کشور برای دانشجویان استعداد درخشان فراهم شد تا تشویقی برای حفظ آنها در کشور باشد.

روایت اجرا و اثر

در دولت سیزدهم پذیرش استعداد های درخشان در مقطع دکتری تخصصی ۶۰ درصد و در مقطع کارشناسی ارشد ۳۰ درصد رشد داشته است. در دولت چهاردهم بر اساس آمار وزارت علوم برنامه افزایش پذیرش به شیوه استعداد درخشان با پیشرفت ۱۰۰ درصدی به نتیجه رسیده است. هدف اجرایی این کار توجه ویژه به دانشجویان استعداد درخشان و حفظ آنها در داخل کشور است.

اقدامات شاخص

• تقویت ارتباط دانشگاه با صنعت و امضای تفاهمنامه ها از برنامه های وزارت علوم است که طی آن مصوب شد به موجب اشتغال استعداد های درخشان در صنعت از واحدهای درسی آنها کاسته شود.

تشکیل کارگروه برای شتاب علمی

دستاورد کلان

وزارت علوم کارگروه شتاب و پیشرفت دانش را در سال اول دولت تشکیل داد.

چرا مهم است؟

جنگ ۱۲ روزه تحمیلی اسرائیل علیه ایران و ماهیت تکنولوژیک این نبرد جنبه‌ای از یک جنگ مدرن و فناورانه را به نمایش گذاشت نشان داد که علم نقشی کلیدی در امنیت ملی دارد. جایگاه دانشمندان در کنار فرماندهان نظامی، اثبات کرد علم و فناوری نه فقط ابزاری برای پیشرفت، بلکه عناصر حیاتی امنیت و اقتدار ملی ایران هستند.

روایت اجرا و اثر

طبق فرمایشات رهبر معظم انقلاب در مورد مرجعیت علمی، «دانشگاه‌های ما باید به جمع سرآمدان دانشگاه‌های دنیا بپیوندند» بر همین اساس کارگروهی به نام شتاب علمی در وزارت علوم تشکیل شد. تأثیر این کارگروه این است که دانشگاه‌ها باید خود را به روز کنند، حوزه هوش مصنوعی قوت یابد، فرصت مطالعاتی برای دانشجویان و اساتید فراهم شود.

اقدامات شاخص

• علاوه بر این کارگروه، وزارت علوم در یک سال اخیر تلاش فراوانی در حوزه آزمایشگاه‌ها و سرمایه‌گذاری در حوزه‌های نوظهور داشته است. با توجه به فرسودگی زیرساخت‌های تحقیقاتی کشور، وزارت علوم به صورت جدی و در همکاری با معاونت علمی ریاست جمهوری به دنبال سرمایه‌گذاری در حوزه‌های نوظهور و تجهیز آزمایشگاه‌های تحقیقاتی است.

عدالت
آموزشی

فناوری در خدمت مدرسه‌سازی

دستاورد کلان

[۴۸۵]

مدرسه به روش تمام صنعتی در کشور ساخته شد

چرا مهم است؟

روش‌ها و فناوری‌های پیشرفته در ساخت مدارس از اهمیت زیادی برخوردار است که منجر به کاهش زمان ساخت، افزایش کیفیت و کاهش هزینه‌ها می‌شود. این روش‌ها شامل استفاده از مصالح پیش‌ساخته، تکنولوژی‌های نوین در طراحی و اجرا و به کارگیری روش‌های کنترل کیفیت دقیق است.

روایت اجرا و اثر

در دولت چهاردهم، ۴۸۵ مدرسه به روش تمام صنعتی در کشور ساخته شده و ۲۰۵ مدرسه نیز در دست ساخت است؛ مدرسه‌هایی که هر کدام نور آموزش را در دل کودکان این سرزمین روشن نگه می‌دارد.

اقدامات شاخص

• شناسایی ۱۰۰۳ مدرسه در دستورکار نهضت مدرسه‌سازی قرار گرفته که تا شروع سال تحصیلی به پایان خواهد رسید. ساماندهی مدارس سنگی نایمن با شناسایی ۸۸۰ مدرسه سنگی هم در دستورکار نهضت مدرسه‌سازی قرار گرفته است.

اجرای نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها

دستاورد کلان

اجرای رتبه‌بندی فرهنگی و اجتماعی دانشگاه‌ها بر اساس شاخص‌های رتبه‌بندی فرهنگی و اجتماعی ISC

چرا مهم است؟

این رتبه‌بندی به این دلیل اهمیت دارد که برای ایجاد سازوکار ایفای نقش حوزه فرهنگی و اجتماعی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها برای اولین بار و شناسایی و معرفی دانشگاه‌های فعال در حوزه فرهنگی و اجتماعی به کار گرفته می‌شود.

روایت اجرا و اثر

گزارش‌های وزارت علوم از دولت قبل در این مورد اطلاعاتی ارائه نمی‌دهد. اما در دولت چهاردهم یک «نواوری» و «تجربه جدید» در این دوره، ایجاد یک سازوکار برای اولین بار به منظور ایفای نقش حوزه فرهنگی و اجتماعی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر اساس شاخص‌های مؤسسه ISC بوده است. بر این اساس، ۱۲ دانشگاه فعال در این زمینه معرفی شده‌اند. دانشگاه‌های تهران، شیراز و فردوسی مشهد با یازده، هشت و هفت اثر در جایگاه اول تا سوم بخش سازمانی قرار گرفته‌اند و دانشگاه‌های فعال فرهنگی برای اولین بار توسط ISC رتبه‌بندی شده‌اند.

اقدامات شاخص

• در حال حاضر برخی شاخص‌های فرهنگی و اجتماعی هم در رتبه‌بندی‌های جهانی وارد شده است. همچنین بسیاری از شاخص‌های رتبه‌بندی فرهنگی و اجتماعی بر اساس سامانه هوشمند فرژما به شکل غیردستی و هوشمند و بر اساس اطلاعات ثبت شده توسط دانشگاه‌ها انجام شده است.

صد هزار میلیارد تومان اعتبار برای ۷۲۰۰ پروژه

دستاورد کلان

[۴۵۰۰۰]

هدف‌گذاری بالغ بر ۷۲۰۰ پروژه با ۴۵ هزار کلاس درس آغاز شده است

چرا مهم است؟

کاهش مولید، ترک تحصیل بویژه در مناطق محروم و کم‌برخوردار به دلیل فقر اقتصادی، کمبود زیرساخت‌های آموزشی و عدم دسترسی به مدرسه و معلم، کشور را با کاهش تعداد دانش‌آموزان مواجه کرده است. همچنین کمبود معلمان به دلیل مشکلات معیشتی و عدم اجرای رتبه‌بندی معلمان بود، ضرورت نگاه ویژه به این بخش را جدی تر کرده است.

روایت اجرا و اثر

هدف‌گذاری بالغ بر ۷۲۰۰ پروژه با ۴۵ هزار کلاس درس آغاز شده است. انتظار می‌رود در مرحله اول طی مهرماه جاری بیش از ۲۲۰۰ پروژه آموزشی و پرورشی تحویل شود. با افتتاح این پروژه‌ها، دانش‌آموزان امکان تحصیل در محیط آموزشی مناسب را خواهند داشت.

اقدامات شاخص

• در سال مالی اخیر، استانداردسازی بالغ بر ۲۲ هزار و ۳۰۰ کلاس درس در دستورکار قرار گرفت. همچنین با تأمین اعتبارات موضوع بند (س) تبصره ۷ قانون بودجه ۱۴۰۳ کل کشور، بالغ بر ۶/۵ میلیون مترمربع محوطه مدارس آسفالت و بام مدارس نیز با عایق‌های رطوبتی بهسازی و تعمیر اساسی می‌شود.

تشویق دانش‌آموزان به رشته‌های هنرستانی

دست‌آورد کلان

[۹۰]

هنرستان فنی و حرفه‌ای تا مهرماه ساخت و تحویل می‌شود

چرا مهم است؟

توزیع عادلانه دانش‌آموزان بر اساس نیاز بازار کار و جلوگیری از تمرکز بیش‌ازحد روی یک رشته خاص. براساس برنامه هفتم توسعه و سند تحول بنیادین، باید ۵۵ درصد دانش‌آموزان به سمت رشته‌های فنی و مهارتی هدایت شوند.

روایت اجرا و اثر

با برنامه‌ریزی‌های انجام شده در وزارت آموزش و پرورش و برای تشویق دانش‌آموزان به سمت رشته‌های هنرستانی باید میزان دانش‌آموزان در هنرستان‌ها تا ۵۰ درصد افزایش پیدا کند. حالا با تحصیل حدود ۴۵ درصد از دانش‌آموزان کشور در رشته فنی و حرفه‌ای، آموزش و پرورش فاصله چندانی با این آمار ندارد. برای این منظور وزارت آموزش و پرورش ساخت و تحویل ۹۰ هنرستان فنی و حرفه‌ای تا مهرماه را در برنامه خود دارد.

اقدامات شاخص

- با ادامه روند حمایت از هنرستان‌ها از سوی آموزش و پرورش به‌ویژه توجه به دانش‌آموزان دختر، تعداد و سهم هنرجویان دختر در هنرستان‌ها افزایش داشته است. همچنین تعداد دانش‌آموزان هنرستانی در مدارس غیردولتی با افزایش روبه‌رو بوده است.

عدالت
آموزشی

پیوند صنعت و دانشگاه

دست‌آورد کلان

[۱۰]

امضای تفاهمنامه با صنایع به ارزش ۱۰ همت

چرا مهم است؟

امضای تفاهمنامه با صنایع بزرگ مهم است، زیرا منجر به دلگرمی دانشجویان نخبه و افزایش جمعیت دانشجویان در حوزه فنی و مهندسی می‌شود. همچنین اشتغال را افزایش می‌دهد و راه‌اندازی چرخه تولید در صنعت را در پی دارد.

روایت اجرا و اثر

وزارت علوم، سال ۱۴۰۴ را سال ارتباط با صنعت نامیده است، برای همین قراردادهای صنعتی متعددی بسته شده است. هم‌اکنون حدود ۱۲ هزار قرارداد جاری با صنایع میان دانشگاه و صنعت وجود دارد.

اقدامات شاخص

- وزارت علوم پیاده‌سازی و عملیاتی شدن الگوی نوین تغذیه دانشجویان و به عنوان اولین گام آن ایجاد رستوران‌های مکمل در ۱۷ دانشگاه با هدف کاهش هزینه‌ها و افزایش کیفیت تغذیه را دنبال کرده است. علاوه بر این در راستای مسئولیت این وزارتخانه در رفع نگرانی از کاهش جمعیت ساخت بیش از ۳۰ هزار خوابگاه متاهلی برنامه‌ریزی شده که بیش از ۵۰۰۰ از این خوابگاه‌ها در دست ساخت است.

۱۰ مرکز مشاوره در ۹ استان

دست‌آورد کلان

[۱۰]

مرکز راهنمایی و مشاوره خانواده در ۹ استان کشور افتتاح شد

چرا مهم است؟

مدرسه فقط جای آموزش نیست، بلکه جای پرورش هم هست. برای همین با هدف پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی در مناطق هدف، ۱۰ مرکز مشاوره خانواده ایجاد و به صورت همزمان در ۹ استان با حضور وزیر محترم به شکل آنلاین افتتاح شد.

روایت اجرا و اثر

در دولت چهاردهم با در نظر گرفتن ردیف‌های استخدامی، مشاوران در مدارس جذب می‌شوند که مهم‌ترین اثر آن پی بردن به مشکلات دانش‌آموزان و رفع آن در همان مراحل اولیه است که منجر به کاهش آسیب‌های اجتماعی در سنین مدرسه خواهد شد.

اقدامات شاخص

- تجهیز مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده در ۳۲ استان کشور در دو مرحله، برگزاری ۱۴ جلسه وبینار آموزشی ویژه مدیران و مشاوران مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده

تقویت مشارکت مردمی برای مدرسه‌سازی

دست‌آورد کلان

[۸]

خیر مدرسه‌ساز جذب و فعال سازی می‌شوند

چرا مهم است؟

این موضوع به این دلیل اهمیت دارد که بدون حضور خیرین، مدرسه‌سازی اقدامی دشوار است و کمک آنها طی این سال‌ها به آموزش و پرورش موجب ساخت تعداد بیشتری از مدارس در مناطق محروم شده است.

روایت اجرا و اثر

در گذشته تعهدات خیرین در حوزه مدرسه‌سازی بیش از ۷ همت بود، اما با دستور رئیس‌جمهوری مبنی بر تقویت مشارکت مردمی، این رقم در ۶ ماه اخیر به بیش از ۱۱ همت افزایش یافته و بالغ بر ۱۸ هزار میلیارد تومان جمع‌آوری شده است. وزارت آموزش و پرورش توانسته است در بیش از ۵۰ درصد پروژه‌ها، مشارکت خیرین در ساخت مدارس را جلب کند.

اقدامات شاخص

- در سال اخیر، بیش از ۳۵ درصد مدارس جدید با مشارکت خیرین یا نهادهای عمومی ساخته شده است. همچنین تعداد پروژه‌های مشارکتی تا ۲۵ درصد افزایش داشته است.

برنامه‌های حمایتی برای بازماندگان از تحصیل

دستاورد کلان

[۳۰۰۰۰]

بازمانده از تحصیل جذب شدند

چرا مهم است؟

بازماندگی از تحصیل یکی از چالش‌های مهم دولت و نظام آموزشی کشور است. این آسیب دلایل مختلفی از معلولیت‌های شدید دانش‌آموز، مشکلات اقتصادی، بی‌سرپرستی یا بدسرپرستی، اشتغال به کار، مهاجرت خانواده‌ها و موانع فرهنگی بویژه در برخی مناطق برای دختران دارد.

روایت اجرا و اثر

برای جلوگیری از افزایش آمار بازماندگان از تحصیل و همچنین بازگرداندن آنها به چرخه آموزشی، معاونت ابتدایی آموزش و پرورش طرح «حامی» را راه‌اندازی کرده است، منظور از این طرح حمایت آموزشی مستمر است. یعنی حامی، پس از ارزیابی نوبت اول، دانش‌آموزان دارای ضعف یادگیری را شناسایی می‌کند و تحت آموزش‌های هدفمند، امیدآفرینی و کار تقویتی قرار می‌دهد.

اقدامات شاخص

- برای رفع این موانع، کارگروه ملی با حضور وزیر آموزش و پرورش و نمایندگان دستگاه‌های ذی‌ربط تشکیل و تقسیم کار ملی انجام شده است تا با هم‌افزایی و استفاده از ظرفیت‌های مشترک، زمینه بازگشت حداکثری کودکان به مدارس فراهم شود.

عدالت
آموزشی

تأمین اعتبار برای شیررایگان

دستاورد کلان

[۶۰۰۰۰]

میلیارد تومان

بودجه توزیع شیررایگان در مدارس ابتدایی سراسر کشور

چرا مهم است؟

این رقم معادل پرداخت دو ماه یارانه نقدی به همه ایرانیان است و می‌تواند تغذیه روزانه میلیون‌ها دانش‌آموز را در طول یک سال تحصیلی تأمین کند. این اقدام مستقیماً بر سلامت جسمی، تمرکز و بازدهی تحصیلی کودکان اثر می‌گذارد و نابرابری تغذیه‌ای را کاهش می‌دهد. برای سال آینده در بودجه سال ۱۴۰۴ برای این طرح ردیف و اعتبار ۶۰۵ همت دیده شده است.

روایت اجرا و اثر

دولت با پیش‌بینی ردیف اعتباری مستقل در قانون بودجه ۱۴۰۴، برنامه توزیع شیر رایگان را برای تمام مدارس ابتدایی کشور اجرا کرده است؛ در مهرماه امسال به طور هفتگی ۶۴ میلیون شیر در مدارس کشور توزیع خواهد شد. این طرح می‌تواند از پوکی استخوان، کاهش متوسط قد دانش‌آموزان، پوسیدگی دندان، افت حافظه و برخی بیماری‌ها مانند سرطان پیشگیری کند و همچنین سبب تقویت پوست و مو، افزایش حجم ماهیچه و کاهش استرس شود.

اقدامات شاخص

- پوشش کامل دانش‌آموزان ابتدایی سراسر کشور در سال تحصیلی هدف

رئیس‌جمهور پای کار آموزش

دستاورد کلان

[۴۰۰]

جلسه رئیس‌جمهوری با وزارت آموزش و پرورش

چرا مهم است؟

رئیس‌جمهوری در هر جلسه، آمار و پیشرفت جلسات قبل را پیگیری می‌کند، که این موضوع در پیشبرد پروژه‌ها نقش چشمگیری داشته و دارد.

روایت اجرا و اثر

برگزاری هفتگی جلسات نهضت توسعه عدالت آموزشی و ارتقای کیفیت با حضور رئیس‌جمهوری به عنوان عالی‌ترین مقام اجرایی کشور، کمترین اثر این جلسات، ملزم کردن مسئولان به پاسخگویی است که در به سرانجام رساندن و پوشش حداکثری بازماندگان از تحصیل تأثیر بسزایی دارد.

اقدامات شاخص

- رئیس‌جمهوری حتی پس از جنگ ۱۲ روزه و اعلام آتش‌بس هم با مسئولان آموزش و پرورش جلسه برگزار کرده است. او در اولین روز بعد از جنگ ۱۲ روزه اعلام کرد، باید همه در جلسات باشند و جلسه‌ای درباره عدالت آموزشی، تأمین فضا و موضوعات مهم در این وزارتخانه برگزار شد.

حل مشکل کمبود معلم

دستاورد کلان

[۱۰۷۰۰]

ردیف استخدامی برای آموزش و پرورش

چرا مهم است؟

آموزش و پرورش در سال‌های متعددی با کمبود معلم روبه‌رو بوده، از این رو تأمین نیروی انسانی مناسب از اهداف مهم این وزارتخانه است.

روایت اجرا و اثر

برای جلوگیری از بروز مجدد مشکل کمبود معلم در مدارس طی سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ اقدامات خوبی برای جذب معلمان انجام شد. در سال ۱۴۰۴ برای ۷۲ هزار نفر ردیف استخدامی به آموزش و پرورش تعلق گرفته است. جذب و استخدام این افراد از دو بعد ارتقای کیفیت آموزشی و رفع مشکل کمبود معلم در مدارس به رفع نگرانی‌های والدین و دانش‌آموزان خاتمه می‌دهد.

اقدامات شاخص

- این استخدام شامل ورودی دانشگاه فرهنگیان، آزمون استخدامی ماده ۲۸ و سرایداری می‌شود. ۳۲ هزار نفر از طریق دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه شهید رجایی، ۲۹ هزار و ۷۵۰ نفر از طریق آزمون استخدامی در مردادماه و ۷ هزار نفر خدمتگذار و سرایدار به عنوان قرارداد کارمعی در وزارت آموزش و پرورش جذب می‌شوند.

نقشه انرژی از نفت و گاز تا باد و آفتاب

در دولت چهاردهم علاوه بر تأمین سوخت‌های فسیلی مورد نیاز و توسعه ظرفیت تولید، تمرکز بر بهره‌ور کردن تولید و مصرف انرژی با هدف از صیانت ثروت تمامی نسل‌های ایران زمین است.

فصل پنجم
اصلاح
الگوی مصرف

«انرژی‌های تجدیدپذیر و دولت»

[امین کاوئی]

[پژوهشگر اقتصادی]

دیگر جدی نبودن بحث انرژی‌های تجدیدپذیر در سال‌های گذشته «وجود پایدار نهاده گاز» به دلیل سرمایه‌گذاری‌های مناسب در صنعت نفت و گاز، «به‌روزرسانی مناسب‌تر نرخ‌ها در نسبت با تورم سالانه» بوده است که اکنون دیگر هیچ‌کدام محلی از اعراب ندارند. گفتنی است که در دولت فعلی نوع خورشیدی انرژی‌های تجدیدپذیر رشد چشمگیری داشته که نشان از عزم دولت و وزارت نیرو در افزایش سهم این انرژی پاک در سبد انرژی کشور دارد.

«چالش‌های دیگر تجدیدپذیرها»

به غیر از قیمت فروش بسیار پایین برق که انگیزه تولید هر نوع انرژی اعم از تجدیدپذیر یا تجدیدناپذیر را می‌گیرد، تولید انرژی تجدیدپذیر مثل خورشیدی مشکلات دیگری هم دارد.

به عنوان مثال، نبود منابع عمرانی کافی و پایین بودن انگیزه سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به دلیل فضای نامساعد کسب‌وکار و موانع اداری از دلایل به تأخیر افتادن و کند بودن جریان سرمایه‌گذاری در بخش انرژی و صنعت برق بوده است. تحریم و نبود فناوری بومی تجهیزات مثل باتری یکی از موانع اصلی دیگر بر سرگسترش برق خورشیدی است که دولت نشان داده تا حد خوبی در بخش خورشیدی قابل مدیریت است. هرچند در این سال‌ها چالش‌های زیرساختی و تحریمی سنگین بوده، اما وزارت نیروی دولت فعلی با تدبیر قابل تقدیری توانسته مسیر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر را هموار کند. اقدامات عملی مانند حذف بوروکراسی‌های زاید صدور پروانه، تصمیم خرید ۲۰ ساله برق خورشیدی با نرخ‌های تشویقی و تخصیص تسهیلات ارزی به واردات پنل‌های مربوطه، نشان‌دهنده اراده مجموعه دولت است. فراهم کردن سازوکار سرمایه‌گذاری و شروع فناوری‌های بومی باتری در ایران از اقدامات امیدبخش این حوزه است. باید اضافه کرد که بدون تعدیل ساعتی مصرف در ساعات اوج در تابستان با هر میزان از تولید انرژی به مشکل می‌خوریم و این مشکل جز با شناور شدن و گران‌تر بودن قیمت در ساعات اوج مصرف امکان‌پذیر نیست.

امروزه در جهان که ظرفیت نیروگاه‌های تولید برق براساس توان مصرفی در اوج قله طراحی شود، چون صرفه اقتصادی وجود نخواهد داشت. در عوض معمولاً سعی می‌شود، قدری تیزی قله با راهکارهای قیمتی کند شود تا قطعی پیش نیاید. قبوض جدید برق هم نشان از حرکت درست دولت به این سمت دارد. به جز شناورسازی و عادلانه کردن قیمت انرژی مصرف‌کننده، دولت می‌تواند با تسهیلات مناسب هدفمند ریالی و ارزی و معافیت‌های مالیاتی منابع را تا حدی به سمت تولیدکنندگان انرژی تجدیدپذیر هدایت کند.

انرژی و به طور خاص صنعت برق کشور ما همراه ناترازی‌های طی دهه‌ها پیش‌آمده‌ای که امروز سر باز کرده، نیازمند توجه و دقت فراوان سیاست‌گذار است. تولید برق در همه‌جای جهان یک صنعت سرمایه‌بر است و هزینه تولید کم و بیش یکسانی را طلب می‌کند. در کشور ما به دلیل عادت که سیاست‌گذار به فروش برق ارزان خصوصاً برای مصرف خانگی داشته است، حجم تولید نتوانسته پایه‌ای رشد سریع حجم مصرف برق رشد کند و نتیجه این ناترازی، قطعی روزانه‌ای شده که هم‌اکنون شاهد آن هستیم. متأسفانه در دوران وفور دهه‌های قبل هم برای کاهش فرسودگی به دلیل فناوری قدیمی و نیز جبران استهلاک تجهیزات صنعت برق هم در سمت نیروگاه و هم در مسیر توزیع به اندازه کافی سرمایه‌گذاری انجام نشده که مشکل ناترازی را تشدید کرده است. این امید وجود دارد که با رویه‌های پیگیری‌شده در دولت جدید، تشکیل سرمایه خالص در بخش برق خصوصاً برق تجدیدناپذیر، رشد چشمگیری پیدا کند.

«انرژی تجدیدپذیر به درد امروز ما می‌خورد؟»

رشد جوامع همزاد پیدایش مسائل توسعه پایدار و بالا رفتن اهمیت محیط‌زیست شده است. اگرچه کشور ما در مراحل ابتدایی صنعتی شدن است و هنوز با این مباحث درگیری پیدا نکرده است، اما هم با گسترش شهرنشینی و نیز با محدودیت‌های تولید محصول در کشورهای مقصد دریافت‌کننده کالا، به تدریج در کشور ما هم اولویت این مباحث افزایش خواهد یافت. انواع انرژی تجدیدپذیر که برای شرایط کشور ما برق خورشیدی‌اش بکرو مطرح و به صرفه است (انرژی برقی نیز به دلیل ماهیت خود امکان مصرف همیشگی را ندارد و به علاوه تابع میزان نزولات جوی است)، چند صباحی است که بر سر زبان‌ها افتاده است. در روز و تابستان هزینه تولید که در مناطق مختلف بین ۴ تا ۸ سنت است تفاوت زیادی با نیروگاه‌های حرارتی متصل به منبع بزرگ سوخت‌های فسیلی ما ندارد، اما با وجود این، امروز حداکثر ۲ درصد از کل تولید برق ما از نور خورشید تأمین می‌شود. علت این است که بیشترین سهم هزینه و تأمین مالی انرژی خورشیدی نه از نهاده و سوخت که در پنل و باتری آن است و با قیمت‌های ناچیز برق در ایران، تاکنون تولید انرژی خورشیدی جذاب نبوده است. با ادامه شرایط فعلی این احتمال وجود دارد که بسیاری از افراد و بنگاه‌ها به سمت خودکفایی در تولید برق مصرفی خود از طریق پنل‌های خورشیدی بروند. همین غیرمتمرکزسازی به دلیل پخش شدن شبکه تولید و نزدیکی به محل مصرف نهایی، باعث کاهش میزان اتلاف شبکه برق تا حد ۱۵ درصد خواهد شد که رقم بسیار بزرگی است. علل

افزایش تولید و کیفیت بنزین

دستاورد کلان

[۵,۰۰۰,۰۰۰]

افزایش تولید میزان بنزین در روز

چرا مهم است؟

برخی کارشناسان یکی از شاخص‌های اثرگذار بر قیمت بنزین را، عرضه بالای این محصول در بازار می‌دانند. در همین راستا، بررسی‌های آماری و اظهارات برخی مسئولان نشان می‌دهد که با وجود رشد مصرف در کشور، تولید این فرآورده نفتی نیز اکنون در بالاترین سطح قرار دارد و رکورد قابل توجهی را ثبت کرده است.

روایت اجرا و اثر

طبق آمارهای وزارت نفت، از زمان استقرار دولت چهاردهم تا پایان تیرماه امسال، تولید بنزین به میزان ۵ میلیون لیتر در روز افزایش پیدا کرده است. طبق آمارهای اعلام شده نیز به طور کلی در ابتدای امسال تولید بنزین در کشور به مرز ۱۲۰ میلیون لیتر در روز رسیده که بالاترین سطح را نسبت به سال‌های گذشته داشته است. در ادامه نیز، کیفیت و حجم ذخایر بنزین در کشور مسیری افزایشی را پیموده است.

سایر اقدامات شاخص

• افزایش ذخیره بنزین به میزان ۴۱۴ میلیون لیتر (۵۱ درصد) نسبت به مدت مشابه سال گذشته • ۸ میلیون لیتر در روز ارتقای کیفی کل بنزین به یورو ۵ در پالایشگاه تهران.

نقشه انرژی
از نفت و گاز
تا باد و آفتاب

افزایش تولید نفت و گاز

دستاورد کلان

[۳۴]

میلیارد لیتر تولید بیشتر در بخش نفت، گاز و نفت‌گاز

چرا مهم است؟

برآوردها نشان می‌دهد حدود یک چهارم تولید ناخالص داخلی کشور سهم نفت است، بر این اساس افزایش تولید و در ادامه صادرات این محصول می‌تواند نقش مهمی را در رشد اقتصادی و در ادامه بهبود وضعیت رفاهی کشور داشته باشد.

روایت اجرا و اثر

در حدود یک سال سپری شده از ابتدای استقرار دولت چهاردهم، طبق آمار منتشر شده از سوی وزارت نفت، مشاهده می‌شود تولید نفت خام کشور به میزان حدود ۱۲۰ هزار بشکه در روز نسبت به تیرماه سال قبل افزایش داشته است؛ اتفاقی که در کنار آن با رشد تولید در سایر بخش‌های انرژی و رشد صادرات نفتی نیز همراه بوده است.

سایر اقدامات شاخص

• افزایش تولید نفت‌گاز به میزان ۵ میلیون لیتر در روز. • افزایش تولید گاز خام به میزان ۳۴/۸ میلیون مترمکعب در روز. • افزایش صادرات نفت خام و میعانات گازی با وجود تشدید تحریم‌های ظالمانه به میزان ۲۱ هزار بشکه در روز در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته.

رشد ظرفیت تولید برق

دستاورد کلان

[۱,۰۰۰,۰۰۰]

افزایش ظرفیت تولید برق

چرا مهم است؟

با افزایش مصرف برق و رشد ناآرامی در این حوزه، افزایش ظرفیت تولید نیز بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد. بررسی آخرین آمارها از وضعیت تولید برق نشان می‌دهد، حجم افزایش یافته تولید ناویژه برق در پایان بهار امسال در مقایسه با موقعیت مشابه خود در سال گذشته معادل با مصرف سالانه بیش از یک میلیون ایرانی بوده است.

روایت اجرا و اثر

طبق آخرین آمارهای وزارت نیرو، در ایران تا پایان خردادماه امسال، ظرفیت تولید برق در کشور به طور کلی به حدود ۹۴ هزار و ۹۱۵ مگاوات رسیده که حدود ۰/۴ درصد از موقعیت مشابه خود در سال گذشته بیشتر شده است. در ادامه، تولید ناویژه برق نیز در کشور در عرض یک سال، حدوداً ۳ هزار و ۵۸۵ میلیون کیلووات ساعت افزایش پیدا کرده و به حدود ۱۰۳ هزار و ۱۷۶ میلیون کیلووات ساعت رسید. این حجم افزایش به طور میانگین مصرف سالانه برق حدود یک میلیون و ۲۳۰ هزار ایرانی را فراهم می‌کند.

سایر اقدامات شاخص

• افزایش ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی با ۲ هزار و ۴۵۵ مگاوات پیشرفت.

افزایش ظرفیت انتقال و توزیع فرآورده‌های نفتی

دستاورد کلان

[۱۵,۰۰۰]

کیلومتر شبکه انتقال نفت و فرآورده‌های نفتی

چرا مهم است؟

به طور کلی در کنار تولید فرآورده‌های نفتی، ظرفیت انتقال آن نیز اهمیت بالایی دارد. زمانی که انتقال این محصولات از مسیر خط لوله انجام می‌شود، بهره‌وری و ضریب امنیت آن نیز بالاتر رفته و در ادامه تلفات آن نیز کاهش پیدا می‌کند. در ادامه این اتفاق می‌تواند از هزینه‌های اضافه نیز جلوگیری کند؛ به عنوان مثال کاهش قابل توجه تردد کامیون‌های سوخت در محورهای مواصلاتی.

روایت اجرا و اثر

با راه‌اندازی سه خط لوله به طول هزار کیلومتر در زمان استقرار دولت چهاردهم، انتظار می‌رود طول شبکه انتقال نفت و فرآورده‌های نفتی به بیش از ۱۵ هزار کیلومتر در کشور برسد؛ اتفاقی که به افزایش میانگین تحویل نفت‌گاز و نفت کوره به نیروگاه‌ها به ترتیب به میزان ۱۰ و ۸/۶ درصد در مقایسه با دوره مشابه در سال پایانی دولت سیزدهم منجر شده است.

سایر اقدامات شاخص

• افزایش ظرفیت انتقال فرآورده از جنوب به نقاط مرکزی کشور به میزان ۴۸ میلیون لیتر در روز و کاهش تردد ۱۶۰۰ نفتکش.

برق اتمی در خدمت مردم

دستاورد کلان

[۱۰۰۰۰]

افزایش شدن هزار میلیون کیلووات ساعت برق اتمی بوشهر در شبکه

چرا مهم است؟

برق تولیدی از انرژی اتمی می تواند هم موجب ذخیره بیشتر سوخت های فسیلی شود و هم میزان آلاینده ها را کاهش دهد. طبق برآوردهای سازمان انرژی اتمی، میزان کل تولید برق از این ناحیه می تواند موجب صرفه جویی در مصرف بیش از ۱۲۰ میلیون بشکه نفت خام شده و از سوی دیگر از انتشار حدود ۸۰ میلیون تن آلاینده زیست محیطی جلوگیری کند.

روایت اجرا و اثر

تا نیمه مردادماه امسال، نیروگاه اتمی بوشهر حدودا هزار و ۴۳۰ میلیون کیلووات ساعت تولید برق داشته است؛ اتفاقی که البته بنا به درخواست وزارت نیرو برای فراهم کردن امکان تأمین انرژی برق پایدار در اوج مصرف تابستانه سال ۱۴۰۴ متوقف و از شبکه تولید برق کشور خارج شده بود، اما از خردادماه سال جاری مجدداً به شبکه سراسری تولید برق کشور متصل شده است.

سایر اقدامات شاخص

• توسعه کاربرد پرتوهای هسته ای در محصولات غیر پزشکی. توسعه کاربرد پرتوهای هسته ای در محصولات و تجهیزات پزشکی.

افزایش تولید برق خورشیدی

دستاورد کلان

[۲]

افزایش ظرفیت تولید برق خورشیدی ۲ برابر شد

چرا مهم است؟

آلودگی ناشی از سوخت های فسیلی یکی از مهم ترین چالش های ایران به شمار می رود. در همین رابطه به اعتقاد برخی، تولید برق از ناحیه انرژی های تجدیدپذیر می تواند گام مؤثری در این زمینه باشد. با بهره برداری هر هفته ۱۰۰ تا ۱۵۰ مگاوات برق خورشیدی، ظرفیت تولید در این حوزه در عرض یک سال بیش از دو برابر شده است.

روایت اجرا و اثر

طبق آمار ساتبا، در پایان خردادماه امسال ظرفیت برق خورشیدی به حدودا هزار و ۲۶ مگاوات رسیده که نسبت به سال قبل تقریباً ۱۰۰ درصد افزایش را نشان می دهد. طبق گفته ها، هدف گذاری ها تا پایان سال برابر با ۷ هزار مگاوات بوده که در این صورت متوسط مصرف خانگی حدود ۴ میلیون ایرانی در سال از این مسیر فراهم خواهد شد.

سایر اقدامات شاخص

• احداث ۷ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی با مشارکت صندوق توسعه ملی.

نقشه انرژی
از نفت و گاز
تا باد و آفتاب

افزایش آب تولیدی و حجم مخازن

دستاورد کلان

[۲۵,۰۰۰,۰۰۰]

مترمکعب آب تولیدی و حجم مخازن افزایش یافت

چرا مهم است؟

از بحران های کنونی ایران، بحران بی آبی است؛ بحرانی که ناترازی آن از چالش های جدی دولت به شمار می رود. با این حال افزایش خطوط انتقال آب و آب تولیدی با افزایش مصرف مشترکین شهری همراه بوده است.

روایت اجرا و اثر

در خردادماه سال جاری حدود ۲۵ میلیون مترمکعب به کل آب تولیدی کشور افزوده شده و این رقم به حدود هزار و ۶۹۵ میلیون مترمکعب رسیده است. در همین خصوص، خطوط انتقال آب و شبکه توزیع آب نیز به ترتیب رشدی معادل با ۳۱ و ۱۸ درصد داشته اند؛ اتفاقی که با رشد ۳۹۸ هزار فقره ای مشترکین آب شهری همراه بوده است.

سایر اقدامات شاخص

• تدوین برنامه راهبردی- عملیاتی برای کاهش ناترازی آب در ۵ برنامه و ۹ اقدام. افزایش طول خطوط انتقال و توزیع آب با پیشرفت حدود ۷ هزار و ۷۴۴ کیلومتر. احداث و بهره برداری از مخازن ذخیره آب با پیشرفت حدود ۲۵۴ هزار و ۴۵۰ مترمکعب.

کاهش گازهای گلخانه ای

دستاورد کلان

[۱۸۸,۰۰۰,۰۰۰]

هزار تن کاهش انتشار گازهای گلخانه ای

چرا مهم است؟

استفاده از انرژی های پاک که چندین بخش مهم را شامل می شود، در خردادماه امسال روندی صعودی گرفته است. این اقدام طبق برآوردهای وزارت نیرو مانع از انتشار ۱۸۸ هزار تن گازهای گلخانه ای شده و موجب شده تا در مصرف ۷۴ میلیون لیتر آب و ۹۱ میلیون مترمکعب گاز طبیعی صرفه جویی شود.

روایت اجرا و اثر

در خردادماه امسال تولید برق از سوی کل منابع تجدیدپذیر و پاک به حدود ۳۳۶ میلیون کیلووات ساعت رسیده که نسبت به سال قبل ۲۸٫۷ درصد رشد داشته است. این اتفاق موجب شده تا اجتناب از انتشار گازهای گلخانه ای، صرفه جویی در مصرف سوخت های فسیلی و صرفه جویی در آب نیز در این مدت هر کدام حدود ۳۰ درصد نسبت به موقعیت مشابه خود در سال گذشته افزایش پیدا کند.

سایر اقدامات شاخص

• ظرفیت کل تولید از این جهت برابر با هزار و ۸۱۷ مگاوات بوده که نسبت به سال گذشته حدود ۵۰ درصد افزایش پیدا کرده است.

سهم بالای پتروشیمی از صادرات غیرنفتی

دستاورد کلان

[۷]

میلیارد دلار صادرات پتروشیمی با وجود جنگ و تحریم

چرا مهم است؟

رشد صادرات در کشور عمدتاً منجر به افزایش فعالیت ایران در بازارهای تجاری شده و سبقت این شاخص از واردات یکی از عوامل نگهدارنده و کنترل‌گر نرخ ارز به شمار می‌رود. در همین رابطه حدود ۴۰ درصد ارزآوری غیرنفتی کشور در ۴ ماه نخست امسال مربوط به صنعت پتروشیمی بوده است.

روایت اجرا و اثر

با توجه به جنگ ۱۲ روزه و تشدید تحریم‌های ظالمانه، تجارت ایران نیز دستخوش نوسانات مهمی شد. بر این اساس، طبق آمار گمرک، با وجود آن که صادرات غیرنفتی ایران در ۴ ماه اول امسال حدود ۵ درصد نسبت به سال گذشته کاهش پیدا کرده، اما سهم پتروشیمی از این بخش برابر با حدود ۶ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار برآورد می‌شود؛ رقمی که معادل با حدود ۴۱ درصد صادرات غیرنفتی ایران در این مقطع زمانی بوده است.

سایر اقدامات شاخص

• تولید ۱۳۶ هزار تن در سال استاین بوتادین رابر (ESBR) در پتروشیمی صدف عسلویه. • تولید ۵۵۴ هزار تن در سال منواتیلن گلاکول در پتروشیمی بوشهر.

نقشه انرژی
از نفت و گاز
تا باد و آفتاب

رشد شبکه جمع‌آوری فاضلاب

دستاورد کلان

[۵,۰۰۰]

خانوار بهره‌مند از شبکه جمع‌آوری فاضلاب

چرا مهم است؟

افزایش شبکه جمع‌آوری فاضلاب در کنار بهبود وضعیت زیست‌محیطی، امکان توسعه امن و بهبود رشد جمعیت را نیز فراهم می‌کند. حجم افزایش رشد شبکه جمع‌آوری فاضلاب در یک سال اخیر معادل با بهبود وضعیت حدود نیم میلیون خانوار از این حیث قلمداد می‌شود.

روایت اجرا و اثر

طول شبکه جمع‌آوری فاضلاب در کشور، طبق آخرین آمارها به حدود ۷۱ هزار و ۷۱۰ کیلومتر رسیده که نسبت به موقعیت مشابه خود در سال گذشته حدود هزار و ۵۰۰ کیلومتر افزایش یافته است. در ادامه خطوط انتقال آب و مشترکین فاضلاب کشور نیز حدوداً رشدی ۲ درصدی را ثبت کرده‌اند.

سایر اقدامات شاخص

• بهره‌برداری از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری و روستایی در ۱۱ مدول.
• ۲۶ قرارداد سرمایه‌گذاری در پروژه‌های آب و فاضلاب.

افزایش تولیدات چرخه هسته‌ای در کشور

دستاورد کلان

رکورد در استخراج معدنی در حوزه هسته‌ای

چرا مهم است؟

زیرساخت‌های هسته‌ای کشور به عنوان یکی از مهم‌ترین پایگاه‌های انرژی از اهمیت بالایی برخوردار است؛ بخشی که در مقاطع اخیر به رشد ۳ تا ۷ برابری دست پیدا کرده است.

روایت اجرا و اثر

عملکرد استخراج معدنی در حوزه هسته‌ای تا انتهای تیرماه امسال به رکورد قابل توجهی در مقایسه با مقاطع مشابه زمانی خود رسیده است؛ اتفاقی که به بهره‌برداری از این صنعت در شاخه‌های مختلف منجر شده است.

سایر اقدامات شاخص

• تجهیز معادن و استخراج کانسنگ اورانیوم و عناصر همراه. • تولید سوخت موردنیاز راکتور تحقیقاتی تهران.

بهبود تولیدات پزشکی هسته‌ای در کشور

دستاورد کلان

رونمایی از دستاوردهای جدید پزشکی هسته‌ای با حضور رئیس جمهوری در روز ملی فناوری هسته‌ای

چرا مهم است؟

بهبود اوضاع درمانی یکی از مهم‌ترین ابعاد به کارگیری انرژی هسته‌ای محسوب می‌شود. در همین رابطه پیشرفت‌های هسته‌ای در کشور به رونمایی از رادیوداروی درمان پرکاری تیروئید و سرطان تیروئید و جدیدترین رادیوداروی تشخیص ۳۰ نوع سرطان منجر شده است.

روایت اجرا و اثر

طبق آخرین آمارها، تولید رادیوداروهای درمانی مورد نیاز کشور از ابتدای امسال تا پایان تیرماه به بیش از ۶ هزار ویال رسیده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد روند تجهیزات صنعتی مورد نیاز در بخش هسته‌ای نیز مسیر مثبتی را طی کرده است.

سایر اقدامات شاخص

• رونمایی از «لوتشیم فای» رادیوداروی درمان سرطان. • درمان سرطان‌های شایع پوستی با تولید کرم پوستی «رنیوم-۱۸۸».

طرح ملی جایگزینی بخاری راندمان بالا

دستاورد کلان

[۱,۷۲۵,۰۰۰]

بخاری راندمان بالا جایگزین شد

چرا مهم است؟

مصرف بالای گاز در بخش گرمایش مهم‌ترین عامل فشار به شبکه گاز است، برآوردها نشان می‌دهد تعویض هر بخاری پرمصرف با مدل‌های جدید، سالانه تا ۴۶۶ مترمکعب صرفه‌جویی گاز به همراه دارد. انتظار می‌رود با اجرای این طرح تا ۵۰ درصد صرفه‌جویی در مصرف گاز حاصل شود.

روایت اجرا و اثر

برای اجرای این پروژه ملی، ۲۸۸ میلیون دلار سرمایه‌گذاری شده و تا ابتدای مرداد قرارداد تعویض یک میلیون و ۷۲۵ هزار بخاری امضا شده که منافع آن به محیط زیست، سرمایه‌گذار و دولت بازمی‌گردد.

سایر اقدامات شاخص

• در قالب طرح بهینه‌سازی موتورخانه‌ها، تاکنون ۱۰۵ هزار موتورخانه بهسازی، ۱۰۰ هزار سیستم هوشمند نصب و ۲۰ هزار سیستم گازسوز فرسوده تعویض شده است.

جمع‌آوری گازهای مشعل

دستاورد کلان

[۷۰۰]

میلیون دلار جمع‌آوری گازهای مشعل

چرا مهم است؟

سالانه نزدیک به ۵۰ هزار میلیارد تومان گاز سوزانده می‌شود. این رقم معادل بودجه ساخت ۱۰ بیمارستان ۲۰۰ تختخوابی است. علاوه بر صرفه‌جویی اقتصادی این اقدام به کاهش آلودگی هوا نیز کمک می‌کند.

روایت اجرا و اثر

طرح جمع‌آوری گازهای همراه میدان‌های جنوب استان ایلام شامل مجتمع ان‌جی‌ال ۳۱۰۰، ایستگاه تقویت فشار، یک نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی و بیش از ۳۵۰ کیلومتر خط لوله انتقال خوراک و محصول با ظرفیت ۲۴۰ میلیون فوت مکعب در روز احداث شده است.

سایر اقدامات شاخص

• اشتغال ۱۵۰۰ نفر به صورت مستقیم و ۳۰۰۰ نفر به صورت غیرمستقیم در دوران بهره‌برداری از آن‌جی‌ال ۳۱۰۰ از دیگر مزایای احداث این طرح است که در کنار کاهش چشمگیر آلاینده‌های زیست‌محیطی و بهبود کیفیت هوا، حفظ ثروت و ایجاد ارزش افزوده بالا با تکمیل زنجیره ارزش محصولات هیدروکربنی، نقش بسزایی در محرومیت‌زدایی منطقه دارد.

نقشه انرژی
از نفت و گاز
تا باد و آفتاب

افزایش نصب کنتورهای هوشمند

دستاورد کلان

[۳]

برابر شدن آمار نصب کنتورهای هوشمند

چرا مهم است؟

با نصب کنتورهای هوشمند، در مصرف برق صرفه‌جویی ۶ هزار مگاواتی شده است. این میزان صرفه‌جویی معادل ۱۰ درصد کل مصرف پیک کشور است.

روایت اجرا و اثر

کنتورهای هوشمند با اندازه‌گیری دقیق و پیش‌بینی مصرف، باعث ارتقای مدیریت بهینه بار و کاهش هزینه‌ها می‌شوند. این کنتورها قابلیت شناسایی مشترکان پرمصرف و بدمصرف را دارند و باعث می‌شود این گروه از مشترکان تدابیر لازم را برای اصلاح الگوی مصرف خود بیندیشند.

سایر اقدامات شاخص

• امسال بیش از ۷۳ هزار اداره با استفاده از ظرفیت کنتورهای هوشمند مدیریت شدند که از این میان حدود ۱۴ هزار اداره پرمصرف، شناسایی و با بهره‌گیری از قابلیت محدودسازی، مصرف خود را به سطح تعریف‌شده کاهش دادند.

طرح فشارافزایی پارس جنوبی

دستاورد کلان

[۱۷]

میلیارد دلار قرارداد طرح فشارافزایی پارس جنوبی

چرا مهم است؟

طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده، سقف برداشت گاز از میدان مشترک پارس جنوبی به ۷۲۲ میلیون مترمکعب در روز برای زمستان ۱۴۰۴ می‌رسد. این رقم از مصرف گاز خانگی در سال گذشته بیشتر است.

روایت اجرا و اثر

این قرارداد یکی از بزرگ‌ترین قراردادهای تاریخ صنعت نفت است. پارس جنوبی تاکنون با ۳۹ سکوی فراساحلی و ۲۸۰ هزار تن سازه دریایی توسعه‌یافته و قرار است در چهارچوب این طرح، ۴۲ سکوی جدید به وزن ۴۲۰ هزار تن ظرف ۶ سال آینده ساخته و نصب شود که تحقق آن نقش مهمی در تأمین منافع اقتصادی و امنیت انرژی کشور خواهد داشت.

سایر اقدامات شاخص

• در اجرای این قرارداد، بیشترین توجه به سازندگان و پیمانکاران داخلی شده است.

[عدالت درمانی]

عدالت درمانی یعنی تمامی شهروندان، فارغ از موقعیت اقتصادی و جغرافیایی، از خدمات سلامت باکیفیت و مقرون به صرفه برخوردار باشند. حل مشکلات معیشتی پرستاران و تأمین پایدار داروهای اساسی، کیفیت درمان را به طور مستقیم بالا می برد. برای مردم، این امر به معنای کاهش بار مالی سنگین در زمان بیماری، دسترسی آسان به داروهای ضروری و در نهایت، افزایش امید به زندگی و آرامش خاطر است. سلامت، محوری ترین رکن یک زندگی باکرامت است.

**فصل ششم
به نام زندگی**

عدالت درمانی با نظام ارجاع معنای پدای می کند

[دکتر جلال غفارزاده]

[رئیس مرکز نظارت، اعتباربخشی و صدور پروانه‌های درمان وزارت بهداشت]

بار بیماری امکانات متناسب با آن وجود داشته باشد. اگر جمعیت اندک یک منطقه نیاز به خدمات داشته باشد باید در قالب نظام ارجاع برای درمان اعزام شوند. حالا اگر این سطح بندی رعایت نشود، چه اتفاقی می‌افتد؟ در ابتدا هزینه‌ها بالا می‌رود، از طرفی اگر امکانات بیش از نیاز جمعیت باشد، تقاضای القایی ایجاد می‌کند. به عنوان مثال دستگاه سی تی اسکن با توجه به اشعه بالایی که دارد، اگر بیمار کم باشد به ناچار برای مراجعه کننده تجویز می‌شود و همین امر هزینه‌های تشخیص و درمان را افزایش می‌دهد و سبب آسیب بیشتر به مردم می‌شود. به همین دلیل می‌گوییم، متناسب با نیاز منطقه باید خدمات درمانی و تجهیزات پزشکی توزیع شود. موضوع مهم دیگر، تضمین کیفیت خدمات است که رکن مهمی از عدالت درمانی محسوب می‌شود. در این بخش حاکمیت به عنوان تنظیم کننده باید وارد بازار سلامت شود. اگر این بازار مورد توجه و نظارت قرار نگیرد، اقتصاد موجود را می‌بلعد و حتی به بخش‌های دیگر اقتصاد هم دست اندازی می‌کند و سهم و سبب آنها را هم کاهش می‌دهد. چرا این دست اندازی وجود دارد؟ چون ارائه دهنده خدمت و دریافت کننده آن فاصله اطلاعاتی بسیاری دارند. در حوزه سلامت، فاصله اطلاعات بیمار و پزشک زیاد است. بنابراین بیمار ناچار است هرچه پزشک می‌گوید، قبول کند. همین امر می‌تواند تقاضای القایی بدون اینکه حتی بیمار متوجه شود، ایجاد کند. در حوزه سلامت و خدمات تشخیصی... درمانی امکان فساد بالایی وجود دارد. اگر مسئولان این حوزه، خودشان ارائه دهنده خدمت باشند براساس مبانی علمی حتماً منجر به فساد، سوگیری و ایجاد تعارض منافع خواهد شد که این امر به وفور در حوزه سلامت کشور وجود دارد و با اصل عدالت در درمان منافات پیدا کرده است.

حالا حاکمیت باید بر کیفیت خدمت هم نظارت داشته باشد و این کیفیت را به عدد تبدیل کند. اگر کیفیت را به سه بخش درجه یک، دو و سه تقسیم کنیم، هرچه کیفیت بالاتر باشد، نرخ متفاوت‌تری هم باید به آن تخصیص داد. حال آنکه اجرای این موضوع به سادگی بیان نیست ولی به هر حال این موضوع در بیمارستان‌های کشور در حال پیاده‌سازی و اجراست. اکنون بیمارستان‌ها، با ابزار اعتباربخشی از نظر کیفیت مورد بررسی قرار می‌گیرند و این کیفیت به عدد تبدیل می‌شود. در نهایت هم اعداد به درجه بندی منتهی می‌شوند. البته این رویه در همه کشورها اجرایی می‌شود و وزارت بهداشت نیز تا حدودی به این سمت وسو حرکت کرده است. ما مؤسساتی که به بیمارستان خدمات ارائه می‌کنند را اعتباربخشی می‌کنیم و حتی نوع هتلینگ هم مد نظر قرار می‌گیرد. قاعده‌آ هرچه درجه بالاتر باشد، نرخ بیشتری به آن اختصاص پیدا می‌کند. از طرف دیگر اجازه هم نمی‌دهیم مراکز درمانی که سطح پایین‌تری دارند، تعرفه خدمات برابر با درجه یک‌ها را بگیرند و اگر مرکزی کیفیتش خیلی پایین باشد، جلوی فعالیتش گرفته خواهد شد، که این موضوع برای رسیدن بیماران به عدالت درمانی انجام می‌شود.

موضوع عدالت در تشخیص درمان را از دو منظر می‌توان بررسی کرد. بحث اول، مشارکت مالی در هزینه‌های تشخیصی... درمانی است که بحث عدالت درمانی در دل آن جای دارد. موضوع دوم، عدالت در مباحث نظارتی و اعتباربخشی است، یعنی عدالت در کیفیت و تضمین کیفیت خدماتی تشخیصی... درمانی برای مردم است. بحث اول مرتبط با مشارکت در هزینه‌های مالی درمان است که عادلانه آن باید به شکل پیش‌رونده باشد. یعنی هر فردی که درآمد بیشتری دارد، حتی اگر بیمار نشود، باید مشارکتش بیشتر باشد، به عبارتی هزینه‌های درمان جامعه باید به نسبت درآمد باشد. به عنوان مثال، اگر سرانه حق بیمه برای هر فرد عددی ثابت باشد، این امر بدترین نوع مشارکت مالی در هزینه‌های تشخیصی... درمانی خواهد بود. نمونه دوم درصدگیری است، یعنی هر فردی براساس درآمدی که دارد، یک درصد، مشابه و ثابت را برای هزینه‌های درمانی کنار بگذارد یا در قالب مالیات پرداخت کند. حال آنکه نوع دوم نسبت به نمونه اول کارآمدتر است، اما هنوز تا عدالت فاصله زیادی دارد. نوع سوم progressive یا پیش‌رونده و مرفقی است که بهترین نوع مشارکت مالی عادلانه در هزینه‌های تشخیصی و درمانی است. یعنی هر چه درآمد بیشتر باشد، میزان درصد مشارکت مالی هم افزایش پیدا می‌کند. فردی که ماهانه ۵۰ میلیون درآمد دارد با کسی که ماهانه ۱۵۰ میلیون درآمد دارد، باید پرداخت متفاوتی در مشارکت مالی برای هزینه‌های درمان داشته باشد.

بحث دوم عدالت تشخیصی... درمانی، به نظارت بر کمیت و کیفیت خدمات مرتبط است. واژه دسترسی به خدمات در نظام سلامت کشور رایج است اما بحث، دسترسی عادلانه است. حال سؤال اینجاست در مکانی که جمعیت کمتری دارد مثلاً یکی از روستاهای ایران، باید دسترسی به همه خدمات درمان وجود داشته باشد؟ آیا این عادلانه است؟ وقتی می‌گوییم عادلانه یعنی همه به یک نسبت باید دسترسی راحتی به خدمات درمانی داشته باشند، اما آیا ایجاد این نوع دسترسی برای تعداد محدود یک روستا عادلانه و هوشمندانه است؟ جمعیت بیمار آن منطقه، کفایت لازم برای پوشش هزینه‌های انجام شده را نمی‌دهد به همین دلیل بحث نظام ارجاع پررنگ می‌شود. افرادی که در مناطق کم جمعیت زندگی می‌کنند، باید در زنجیره مشخصی ارجاع شوند و خدمات درمانی را از دیگر مناطق که پوشش جمعیتی بیشتری دارند، دریافت کنند. آنچه امروز رئیس جمهوری و وزیر بهداشت در اولویت کاریشان قرار دادند، اجرای همین نظام مراقبتی... درمانی است. از نگاه عدالت درمان می‌گوییم، باید سطح بندی و جیره بندی وجود داشته باشد. یعنی به نسبت نیاز، خدمات و امکانات در آن مناطق ایجاد شود؛ چرا که صندوق هزینه‌های نظام سلامت رقم مشخصی دارد و باید بهترین خدمات از نظر کمیت و کیفیت را در کشور توزیع کند.

از نظر کمیت باید دسترسی وجود داشته باشد، اینکه دسترسی با چه نسبتی باشد مهم است. باید بر اساس

پرداخت بدهی انباشته

دستاورد کلان

[۸۰۰,۰۰۰]

میلیارد ریال مطالبات دانشگاه های علوم پزشکی

چرا مهم است؟

بدهی ها باعث بروز مشکلاتی در ارائه خدمات و پرداخت دستمزدها به کارکنان دانشگاه های علوم پزشکی شده بود و همین امر نارضایتی کادر درمان را به همراه داشت. همچنین برخی مطالبات شرکت های تولیدکننده دارو و تجهیزات پزشکی هم عقب افتاده بود.

روایت اجرا و اثر

وزارت بهداشت موفق شد ۸۰۰ هزار میلیارد ریالی را که بابت بدهی انباشته شده بود، تأمین کند تا مطالباتی که از دوره قبل ایجاد شده بود، به دانشگاه های علوم پزشکی پرداخت شود. بر همین اساس با تلاش های وزارت بهداشت و تأیید مقام معظم رهبری، ۲۰ همت از محل صندوق توسعه ملی به شرکت های دارویی و تجهیزات پزشکی اختصاص پیدا کرد.

سایر اقدامات شاخص

• لحاظ شدن مبلغ ۴۰ هزار میلیارد ریال از محل ۱ درصد فروش خودرو و مبلغ ۲۱ هزار میلیارد ریال از محل اعتبارات عوارض کالاهای آسیب رسان به سلامت هم از دیگر اقدامات برای جذب منابع است. همچنین این وزارتخانه طی یک سال گذشته موفق شد، اعتبارات از محل برنامه مصدومین ترافیکی در سال ۱۴۰۳ را تا ۸۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش دهد.

عدالت
درمانی

اتمام ۵۳ پروژه درمانی

دستاورد کلان

[۵۲٪]

پیشرفت پروژه های نیمه کاره ای که سال ها معطل مانده بودند

چرا مهم است؟

توجه ویژه به نیازهای درمانی در مناطق محروم و کم برخوردار یکی از اولویات های دولت چهاردهم و وزارت بهداشت است تا بتوانند عدالت درمانی را برای همه مردم فراهم سازند.

روایت اجرا و اثر

در ابتدای دولت چهاردهم تعداد ۷۴۷ پروژه درمانی با ظرفیت بالغ بر ۵۶ هزار تخت در قالب طرح احداث، تکمیل و توسعه تخت های درمانی با پیشرفت فیزیکی ۴۶ درصد در دست اجرا بوده که در حال حاضر متوسط پیشرفت به ۵۲ درصد رسیده است. بر اساس آمار از شش ماهه دوم سال گذشته، وزارت بهداشت ۵۳ پروژه درمانی ۱۳۰ تختخوابی و ۱۸ پروژه موقت با ظرفیت یک هزار و ۷۰۹ تخت را به اتمام رسانده است.

سایر اقدامات شاخص

• تعداد ۵۴۱ پروژه بهداشتی با زیربنای بیش از ۱۳۶ هزار مترمربع از نظر عملیات ساختمانی خاتمه یافته و در مرحله محوطه و حصارکشی است.

انجام سه میلیون مأموریت اورژانسی

دستاورد کلان

[۸]

میلیون و ۶۷۹ هزار و ۶۱۴ تماس نتیجه بخش در شش ماه دوم سال ۱۴۰۳

چرا مهم است؟

خط ۱۱۵ سازمان اورژانس کشور سالانه پاسخگوی ۲۰ میلیون تماس است. مثلاً در شش ماه دوم سال گذشته ۲ میلیون و ۹۷۸ هزار و ۵۲۰ مأموریت اورژانس پیش بیمارستانی انجام شده است و جان های بسیاری با این مأموریت ها نجات یافتند.

روایت اجرا و اثر

کارشناسان اورژانس با انجام نزدیک به ۳ میلیون مأموریت و مدیریت ۱۷ هزار حادثه ویژه، برگ زرینی را در خدمات اورژانس به مردم رقم زده اند. همچنین راه اندازی ۵۵ پایگاه جدید و انجام ۱۴۴۰ مأموریت اورژانس هوایی بالگردی و انتقال هزار و ۶۴۱ بیمار و مصدوم از جمله مهم ترین دستاوردهای این سازمان است.

سایر اقدامات شاخص

• ترخیص و توزیع ۲۴۲ دستگاه آمبولانس در دو مرحله طی چهار ماه گذشته، دریافت مجوز استخدام ۵۵۰۰ نفر نیروی انسانی، پیگیری ارتقای اعتبارات سازمان اورژانس کشور و تصویب آن در مجلس از ۱ همت در سال گذشته به حدود ۸ همت در سال ۱۴۰۴،

اجرای پزشکی خانواده از مهر

دستاورد کلان

[۳۷۰۰۰]

میلیارد تومان بودجه اجرای طرح پزشکی خانواده و نظام ارجاع

چرا مهم است؟

برنامه پزشکی خانواده در ایران با هدف افزایش دسترسی به خدمات درمانی، بهبود کیفیت خدمات و کاهش هزینه های درمانی اجرا می شود. در این طرح، هر فرد یک پزشک خانواده دارد که مسئولیت مراقبت های اولیه و ارجاع به متخصصان در صورت لزوم را بر عهده دارد.

روایت اجرا و اثر

در مرحله اول این طرح بیش از ۳۰ میلیون نفر از ساکنان روستاها و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر تحت پوشش قرار خواهند گرفت. به تدریج با توسعه، این طرح به اجرای سراسری می رسد. مهم ترین اثر اجرای این طرح، کاهش هزینه های درمان و دریافت خدمات توأم با تکریم و احترام برای مردم است. در طرح پزشکی خانواده، میزان پرداختی برای ویزیت بیماران نصف می شود و بستری افراد رایگان خواهد بود، اما اگر فردی بخواهد خارج از نظام ارجاع درمان شود، باید هزینه اش را بپردازد.

سایر اقدامات شاخص

• اجرای پزشکی خانواده و ساماندهی نوبت گیری و روند مشخص درمان، پیش بینی شده و هزینه درمان در بیمارستان ها برای بیماران از طریق نظام ارجاع رایگان می شود.

آزمون بزرگ در جنگ ۱۲ روزه

دستاورد کلان

[۵,۷۵۰]

درمان رایگان مجروح جنگ ۱۲ روزه

چرا مهم است؟

رسیدگی به وضعیت مجروحان یکی از مهم‌ترین وظایف نظام سلامت هر کشوری محسوب می‌شود که وزارت بهداشت و درمان با سربلندی از این آزمون بیرون آمد.

روایت اجرا و اثر

با اینکه هفت بیمارستان و برخی مراکز درمانی، داروخانه‌ها و حتی آمبولانس‌های اورژانس مورد حمله قرار گرفته بودند اما با همکاری دستگاه‌های مختلف و اتخاذ تدابیر مناسب از سوی مسئولان، مردم هیچ کمبودی در زمینه دارو و تجهیزات پزشکی احساس نکردند.

سایر اقدامات شاخص

• هزار و ۶۴ عمل جراحی برای مصدمان حملات رژیم صهیونیستی انجام شده است. در مدت جنگ تعداد مراجعه‌کنندگان در گیلان و مازندران به حدود ۶ میلیون نفر رسید و همه نیازمندی‌های آنان در حوزه دارو، شیرخشک یا انجام دیالیز تأمین شد. همچنین بیش از ۴۰۰ کارشناس بهداشت روان در جنگ ۱۲ روزه فعالیت داشتند و با راه‌اندازی سامانه ۴۰۳۰ بیش از یکصد هزار مشاوره صورت گرفت.

هیچ کمبودی حس نشد

دستاورد کلان

تأمین اقلام مورد نیاز سلامت در جنگ ۱۲ روزه

چرا مهم است؟

در شرایط بحرانی مانند جنگ، مردم برای تأمین اقلام ضروری دچار استرس می‌شوند، تأمین مناسب اقلام مرتبط با سلامت افراد جامعه در زمان بحران‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. متولیان نظام سلامت کشور در جریان جنگ ۱۲ روزه با اتخاذ تدابیر مناسب مانع از ایجاد کمبودهای چشمگیر شدند.

روایت اجرا و اثر

شرایط بحرانی مثل جنگ می‌تواند مردم را برای تأمین وسایل مورد نیازشان دچار اضطراب کند، از آنجا که دارو و برخی اقلام سلامت جزو کالاهای استراتژیک محسوب می‌شوند سال گذشته با دوراندیشی رهبر معظم انقلاب، وسایل و تجهیزاتی با کاربردی طولانی‌تر تهیه و همین امر باعث شد تا در ۱۲ روز جنگ تحمیلی با کمبود خاصی در حوزه اقلام استراتژیک مواجه نباشیم.

سایر اقدامات شاخص

• در دوران جنگ سازمان غذا و دارو ضمن هماهنگی با شرکت‌های تولیدکننده، برنامه تولید داروهای حجیم تزریقی و سرم‌ها را ۲۴ ساعته کرد تا مراکز درمانی دچار مشکل نشوند.

عدالت
درمانی

خدمات درمانی با وجود تحریم‌ها

دستاورد کلان

[۴۸۸,۰۰۰]

عمل جراحی اورژانسی در ۶ ماه دوم ۱۴۰۳

چرا مهم است؟

درمان بهنگام و فوری، یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در امر پیشگیری و کاهش هزینه‌های بیشتر بردوش مردم و نظام سلامت است و با وجود محدودیت‌هایی که تحریم‌ها برای کشور ایجاد می‌کند خدمات‌رسانی در این بخش ادامه و حتی و رشد یافته است.

روایت اجرا و اثر

از ۶ ماهه دوم سال گذشته جدا از عمل‌های اورژانسی که باید به فوریت برای بیماران انجام می‌شد، نظام سلامت حدود ۲ میلیون و ۳۴۰ هزار و ۵۱۶ عمل جراحی الکتیو هم در همین بازه زمانی انجام داده است. عمل‌هایی که حتی در کشورهای پیشرفته، مردم برای انجامش ماه‌ها در صف انتظار قرار دارند و هزینه‌های گزافی پرداخت می‌کنند.

سایر اقدامات شاخص

• انجام بیش از ۱۳ هزار عملیات احیای موفق از ۶ ماه دوم سال • برنامه‌ریزی برای اقدامات درمانی مجروحان لبنانی تجاوز رژیم صهیونیستی • ارتقای کیفی خدمات مددکاری بیمارستان‌ها برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر

خدمات نظام سلامت برای جذب توریسم

دستاورد کلان

ساماندهی گردشگری سلامت و صدور مجوز

چرا مهم است؟

گردشگری سلامت شامل طیف وسیعی از فعالیت‌ها از جمله درمان‌های پزشکی، جراحی‌ها، درمان‌های زیبایی و خدمات دندانپزشکی می‌شود. با توجه به اهمیت مقوله گردشگری سلامت توجه به مراکز درمانی و مقابله با مراکز غیرمجاز به خصوص در حوزه جراحی‌های زیبایی از اهمیت زیادی برخوردار است.

روایت اجرا و اثر

وزارت بهداشت با مراکز درمانی غیرمجاز و مداخلات غیرقانونی در امور پزشکی از جمله برنامه‌های وزارت بهداشت مقابله کرده است به طوری که با بیش از ۶۶۰ مورد مرکز غیرمجاز فعال در حیطه پوست و مو برخورد شد. مهم‌ترین اثر این اقدام برای گردشگران سلامت در مرحله اول حفظ سلامت آنها توسط پزشکان معتبر است و در مرحله بعد ارتقای جایگاه معتبر علمی و پزشکی کشورمان است.

سایر اقدامات شاخص

• در حال حاضر ۲۸۰ مرکز درمانی در ایران دارای مجوز گردشگری سلامت هستند. این آمار نشان‌دهنده رشد قابل توجهی نسبت به دولت گذشته است؛ در دولت قبل فقط ۱۳۰ مرکز دارای مجوز گردشگری سلامت بوده‌اند.

خرید استراتژیک کالاهای حیاتی

دستاوردهای کلان

[۳۵۰]

میلیون دلار

ذخایر راهبردی شش ماهه دارو و تجهیزات مصرفی پزشکی

چرا مهم است؟

ذخایر استراتژیک دارویی برای هر کشوری بسیار مهم است زیرا این ذخایر به عنوان یک لایه حفاظتی در برابر بحران های بهداشتی، طبیعی و غیرطبیعی عمل می کنند. این ذخایر تضمین می کنند که در شرایط اضطراری، کمبود دارو وجود نداشته باشد و دسترسی به داروهای حیاتی برای مردم فراهم باشد.

روایت اجرا و اثر

فرآیند خرید استراتژیک برای تأمین کالاهای حیاتی در زمان مناسب با سرعت ادامه دارد تا در صورت مواجهه با بحران های پیش بینی شده و غیرمنتظره نظام سلامت با چالش هایی از قبیل کمبود اقلام مهم دارویی و یا شیرخشک نوزادان مواجه نشود.

سایر اقدامات شاخص

• کاهش ۶۷ درصدی کمبود داروهای حیاتی نسبت به ابتدای دوره از ۱۷۳ قلم داروی ضروری یا بیمارستانی به ۱۰۳ قلم، افزایش ذخایر داروهای ضروری از ۲ ماه به ۲،۵ ماه، احصای فهرست داروهای زیانده و اصلاح قیمت ۹۷۰ قلم دارو در کشور. صدور بیش از ۵ هزار کد ثبت IRC برای مواد اولیه و فرآورده های نهایی. رشد ۱۳ درصدی تولید شیرخشک

حل مشکل پرداختی پرستاران

دستاوردهای کلان

[۳۵٪]

کاهش تقاضا برای مهاجرت

چرا مهم است؟

مشکل کمبود پرستار کمابیش در تمامی کشورهای دنیا وجود دارد، اما در کشور ما به دلایل مختلفی از جمله تأسیس بیمارستان های جدید، اضافه کاری های اجباری و دریافتی اندک شدت بیشتری گرفته و اگر این معضل حل نشود، مردم در دریافت خدمات دچار مشکل می شوند.

روایت اجرا و اثر

پیگیری اخذ مجوزهای استخدامی برای کادر پرستاری با حمایت وزیر بهداشت و دستور ویژه رئیس جمهوری باعث اختصاص حدود ۵۰ درصد از مجوزهای استخدامی به پرستاران شد. همچنین برای رفع نارضایتی پرستاران در دولت چهاردهم اصلاح فرمول اضافه کاری پرستاران تصویب و ابلاغ شده است.

سایر اقدامات شاخص

• پیگیری تخصیص اعتبار و پرداخت بخشی از مطالبات معوقه شامل کارانه، اضافه کار و پرداخت های غیرمستمر به پرستاران. در حوزه پرستاری، میزان تقاضا برای تأییدیه حسن انجام کار (گوداستدینگ) در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ حدود ۳۵ درصد کاهش داشته و همچنین در حوزه پزشکی نیز این کاهش حدود ۱۸ درصد بوده است.

عدالت
درمانی

صدور ۳۱ میلیون نسخه الکترونیک

دستاوردهای کلان

[۱۰۰٪]

اجرای نسخه الکترونیک در کشور

چرا مهم است؟

نسخه های الکترونیکی به دلایل متعددی از جمله کاهش هزینه ها، افزایش دقت، صرفه جویی در زمان و بهبود دسترسی به اطلاعات بهداشتی، جایگزین نسخه های کاغذی شده اند.

روایت اجرا و اثر

بر اساس آمار بیمه سلامت، از ابتدای اجرای این طرح تاکنون بیش از ۴۵۶ میلیون و ۵۰۸ هزار نسخه الکترونیک در کل کشور صادر شده است. در بعضی از شهرها مثل خراسان رضوی، فارس و تهران تاکنون بیشترین نسخه الکترونیک ثبت شده، این روند همچنان ادامه دارد و از ابتدای سال جاری بیش از ۳۱ میلیون ۴۱۳ هزار نسخه به شکل الکترونیک در کشور صادر شده است.

سایر اقدامات شاخص

• تقریباً اکثر پزشکان با اجرای نسخه الکترونیک همکاری خوبی داشتند به طوری که ۲۰۹ هزار و ۵۸۴ نفر نسخه هایشان را الکترونیک صادر می کنند.

خدمات درمانی رایگان در مناطق محروم

دستاوردهای کلان

ارائه خدمات رایگان دندانپزشکی به گروه های هدف در مناطق محروم

چرا مهم است؟

هر کودک زیر شش سال ایرانی به طور متوسط حدود ۴ دندان پوسیده شیری دارد. بر اساس آخرین پیمایش کشوری که سال ۹۵ انجام شده، هر کودک ۱۲ ساله ایرانی به طور متوسط یک و نیم دندان پوسیده دائمی دارد و حالا با توجه به هزینه بالای خدمات دندانپزشکی، کودکانی که در مناطق محروم هستند در خطر شیوع پوسیدگی دندان قرار دارند. به همین دلیل وزارت بهداشت طرح خدمات رایگان دندان پزشکی را در مناطق محروم اجرایی کرد.

روایت اجرا و اثر

برای ارتقا و حفظ سلامت بهداشت دهان و دندان در میان کودکان زنان باردار و شیرده در روستاها و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر وزارت بهداشت دولت چهاردهم اقدام به ارائه خدمات دندانپزشکی رایگان به این گروه ها کرده است. معاینات مستمر و اقدامات پیشگیرانه در ۴۲ درصد گروه های دانش آموزی و برای ۵۴ درصد کودکان زیر ۶ سال انجام شده است.

سایر اقدامات شاخص

• راه اندازی و فعال سازی ۱۵ مرکز دندانپزشکی بیمارستانی، ساماندهی خدمات اورژانس دندانپزشکی و تدوین استانداردهای بالینی، کاهش پرداخت از جیب مردم بر اساس مصوبه هیأت وزیران برای گروه های هدف در شهرهای بالای ۲۰ هزار نفر و برای سایر افراد جامعه در شهر و روستا در مراکز خدمات جامع سلامت.

پوشش بیمه‌ای برای اقشار کم‌برخوردار

دستاوردها

ارتقای پوشش بیمه‌ای خدمات سلامت

چرا مهم است؟

میلیون‌ها نفر به دلیل هزینه‌های سنگین مراقبت‌های سلامت، به خدمات سلامت مورد نیازشان دسترسی نداشته یا برای دریافت آن دچار هزینه‌های کمرشکن سلامت و فقرزای سلامت می‌شوند. طراحی مناسب و اجرای دقیق سیاست‌های تأمین مالی سلامت می‌تواند به رفع این مسائل کمک کند.

روایت اجرا و اثر

بیمه سلامت سال گذشته حدود ۱۱ میلیارد تومان برای پوشش بیمه‌ای خدمات روانشناسی در این حوزه پرداخت کرده است. ۶ خدمت روانشناسی تحت پوشش بیمه سلامت قرار دارد. همچنین پوشش بیمه‌ای برای ۱۳۰ گروه بیماری‌های خاص، صعب‌العلاج و نادر، پوشش ۶۰ گروه بیماری در قالب بسته‌های خدمتی هم برای حمایت بیشتر از اقشار کم‌برخوردار در نظر گرفته شده است.

سایر اقدامات شاخص

• تعیین سهم سازمان‌های بیمه‌گر پایه برای خدمات پیوند تحت پوشش بیمه پایه در شورای عالی بیمه سلامت کشور مصوب شد. بر همین اساس پیوند کبد هم مانند پیوند کلیه به صورت رایگان توسط بیمه‌ها پوشش و ارائه خواهد شد. همچنین آزمایش‌ها غربالگری و تشخیص ژنتیک بیماران خاص و نادر رایگان است. از این گذشته پیوند مغز استخوان هم به شکل کاملاً رایگان و از طریق بیمه‌های پایه پوشش داده می‌شود.

تأمین رایگان پروتز حلقون شنوایی

دستاوردها

کاشت رایگان حلقون شنوایی برای کودکان زیر ۷ سال

چرا مهم است؟

ناشنوایی و کم‌شنوایی به عنوان معلولیت پنهان قلمداد می‌شود، براساس آمارها ۳ تا ۵ مورد در هر ۱۰۰۰ تولد به کم‌شنوایی مبتلا هستند. کاشت حلقون از جمله درمان‌های رایج اما گران است که بیشتر خانواده‌ها نمی‌توانند از پس هزینه‌های آن بربایند. به همین دلیل وزارت بهداشت شرایطی را فراهم کرده است تا با غربالگری و شناسایی زودهنگام کاشت حلقون به شکل رایگان برای کودکان انجام شود.

روایت اجرا و اثر

تا پایان سال ۱۴۰۳ وزارت بهداشت با تأمین رایگان پروتز حلقون شنوایی از ۲۰ هزار عمل کاشت حلقون، حمایت کرده است. همچنین برای حمایت بیشتر در شش ماهه دوم سال ۱۴۰۳ هیأت امنای صرفه‌جویی ارزی برای معالجه بیماران پای کار آمد و نسبت به تأمین و تحویل رایگان ۶۶۹ دستگاه پروتز حلقون شنوایی در سراسر کشور اقدام کرد تا شنیدن را برای کودکان ناشنوای بیشتری محقق کند.

سایر اقدامات شاخص

• هیأت امنای صرفه‌جویی ارزی در مجموع نسبت به تأمین و توزیع ۳۸ عنوان ملزومات مصرفی حیاتی و استراتژیک مورد نیاز برای درمان بیماران به تعداد ۱۱۷,۷۶۱ قلم اقدام کرده است. این هیأت در شش ماهه دوم سال ۱۴۰۳، از ۶۷۹ مورد عمل پیوند مغز استخوان، ۴۲۲ مورد عمل پیوند کبد، ۳۹ مورد عمل پیوند قلب و چهار مورد عمل پیوند ریه حمایت کرده است.

عدالت
درمانی

پوشش ۹۰ درصدی خدمات ناباروری

دستاوردها

[۱۶۸]
مرکز سطح ۳
برای ارائه خدمات تخصصی ناباروری

چرا مهم است؟

تا چند سال آینده نرخ رشد جمعیت منفی می‌شود، براساس آمارها بیش از ۳ میلیون زوج نابارور در کشور وجود دارند که باید برای درمان آنها با توجه به گران بودن هزینه‌های باروری تدابیری اندیشیده شود. براساس آمارها از هر ۵ زوج یک زوج ایرانی نابارور هستند و این یعنی سیستم درمانی باید برای حمایت از این افراد اقدامات و تدابیر ویژه‌ای در نظر داشته باشد.

روایت اجرا و اثر

پوشش خدمات درمان تخصصی ناباروری مانند IVF، IUI، ICSI، FET بدون اعمال محدودیت دفعات با سهم ۹۰ درصد تعرفه مصوب بخش دولتی در مراکز دولتی، ۹۰ درصد تعرفه مصوب بخش عمومی غیردولتی در مراکز عمومی غیردولتی، و ۷۰ درصد تعرفه بخش خصوصی در مراکز خصوصی و خیریه از اقدامات اثربخش وزارت بهداشت بوده است.

سایر اقدامات شاخص

• پوشش بیمه‌ای ۶۹ قلم دارو برای درمان ناباروری با پوشش ۹۰ درصدی • قرار گرفتن هزینه‌های درمان ناباروری در شخص ثالث • پوشش بیمه‌ای خدمات انجماد و ذخیره‌سازی بافت تولید مثل برای زوجین نابارور مبتلا به سرطان

بسته‌های خاص برای بیماران خاص

دستاوردها

تدوین و ابلاغ بسته‌های خدمات حمایتی بیماران خاص مثل ام‌اس، اوتیسم، ای‌ال‌اس

چرا مهم است؟

بیماران خاص به جز رنج بیماری با مسائل و مشکلات بیشتری مواجه هستند که مهم‌ترین آن تأمین هزینه‌های درمان است. پوشش بیمه‌ای وزارت بهداشت در خصوص این بیماران، برای کاهش بار اقتصادی وارد بر خانواده‌ها در نظر گرفته شده است.

روایت اجرا و اثر

صندوق بیماری‌های خاص، صعب‌العلاج و نادر برای ۱۳۰ گروه بیماری در سرفصل‌های دارو، ویزیت، خدمات پاراکلینیک (آزمایشگاه، پرنوپزشکی و توانبخشی)، تجهیزات پزشکی و خدمات بستری خدمات و بسته‌های حمایتی متنوعی را در نظر گرفته است که بر مبنای آن میزان پرداختی بیماران را کاهش می‌دهد تا بیماران به جز رنج بیماری رنج دیگری را متحمل نشوند.

سایر اقدامات شاخص

• سازمان بیمه سلامت در سال ۱۴۰۳ برای ۵ گروه بیماری شامل اس‌ام‌ای، انواع سرطان، دیابت، هموفیلی، بالغ بر بیش از ۱۵ همت هزینه کرده است. از ابتدای تشکیل صندوق تا پایان سال ۱۴۰۳ برای کاهش پرداخت از جیب بیماران از اعتبارات صندوق هزینه شده است.

[توسعه روابط خارجی]

سفرهای خارجی رئیس جمهور و وزیر خارجه و همچنین تعداد تماس های تلفنی مقامات عالی قوه مجریه شاخص خوبی برای اندازه گیری توسعه روابط خارجی در دولت چهاردهم است.

فصل هفتم
تعامل با همسایگان
گفت و گو با جهان

تجربه یک هم‌افزایی بی‌سابقه در سیاست خارجی ایران

[جلال دهقانی فیروزآبادی]

[استاد روابط بین‌الملل و صاحب‌نظر مسائل سیاست خارجی]

جنگ به معنای توقف دیپلماسی نیست بلکه خود زمینه‌ساز ضرورت و کارکردهای تازه آن است. در این مقطع، دیپلماسی ایران دو وظیفه اساسی بر عهده گرفت: اول، مشروع سازی دفاع از کشور و اقدامات متقابل ایران در برابر تجاوز و دوم، محکوم سازی حمله اسرائیل و آمریکا در عرصه بین‌المللی و تلاش برای شکل دهی به نوعی اجماع سیاسی و دیپلماتیک علیه آنان. جمهوری اسلامی ایران برای تحقق این اهداف از سازوکارهای بین‌المللی بهره گرفت. شورای امنیت سازمان ملل متحد به درخواست ایران دو بار تشکیل جلسه داد؛ هرچند به دلیل نفوذ آمریکا، این شورا تصمیم مؤثری اتخاذ نکرد، اما صرف برگزاری جلسات هزینه‌های سیاسی متجاوزان را افزایش داد. شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز دو بار تشکیل جلسه داد. هرچند در عمل نتوانست حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران را محکوم کند، اما همین ناکامی، بی‌اعتباری این نهاد را در سطح افکار عمومی آشکار ساخت و مشروعیت ادعایی آن را به چالش کشید. از این منظر، می‌توان گفت کارنامه دیپلماسی ایران در دوران جنگ مثبت و مؤثر بوده است.

در دوره پس‌ا جنگ، سیاست خارجی ایران بیش از هر چیز معطوف به مدیریت بحران و بازدارندگی سیاسی شد. مهم‌ترین هدف در این مقطع جلوگیری از تشدید بحران و پیشگیری از تجاوز احتمالی دوباره اسرائیل بود. جمهوری اسلامی ایران تلاش کرد با بهره‌گیری از دیپلماسی دوجانبه و چندجانبه و همچنین استفاده از ظرفیت نهادهای بین‌المللی، مانع از فعال شدن «مکانیزم ماشه» توسط اروپا شود. ایران با اتخاذ رویکرد حقوقی فعال توضیح داد که چنین اقدامی وجاهت حقوقی ندارد و به لحاظ مبانی حقوق بین‌الملل نمی‌تواند قابل دفاع باشد.

در این میان، دیپلماسی منطقه‌ای همچنان تداوم یافت. سفیر دبیر شورای عالی امنیت ملی به عراق و لبنان نمونه‌ای روشن از تلاش برای تقویت بازدارندگی سیاسی و مدیریت بحران به شمار می‌آید.

در چنین فضایی یکی از شاخص‌ترین ویژگی‌های سیاست خارجی دولت چهاردهم در یک سال گذشته را می‌توان هم‌افزایی و هم‌راستایی دیپلماسی و میدان دانست. پیش از جنگ، دیپلماسی در خدمت میدان بود و می‌کوشید با بهره‌گیری از ابزارهای سیاسی و بین‌المللی مانع از آغاز درگیری شود. در جریان جنگ، نقش دیپلماسی بر مشروعیت بخشی به دفاع مشروع ایران و تبیین اقدامات متقابل نیروهای مسلح متمرکز شد. پس از جنگ نیز دیپلماسی وظیفه مدیریت بحران و بازدارندگی سیاسی را بر عهده گرفت تا از تکرار تجاوز جلوگیری شود. بنابراین، برخلاف برخی دوگانه‌سازی‌های رایج که میان دیپلماسی و میدان تمایز و تعارض قائل می‌شوند، تجربه یک سال گذشته نشان داد که این دو حوزه در یک چهارچوب مکمل و هماهنگ فعالیت کرده‌اند.

تحلیل سیاست خارجی همواره نیازمند پرهیز از ساده‌سازی و تقلیل‌گرایی است. سیاست خارجی نه می‌تواند صرفاً در قالب دیپلماسی تعریف شود و نه دیپلماسی را می‌توان تنها به مذاکره فروکاست. دیپلماسی در واقع یکی از ابزارهای سیاست خارجی است و مذاکره نیز صرفاً یکی از فنون دیپلماسی به شمار می‌آید. بر این اساس هرگونه ارزیابی از سیاست خارجی باید ناظر به لایه‌های متنوع تصمیم‌گیری و ساختارهای نهادی آن باشد. در جمهوری اسلامی ایران دستگاه سیاست خارجی صرفاً معادل وزارت امور خارجه نیست، بلکه نهادهای مختلفی همچون ریاست جمهوری، برخی وزارتخانه‌های دیگر و دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی نیز در این حوزه نقش آفرینند. افزون بر این، سیاست‌های کلی و جهت‌گیری اصلی سیاست خارجی توسط رهبر معظم انقلاب تعیین می‌شود و قوه مجریه نیز موظف است اقدامات خود را در همین چهارچوب سامان دهد. از همین رو، تحلیل سیاست خارجی دولت‌ها بدون توجه به این تمایز نهادی و کارکردی، تحلیلی ناقص خواهد بود. با در نظر گرفتن این مقدمه، می‌توان سیاست خارجی دولت چهاردهم در یک سال گذشته را در سه مقطع اصلی بررسی کرد: دوره پیش از جنگ دوازده روزه اسرائیل و آمریکا علیه ایران، دوره جنگ و مقطع پس‌ا جنگ.

در مقطع اول، یعنی پیش از تجاوز نظامی، سیاست خارجی ایران رویکردی فعال و همه‌جانبه داشت؛ چه از منظر موضوعات مورد توجه و چه از حیث سطوح پیگیری آن. مسأله هسته‌ای در مرکز توجه قرار داشت و همزمان سیاست همسایگی و دیپلماسی منطقه‌ای به صورت جدی دنبال می‌شد. سفرهای متعدد رئیس جمهوری و وزیر امور خارجه در همین راستا صورت گرفت که یکی از اهداف اصلی آنها هموار ساختن مسیر برای مذاکرات هسته‌ای و همچنین کاستن از خطر تجاوز خارجی بود. در واقع، شواهد موجود نشان می‌دهد که آمریکا و اسرائیل از مدت‌ها پیش طرح حمله به ایران را آماده کرده بودند و لذا مذاکرات مسقط را نمی‌توان علت یا عامل تجاوز دانست. برعکس، انتخاب مسیر دیپلماسی از سوی ایران، طراحی استراتژیک متجاوزان را برهم زد و معادله‌ای تازه ایجاد کرد. تصمیم به تجاوز پیشاپیش اتخاذ شده بود اما آغاز گفت‌وگوها و ورود ایران به مسیر دیپلماتیک هزینه‌های سیاسی و دیپلماتیک جنگ را برای آمریکا و اسرائیل افزایش داد. به این ترتیب جمهوری اسلامی ایران توانست از شکل‌گیری روایت «مقرس‌سازی» علیه خود جلوگیری کند و مشروعیت دفاعی خویش را در سطح افکار عمومی جهانی تقویت کند.

با آغاز جنگ، نقش دیپلماسی نه تنها کاهش نیافت بلکه اهمیت دوچندان پیدا کرد. برخلاف تصور رایج،

سفر هیأت‌های خارجی به ایران

دست‌آورد کلان

[۷۰]

سفر هیأت بلند پایه

در سطح رئیس‌جمهوری، نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه به ایران

چرا مهم است؟

تقویت مناسبات سیاسی و ایجاد شبکه‌های تجاری و سرمایه‌گذاری مشترک و زمینه رشد و توسعه پایدار از دلایل اهمیت سفرهای هیأت‌های خارجی به ایران است.

روایت اجرا و اثر

ایران در یک سال اول دولت پزشکیان، میزبان ۷۰ هیأت بلند پایه در سطح رئیس‌جمهوری، نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه بود که نشان‌دهنده تحرک قابل توجه دیپلماسی فعال تهران در عرصه بین‌المللی است. این دیدارها فرصتی برای گسترش تعاملات سیاسی، اقتصادی و امنیتی با کشورهای مختلف فراهم کرد و موجب تقویت جایگاه ایران در منطقه و جهان شد. این تحرک گسترده، نشانه‌ای از رویکرد فعال و چندجانبه‌گرای دولت پزشکیان در سیاست خارجی و تلاش برای تثبیت جایگاه ایران به عنوان بازیگری مؤثر در صحنه بین‌المللی است.

سایر اقدامات شاخص

• زمینه‌سازی برای امضای توافقنامه‌های راهبردی و ارتقای روابط به سطوح استراتژیک

سفرهای خارجی رئیس‌جمهوری

دست‌آورد کلان

[۱۴]

سفر به عراق، ایالات متحده (سازمان ملل/نیویورک)، قطر، ترکمنستان، روسیه (دو بار در دو شهر مختلف)، مصر، تاجیکستان، آذربایجان، عمان، پاکستان، ارمنستان و بلاروس

چرا مهم است؟

معرفی چهره جدید ایران به عرصه بین‌المللی و منطقه‌ای و ارائه روایتی روایتی نو از دیپلماسی ایران در میانه تشدید تنش‌های نظامی و ژئوپلیتیک از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

روایت اجرا و اثر

پزشکیان در رویکرد خارجی خود بر «دیپلماسی همسایگی» تأکید ویژه داشت و این هدف را با سفر به کشورهای پیرامونی چون عراق، قطر، ترکمنستان، آذربایجان، عمان و پاکستان دنبال کرد. در سطح مکمل، تنوع بخشی به روابط از طریق تعامل با قدرت‌های بزرگ (روسیه، آمریکا در سازمان ملل) و تقویت همگرایی فرهنگی با جهان فارسی‌زبان (تاجیکستان) معنا یافت. نتیجه ملموس این سفرها قرار دادن روابط ایران با کشورهای پیرامونی بر پایه «تحرک راهبردی» بود.

سایر اقدامات شاخص

• سفر به اربیل و بهره‌گیری از ظرفیت‌های دیپلماسی عمومی برای مهار تهدیدات امنیتی و گشودن مسیرهای تازه در تجارت مرزی

توسعه
روابط خارجی

مذاکرات مدیریت تخصص

دست‌آورد کلان

[۵]

دور مذاکرات غیرمستقیم با واشنگتن

چرا مهم است؟

اگر ایران مذاکرات غیرمستقیم را آغاز نمی‌کرد مشروعیت برای اقدامات ضد ایرانی بلوک غرب و رژیم صهیونی فراهم می‌شد. به دلیل همین خط مشی، حمله اسرائیل به ایران با محکومیت گسترده بین‌الملل و منطقه‌ای مواجه شد.

روایت اجرا و اثر

از فروردین سال جاری ۵ دور مذاکره غیرمستقیم میان ایران و ایالات متحده آمریکا با میانجیگری عمان برگزار شد. دور ششم این گفت و گوها قرار بود یکشنبه ۲۵ خرداد در مسقط برگزار شود که با تجاوز رژیم صهیونیستی به خاک ایران، متوقف شد. در آخرین دور مذاکرات یعنی چند روز پیش از آغاز حمله به ایران، طرف آمریکایی با محوریت استیو ویتکاف طرحی را به ایران برای حصول توافق ارائه داده بود و تیم ایرانی قرار بود پاسخ مکتوب تهران را به این طرح بدهد. در نهایت هوشمندی ایران در اتخاذ تصمیم به شروع مذاکرات غیرمستقیم، تهران را در جنگ روایت‌ها در طرف پیروز این منازعه قرار داد و این بهانه را از طرف متخاصم که امتناع ایران از مسیر دیپلماسی باعث وقوع جنگ شد سلب کرد.

سایر اقدامات شاخص

• کانال غیرمستقیم میان ایران و آمریکا برای انجام آتش‌بس در جنگ ۱۲ روزه را تسهیل کرد.

تماس‌های وزیر امور خارجه

دست‌آورد کلان

[۱۰۰]

وزیر امور خارجه در یک سال گذشته در روند پیگیری سیاست خارجی دولت چهاردهم ۵۳ سفر و ۱۰۰ تماس تلفنی را با مقام‌های کشورهای خارجی به انجام رساند.

چرا مهم است؟

کاهش فشارها و ایجاد فضای امن‌تر برای تصمیم‌گیری‌های داخلی و منطقه‌ای از دلایل اهمیت سفرهای مسئول دیپلماسی دولت چهاردهم به کشور خارجی است.

روایت اجرا و اثر

دیپلماسی ایران در دوره سید عباس عراقچی توانست تراز راهبردی کشور یعنی وضعیت نسبی قدرت، نفوذ و تأثیرگذاری در منطقه را ارتقا دهد. دستاوردهای کلیدی شامل آغاز مذاکرات هسته‌ای در نیویورک با الگویی نوین، تقویت دیپلماسی همسایگی با کشورهای منطقه و طراحی اولین جلسه وزرای خارجه ایران و شورای خلیج فارس بود. عراقچی همچنین توانست روند گفت‌وگو با بازیگران بین‌المللی مهم مانند اروپا، چین و روسیه را برای مسائل حساس منطقه‌ای مانند اوکراین و مدیریت پیامد این موضوع بر پرونده مذاکرات هسته‌ای را مدیریت کند.

سایر اقدامات شاخص

• ایران و مصر پس از سال‌ها فاصله و تنش دیپلماتیک کانال‌های گفت‌وگو را باز کردند. این اقدام شامل مذاکرات غیررسمی، تبادل دیدگاه‌ها درباره مسائل منطقه‌ای مانند فلسطین و یمن و بررسی زمینه‌های همکاری اقتصادی و فرهنگی بود.

دیپلماسی مبتکرانه در جنگ ۱۲ روزه

دستاوردها

[۱۲۰]

کشور محکوم کننده تجاوز نظامی اسرائیل به ایران

چرا مهم است؟

اسرائیل و غرب با تحریم‌های یکجانبه و همچنین حمله نظامی در صدد بودند ایران را به عنوان یک کشور متخاصم و تهدیدکننده ثبات و امنیت معرفی کنند اما دیپلماسی بین‌المللی و منطقه‌ای فعال ایران این استراتژی را ناکام گذاشت.

روایت اجرا و اثر

عراقچی در نشست‌های بین‌المللی با رایزنی‌های دوجانبه و مواضع صریح، ایامی کم سابقه را در دفاع از صلح و مقابله با تجاوز شکل داد. این اقدامات دیپلماتیک، همراه با پاسخ‌های نظامی ایران موجب شد تا بیش از ۱۲۰ کشور در سطح جهانی حملات اسرائیل را محکوم کرده و از ایران حمایت سیاسی کنند.

سایر اقدامات شاخص

• عراقچی با حضور در ژنو و در بحبوحه گمانه زنی‌ها درباره پیوستن احتمالی اروپا به صف آرای جنگی اسرائیل با تشریح پیامدهای مخرب اقدامات این رژیم برای امنیت قاره اروپا، اروپایی‌ها را به سمت حل و فصل مسالمت‌آمیز تنش‌ها هدایت کرد.

توسعه
روابط خارجی

مذاکره با اروپایی‌ها

دستاوردها

[۶]

دور مذاکره با تروئیکای اروپایی

چرا مهم است؟

مدیریت تنش‌ها در مواجهه با اروپا اهمیت دارد چرا که هم از تصاعد بحران در حوزه هسته‌ای می‌کاهد و هم امکان فعال‌سازی اسنپ‌بک را کاهش می‌دهد.

روایت اجرا و اثر

ایران در جریان شش دور مذاکره با تروئیکای اروپایی (آلمان، فرانسه و بریتانیا) نه تنها تلاش کرد پرونده‌سازی‌های سیاسی علیه خود درباره جنگ اوکراین را بی اثر کند، بلکه کوشید مسیر این کشورها برای فعال‌سازی «مکانیسم ماشه» در برجام را با موانع جدی روبه‌رو سازد. هرچند ایران به طور رسمی تمديد مکانیسم ماشه را نمی‌پذیرد.

سایر اقدامات شاخص

• از طریق کانال رایزنی‌های ویژه توانست عدم مشروعیت تجاوز نظامی اسرائیل به ایران را به اثبات برساند و برخی کشورهای اروپایی را نظیر نروژ را به تحرک برای پایان دادن به این جنگ وادارد.

همگرایی منطقه‌ای ایران

دستاوردها

[۱۴۳]

تماس تلفن پزشکیان و عراقچی با کشورهای عربی منطقه

چرا مهم است؟

جلوگیری از روایت‌سازی جریان‌های ایران ستیز علیه فعالیت‌های هسته‌ای ایران

روایت اجرا و اثر

ایران با رایزنی‌های مستمر توانست نگاه کشورهای عربی را متوجه جاه‌طلبی‌های تازه اسرائیل کند. این گفت‌وگوها که از طریق تماس‌های مستمر و بدون توقف وزیر امور خارجه با اکثر کشورهای عربی از جمله عربستان، امارات، مصر و قطر پیش برده شد، بستر اعتمادسازی را فراهم کرد و نشان داد حل پرونده هسته‌ای می‌تواند به ثبات منطقه‌ای کمک کند. همین روند سبب شد مواضع کشورهای عربی به ایران نزدیک‌تر شود.

سایر اقدامات شاخص

• طرح ایجاد کنسرسیوم هسته‌ای و برجسته‌سازی آن در روند رایزنی‌های منطقه‌ای

موفقیت در دیپلماسی عمومی

دستاوردها

ارتقای تصویر ایران در افکار عمومی دنیا و شکست ادراک تهدیدزا از ایران به عنوان بازیگر ثبات‌زدا در سطح منطقه و جهان

چرا مهم است؟

در سیاست بین‌الملل به ویژه در دوران کنونی که ماهیت جنگ‌ها و رقابت‌ها شکل جدیدی به خود گرفته و از قالب کلاسیک خارج شده، موضوع «روایت» و «تصویرسازی» هم وزن دیپلماسی و نظامی گری به رکن سوم کنشگری واحدهای سیاسی در جهان تبدیل شده است.

روایت اجرا و اثر

ابتکاراتی نظیر مصاحبه رئیس جمهور با برنامه پربیننده و اثرگذار تاکر کارلسون، مجری مشهور آمریکایی که نفوذ زیادی در پایگاه طرفداران ترامپ دارد، بعد از حمله آمریکا به تأسیسات فردو از نمونه‌های موفق در طراحی دیپلماسی عمومی دولت محسوب شده و در کنار گفت‌وگوهای مسعود پزشکیان با رسانه‌های مطرح و مهم جهان به یکی از کانون‌های اصلی موفقیت دیپلماسی منطقه‌ای کشورمان و بهبود تصویر ایران در اذهان بازیگران منطقه‌ای، نگاه ناظران را به خود جلب کرد.

سایر اقدامات شاخص

• یادداشت‌ها و گفت‌وگوهای عباس عراقچی در رسانه‌های بین‌المللی از جمله فایننشال تایمز و فاکس نیوز بعد از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اسرائیل و ارائه روایت ایرانی از جنگ

اجرای توافق تجارت آزاد با اتحادیه اوراسیا

دستاورد کلان

اجرای توافق تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، افزایش تجارت دوجانبه با ترکمنستان، تاجیکستان و قزاقستان و توسعه کریدور شمال-جنوب برای تقویت جایگاه ایران به عنوان هاب ترانزیتی.

چرا مهم است؟

قفقاز و آسیای مرکزی دروازه تجارت جهانی اند و ایران را به هاب ترانزیتی و انرژی تبدیل می‌کنند. کریدور شمال-جنوب و پروژه «راه و کمر بند» با کاهش ۳۰ درصدی هزینه‌های حمل، انزوای اقتصادی ایران را خنثی کرده و بازارهای اروپا و آسیا را متصل می‌کنند.

روایت اجرا و اثر

از مرداد ۱۴۰۳، ایران دیپلماسی اقتصادی را با تمرکز بر تجارت و ترانزیت پیش برد. توافق با EAEU (خرداد ۱۴۰۴) تجارت با قزاقستان و ارمنستان را تقویت کرد. در این مدت چشم‌انداز تجارت با ترکمنستان به ۳ میلیارد دلار رسید و در مورد تاجیکستان این عدد به یک میلیارد دلار رسید. علاوه بر این سفرهای دیپلماتیک به ارمنستان و آذربایجان (تیر و مرداد ۱۴۰۴) و در نهایت تلاش برای توسعه راه‌آهن INSTC، ایران را به عنوان یکی از بازیگران فعال در منطقه تثبیت کرده است.

سایر اقدامات شاخص

• کسب جایگاه ناظر در EAEU • طرح پیشنهاد اتصال راه‌آهن چین-قرقیزستان-ازبکستان به ایران • افزایش ترانزیت کانتینری از هند به آسیای مرکزی.

اجماع سازی میان بازیگران عربی در جنگ

دستاورد کلان

[۴۲]

دیدار و تماس برای مهار جنگ

چرا مهم است؟

کانال دیپلماسی با کشورهای عربی مسیر بحران را به سمت مدیریت منطقی و کنترل شده هدایت کرد

روایت اجرا و اثر

ایران در جریان جنگ ۱۲ روزه با چند کشور کلیدی عربی به طور مستمر رایزنی و هماهنگی انجام داد تا از گسترش تنش جلوگیری گردد. عراق به عنوان همسایه نزدیک و میانجی احتمالی نقش مهمی ایفا کرد، در حالی که قطر با بهره‌گیری از جایگاه فعال دیپلماتیک خود و کانال‌های ارتباطی با طرف‌های منطقه‌ای و بین‌المللی بستری برای گفت‌وگوها فراهم آورد.

سایر اقدامات شاخص

• ایران با وجود حمله به پایگاه آمریکا در قطر که تمامیت ارضی این کشور را نقض می‌کرد، توانست روابط خود با مقام‌های قطری را حفظ و از تنش‌زایی در مناسبات جلوگیری کند.

توسعه
روابط خارجی

دیپلماسی اقتصادی با هند

دستاورد کلان

[۱۲۰۰]

میلیون دلار سرمایه‌گذاری هند در چابهار

چرا مهم است؟

هند شریک کلیدی برای تنوع تجارت غیرنفتی و کاهش وابستگی ایران به نفت است. بندر چابهار و روابط تجاری، ایران را به بازارهای جنوب آسیا و آسیای مرکزی متصل کرده و انزوای اقتصادی را کاهش می‌دهد.

روایت اجرا و اثر

ایران و هند با توافقات تجاری در کشاورزی، داروسازی و فناوری اطلاعات (اردیبهشت ۱۴۰۴) تجارت غیرنفتی را تقویت کردند. صادرات زعفران، خرما و محصولات شیمیایی به ۱.۳ میلیارد دلار رسید، در حالی که تجارت نفتی عدد ۱.۳ میلیارد دلار را نشان می‌دهد. دیدار وزیر اقتصاد ایران با همتای هندی در دهلی (خرداد ۱۴۰۴) و همکاری در BRICS تعرفه‌ها را کاهش داد. سرمایه‌گذاری هند در چابهار هزینه‌های ترانزیت را ۳۰ درصد کم کرد.

سایر اقدامات شاخص

• صادرات ۱۰۰ میلیون دلار زعفران و خرما، توافق ترانزیتی چابهار برای آسیای مرکزی، سرمایه‌گذاری ۵۰ میلیون دلار هند در فناوری اطلاعات ایران.

ایجاد کانال سه جانبه هسته‌ای ایران، روسیه و چین

دستاورد کلان

تشکیل یک جبهه قوی در میان اعضای توافق هسته‌ای

چرا مهم است؟

با توجه به افزایش فشارهای سیاسی و نظامی غرب، موازنه‌سازی از طریق افزایش ارتباطات و مراودات با چین و روسیه حائز اهمیت است.

روایت اجرا و اثر

ایران با طراحی یک کانال سه جانبه با روسیه و چین، معادله‌ای تازه در دیپلماسی هسته‌ای رقم زد. این ابتکار نه تنها جایگاه دیپلماتیک تهران را در برجام تقویت کرد، بلکه امکان طرح ریزی راهکارهای عملی برای تقویت مواضع دیپلماتیک ایران در پرونده هسته‌ای و اثبات ناکارآمدی اروپا در اجرای تعهدات برجامی‌شان را نیز فراهم آورد. این ابتکار سه جانبه تلاشی بود که ایران برای برهم زدن زمین بازی برجام از مسیر فشار و تهدید به سوی گفت‌وگو و ابتکار دیپلماتیک در پیش گرفت.

سایر اقدامات شاخص

• احیای تلاش‌های دیپلماتیک میان تهران-مسکو و پکن برای جلوگیری از مکانیسم ماشه

چشم انداز تجارت تهران-اسلام آباد

دستاورد کلان

[۳۱]

میلیارد دلار تجارت ایران در دولت چهاردهم با دو همسایه شرقی و چشم انداز ۱۰ میلیارد دلاری برای تجارت با پاکستان

چرا مهم است؟

افغانستان و پاکستان دروازه تجارت ایران با جنوب آسیا هستند، ضمن اینکه تقویت روابط تجاری بین تهران-اسلام آباد و تهران-کابل منجر به ارتقای سطح امنیت در نوار شرقی کشور شده است.

روایت اجرا و اثر

از مرداد ۱۴۰۳، ایران دیپلماسی اقتصادی را با تمرکز بر تجارت پیش برد و در این مدت تجارت با افغانستان به ۳ میلیارد و ۱۴۵ میلیون دلار رسیده و تجارت با پاکستان رشد ۱۳٫۶ درصدی داشته است ضمن اینکه درخصوص پاکستان بحث‌های مربوط به امنیت انرژی و دیپلماسی انرژی در زمینه گاز نیز مطرح است.

سایر اقدامات شاخص

• توافق ترانزیتی با افغانستان برای دسترسی به بازارهای آسیا؛ پروژه مشترک گازی با پاکستان

رشد تجارت ایران و روسیه

دستاورد کلان

[۱۶٫۲٪]

رشد تجارت دوجانبه به ارزش ۴٫۸ میلیارد دلار

چرا مهم است؟

روسیه شریک کلیدی برای دور زدن تحریم‌ها و توسعه تجارت غیرنفتی است. این روابط ایران را به بازارهای اوراسیا متصل کرده و انزوای اقتصادی را کاهش می‌دهد.

روایت اجرا و اثر

دی ۱۴۰۳، پیمان استراتژیک ایران و روسیه امضا شد و در خرداد ۱۴۰۴ به تصویب مجلس رسید. این پیمان تجارت را ۲۰ درصد افزایش داد. توافق تجارت آزاد با اوراسیا با همکاری روسیه (اردیبهشت ۱۴۰۴) تعرفه‌ها را برای تجارت با کشورهای این اتحادیه از ۱۶٫۷٪ به ۵٫۲٪ کاهش داد و ۳۰۰ میلیون دلار صرفه جویی سالانه ایجاد کرد.

سایر اقدامات شاخص

• هدفگذاری تجارت ۶ میلیارد دلاری تا ۱۴۰۵، مشارکت روسیه در طرح‌های افزایش تولید گاز در پارس جنوبی با سرمایه‌گذاری ۵ میلیارد دلاری، افزایش صادرات غیرنفتی ۱ میلیارد دلاری به روسیه، توافق‌های بانکی برای مبادلات (خرداد ۱۴۰۴).

توسعه
روابط خارجی

حضور هیأت دولت در اجلاس‌ها

دستاورد کلان

[۴۰]

حضور در نشست‌های منطقه‌ای و بین‌المللی بین شهریور ۱۴۰۳ تا مرداد ۱۴۰۴ در سطح رئیس‌جمهوری، معاون اول و وزیر امور خارجه

چرا مهم است؟

حضور در اجلاس‌های بین‌المللی و منطقه‌ای موقعیت ژئوپلیتیک ایران را در منطقه مدیریت می‌کند و موجب کاهش فشار حداکثری آمریکا و غرب یا حداقل مشروعیت‌زدایی از آن می‌شود.

روایت اجرا و اثر

حضور در نشست‌های منطقه‌ای و سازمان‌های چندجانبه از جمله «شانگهای»، «اگو» و «بریکس» فضای تنش‌زدایی در خلیج فارس و حوزه آسیا را تقویت کرده و موجب افزایش اعتماد کشورهای پیرامونی به رویکرد دیپلماسی ایران شده است. این فعالیت‌ها امکان گسترش همکاری‌های اقتصادی، تجاری و ترانزیتی را فراهم کرده است.

سایر اقدامات شاخص

• عضویت ناظر در اتحادیه اقتصادی اواسیا که زمینه توسعه روابط تجاری و ترانزیتی با کشورهای عضو این اتحادیه و امکان کاهش تعرفه‌های گمرکی برای بخش عمده کالاها را فراهم کرد.

ایران در پیمان‌های چندجانبه اقتصادی

دستاورد کلان

[۱۲]

ارتقای سطح تجارت با اعضای بریکس و افزایش صادرات غیرنفتی به کشورهای عضو سازمان اقتصادی اکو تا ۱٫۵ میلیارد دلار.

چرا مهم است؟

پیمان‌های بریکس، شانگهای، اکو و اوراسیا ایران را به بازارهای جهانی متصل کرده و انزوای اقتصادی را کاهش می‌دهند. این همکاری‌ها جایگزینی برای نظام‌های غربی مثل WTO ارائه می‌کنند.

روایت اجرا و اثر

از مرداد ۱۴۰۳، ایران عضویت کامل در بریکس را عملیاتی کرد. اجلاس اکو در ترکمنستان (آبان ۱۴۰۳) صادرات غیرنفتی را ۲۰٪ افزایش داد. توافق تجارت آزاد با اوراسیا (اردیبهشت ۱۴۰۴) تعرفه‌ها را به ۵٫۲٪ کاهش داد و ۳۰۰ میلیون دلار صرفه جویی سالانه ایجاد کرد. دیدارهای شانگهای (خرداد ۱۴۰۴) همکاری‌های بانکی و ترانزیتی را تقویت کرد.

سایر اقدامات شاخص

• هدفگذاری تجارت ۱۵ میلیارد دلاری با بریکس تا ۱۴۰۵؛ سرمایه‌گذاری ۲ میلیارد دلاری در کریدور شمال-جنوب توافق‌های بانکی برای استفاده از ارزهای ملی در سازمان شانگهای

[حکمرانی فرهنگ]

حضور فعال و آزادانه جامعه فرهنگی، موتور محرک توسعه اجتماعی و هویت‌سازی ملی است. کاهش فاصله با دولت و شفاف‌سازی، فضای نقد، پرسشگری و خلاقیت را تقویت می‌کند. برای مردم، این به معنای تولید محصولات فرهنگی غنی‌تر، برگزاری جشنواره‌های پویا و دسترسی به هنر اصیل و متنوع است. یک فرهنگ شکوفا، روحیه امید و نشاط اجتماعی را تقویت کرده و سرمایه اجتماعی کشور را افزایش می‌دهد.

فصل هشتم
صحنه‌ای برای
تمام ایرانیان

بازگشت امید به عرصه فرهنگ

[دکتر وحید آگاه]

[مشاور حقوقی معاونت هنری وزارت فرهنگ
و عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی]

در هنرهای تجسمی، وضعیت سند ملی - که تکلیف شورای عالی انقلاب فرهنگی است - بدتر از همه بود. سندی نوشته بود سرشار از نظارت، مداخله و عدم رعایت شأن هنر و هنرمند. یک سند دست و پاگیر که نه حامی بود، نه توسعه‌گر. با جلسات متعدد، تشکلهای صنفی تخصصی صریحاً اعلام کردند هنرهای تجسمی سند ملی نمی‌خواهد و به اندازه کافی نظارت هست. تدبیر شد و نمایندگان تشکلهای به شورای هنر رفتند و با اعضا به‌صراحت صحبت کردند. اصلاح سند در مسیر است.

در هنرهای نمایشی، یکی از دستاوردها سلبی است: عدم تصویب سند ملی تئاتر؛ سندی که نه نیاز است و نه جامعه تئاتر با آن موافقت. این عدم تصویب به اندازه یک تصویب مؤثر، ارزشمند است. در تئاتر، موسیقی و تجسمی، اقدامی دیگر در راه است و در آستانه: تشکیل شوراهای نظارت و شورای عالی نظارت به نمایش و شفاف‌سازی و شیشه‌ای کردن اعضا، فرآیند و مصوبات شوراهای هنرهای یادشده. اینکه همه جامعه موسیقی، اعضای شوراهای شعر و موسیقی و شوراهای تئاتر را بشناسند، جلسات علنی باشد و مصوبات مستمراً منتشر شود. در مسیر شفافیت و دیدن همه چیز که تا به حال نبوده. رویکرد دیگر، همکاری و تعامل حداکثری با تشکلهای صنفی تخصصی است. امری نو و استفاده از ظرفیت صنف در حل دعاوی «هنرمندان با یکدیگر» و «هنرمندان با تهیه‌کننده‌ها و تماشاخانه‌ها»؛ رویکردی همکارمحور با خانه تئاتر و انجمن‌هایی چون کارگردانان تئاتر ایران و تماشاخانه‌ها.

و سرآخر، جشنواره‌ها. مرکززدایی از جشنواره‌ها و بستگی به ماندن جشنواره‌های ملی در تهران و واگذاری باقی به استان‌ها و تهران‌زدایی. همچنین رویکرد استفاده از نسل جوان و حضور دو عضوزن و مرد مشورتی جوان در شوراهای سیاست‌گذاری همه جشنواره‌های فجر: تئاتر، موسیقی و تجسمی. به این موارد اضافه کنید حضور پررنگ‌تر زنان در عرصه‌های هنری را. اگرما آقایان ناراحت نمی‌شویم، در اینکه زنان، مدیران بهتر، توانمندتر و دلسوزترند، شک نکنید: خصوصاً زنان آرטיست. هم کمیت و هم کیفیت. نمونه‌اش، گالری‌ها که ببینید زنان چه کرده‌اند. در سینما هم با وجود چالش‌ها و عوامل بازدارنده‌ای که وجود داشت، دولت دستاوردهایی داشته است. انتصاب مدیرانی خوشفکر و متخصص در اداره ارزیابی و نظارت و فارابی، انتخاب منوچهر شاهسواری به عنوان دبیر جشنواره فیلم فجر که به همدلی میان همه تفکرات و سلاقی، آشتی با سینماگران و بازکردن درهای بسته کمک کرد. اگران فیلم‌های «پیر پسر» و «زن و بچه»، سینمای اجتماعی را جانی دوباره داد و احیا کرد. گرچه هنوز تا رسیدن به نقطه پویایی و پایایی در فرهنگ و هنر فاصله است اما دولت چهاردهم در همین دوازده ماه، گام‌های پایداری برداشته که شاید مهم‌ترین ثمره آن بازگشت دوباره امید به عرصه فرهنگ و هنر بود.

از هر منظری که به حوزه فرهنگ و هنر نگاه کنیم، یک‌سال زمان زیادی برای ارزیابی عملکرد فرهنگی هیچ دولتی نیست چراکه اساساً فرهنگ مقوله‌ای پیچیده، فرآیندی و تابع شرایط اجتماعی و تاریخی است که در یک بازه زمانی کوتاه نمی‌تواند به مرحله اثربخشی برسد. بویژه اینکه دولت چهاردهم در شرایطی تصدی فرهنگ و هنر کشور را به دست گرفت که هم اقتصاد دچار بحران بود و هم فرهنگ و هم اینکه اهالی فرهنگ و هنر با هسته‌های قدرت قهر کرده و فاصله گرفته بودند. اگرچه می‌شود نیمه خالی لیوان را دید، اما این نوشته نیمه پر را می‌بیند با امید به آینده.

وزارت فرهنگ به‌ویژه در معاونت امور هنری‌اش که ارتباط نزدیک‌تری با بدنه هنرمندان دارد، از زمان دولت جدید که هنوز یک سال، معاون جدید را تجربه نکرده، دستاوردهای قابل‌توجهی داشته است. مثلاً در عرصه موسیقی، تسهیل صدور مجوز دستاورد کمی نبود. دیگر خبری از ایرادهای عجیب به کلمات و حذف‌های غریب‌تر نیست. در قطعات و آلبوم هم چنین است. اصل ابلاغی معاون جدید به دفتر موسیقی و اجرایی شدن آن، این است: کسی دست خالی نرود و اگر کسی یا شرکتی، حرمت گذاشت و مجوز خواست، از همه ظرفیت‌های قانونی استفاده شود جهت صدور، نه راندن آثار و آدم‌ها.

در عرصه موسیقی، دستاورد دیگر، کلید زدن سند ملی موسیقی بود. این سند که در دولت گذشته به سرانجام رسیده بود، ادبیات مناسبی نداشت و مورد انتقاد شدید اهالی موسیقی بود. سند طی جلسات متعدد و با حضور کارشناسان، اصلاح شد و تاحد زیادی، ادبیات کنترل‌گر آن تغییر کرد. باور می‌کنید که این جمله در سند وجود داشت: «نمی‌شود در موسیقی را بست!» سندی که اکنون در شورای هنر شورای عالی انقلاب فرهنگی است و منتظر تصویب اصلاح. وفق سند، ستاد اجرایی مستقر و مستمراً جلسات تشکیل شده و مصوبات جذابی دارد که عن‌قرب عیان می‌شود. از جذابیت‌های اصلاح سند، افزایش چشمگیر تعداد نمایندگان جامعه مدنی موسیقی است.

در هنرهای تجسمی، بزرگ‌ترین اتفاق، احیای موزه هنرهای معاصر است. دبیری نژاد-رئیس موزه- جان تازه‌ای به موزه بخشیده. با تدبیر معاونت، موزه واقعاً نمایانگر هنرهای معاصر شده و «پیکاسو در تهران» و «به گزارش زنان» با استقبال شگفت‌انگیز مواجه شد. البته به همان مقدار، صعوبت هم به همراه آورده است. از زمین و زمان. موزه، محل آمد و شد و علاقه و جذب هنرمندان تجسمی هم شده. انتخاب درست آدمی اهل موزه و به دنبال بازکردن درهای هنر و مهم‌تر، بازکردن دریچه‌های گنجینه به عموم ملت، از ویژگی‌های مدیریت موزه در زمانه حاضر است. در اداره کل هنرهای تجسمی هم، تمرکز بر سرعت و تسهیل مجوزهاست. حالا اینکه این مجوزها چقدر، هنوز کارآمد هستند، قصه‌ای دیگر است.

کاهش فاصله بدنه سینما و نهادهای مدیریتی

دستاورد کلان

[۳۳]

هزار

رصد و ساماندهی کانال فضای مجازی

چرا مهم است؟

فضای مجازی نقشی اساسی در شکل‌گیری ذائقه فرهنگی ایفا می‌کند و عدم نظارت موجب رواج محتوای ضد فرهنگی می‌شود.

روایت اجرا و اثر

با همکاری نهادهای اطلاعاتی و انتظامی، کانال‌های پرمخاطب شناسایی و ۱۶۰۰ مورد به چهارچوب‌های مجاز هدایت شدند.

سایر اقدامات شاخص

• رصد ۳۳ هزار کانال. • تدوین آیین‌نامه ساماندهی فضای مجازی فرهنگی. • کاهش ۲۲٪ محتوای نامناسب نسبت به سال قبل.

فرصتی برای بازکردن گره‌های اکران

دستاورد کلان

سانس ویژه جشنواره فجر؛ فرصتی برای بازکردن گره‌های اکران.

چرا مهم است؟

ابتکار سازمان سینمایی در چهل و سومین جشنواره فجر، تعریف بخشی ویژه خارج از مسابقه بود؛ جایی که حدود ۱۰ فیلم کنار گذاشته شده از رقابت اصلی به دلایل قانونی، تنها برای اهالی رسانه به نمایش درآمدند. بسیاری از این فیلم‌ها با خطر قاچاق یا فراموشی روبه‌رو بودند. نمایش آنها در ویتترین فجر هم ریسک پخش غیرقانونی را کم کرد و هم زمینه بحث حرفه‌ای پیرامون‌شان را فراهم آورد.

روایت اجرا و اثر

نمونه روشن این اتفاق «پیرپسر» اکتای براهنی و «بی سروصدا» مجیدرضا مصطفوی بود که پس از همین نمایش محدود، راهی برای اکران عمومی پیدا کردند. شکستن تابوی نمایش این فیلم‌ها و ایجاد فضای گفت‌وگو، ثابت کرد یک سانس کوچک می‌تواند سرنوشت یک فیلم اجتماعی را تغییر دهد و اعتماد تازه‌ای به جشنواره به عنوان پشتیبان سینماگران بسازد.

سایر اقدامات شاخص

• پس از سه سال وقفه، «گریزه» ساخته سیاوش اسعدی که تنها یک بار در سانس ویژه جشنواره دیده شد، سرانجام به اکران عمومی رسید. همچنین «رکسانا» به‌رغم فشارهای ممیزی، با موافقت سازمان سینمایی بدون هیچ اصلاحی مجوز نمایش گرفت.

حکمرانی
فرهنگ

سینمای ایران برای وطن

دستاورد کلان

حضور سینمایی در جنگ ۱۲ روزه.

چرا مهم است؟

سازمان سینمایی با برگزاری برنامه‌ای ویژه و نمایش آثار مرمت‌شده‌ای چون: خانه دوست کجاست، شیر سنگی، گیلانه، سرزمین خورشید و ناخدا خورشید، فضایی برای بازخوانی روایت‌های ملی و مقاومت فراهم کرد. بازنمایی عشق به وطن در این فیلم‌ها و گفت‌وگوهای پیرامون‌شان، ارزش سینما را به‌عنوان پناهگاه روانی جامعه برجسته ساخت.

روایت اجرا و اثر

نشست‌های پرسش و پاسخ با حضور عوامل فیلم‌ها به این رویداد عمق بخشید و آن را به تجربه‌ای زنده بدل کرد. همچنین دیدار رئیس سازمان سینمایی و مدیرعامل خانه سینما با سینماگران آسیب‌دیده از حملات رژیم صهیونیستی نشان داد که سیاست فرهنگی دولت چهاردهم تنها در سطح نمایش متوقف نمی‌شود.

سایر اقدامات شاخص

• دیدار رئیس سازمان سینمایی و مدیرعامل خانه سینما با سینماگران آسیب‌دیده از حملات رژیم صهیونیستی تنها یک حرکت نمادین نبود، بلکه تکمیل‌کننده سیاستی بود که فرهنگ را با کنش انسانی پیوند می‌زند. در ادامه همین نگاه، مجوز ساخت «ماجرای نیمه شب» به کارگردانی محمدحسین مهدویان صادر شد؛ فیلمی برگرفته از واقعه‌ای واقعی در جنگ ۱۲ روزه.

توسعه عدالت فرهنگی در مناطق محروم

دستاورد کلان

[۴۴۰]

رویداد فرهنگی و هنری در سراسر کشور

چرا مهم است؟

این اقدام منجر به کاهش نابرابری‌های فرهنگی و گسترش دسترسی به رویدادهای هنری برای اقشار کمتر برخوردار شده است.

روایت اجرا و اثر

با تمرکز بر شهرستان‌های کم‌برخوردار، اداره کل فرهنگ و ارشاد استان‌ها مسئولیت اجرای این رویدادها را برعهده گرفتند. مشارکت هنرمندان بومی و ایجاد فرصت‌های شغلی در این حوزه از نتایج مهم این طرح بود.

سایر اقدامات شاخص

• اجرای ۴۴۰۰ رویداد در قالب تئاتر، موسیقی، هنرهای تجسمی و فیلم. • رشد ۲۶ درصدی در مشارکت هنرمندان شهرستانی. • افزایش ۱۷٪ دسترسی فرهنگی در مناطق کمتر برخوردار.

برگزاری هفته‌های فرهنگی ایران در ۵ کشور

دستاورد کلان

[۱۰۰۰]

نمایش ایرانی

چرا مهم است؟

حضور فرهنگی در صحنه جهانی، موجب بهبود تصویر ایران و ارتقای صادرات فرهنگی می‌شود.

روایت اجرا و اثر

هفته‌های فرهنگی در کشورهای آسیای مرکزی، لبنان، عراق، ترکیه و روسیه با حضور گروه‌های هنری برجسته برگزار شد.

سایر اقدامات شاخص

• نمایش بیش از ۱۰۰ اثر هنری ایرانی • امضای ۳ تفاهتنامه فرهنگی با کشورهای میزبان • جذب ۸۶ هزار بازدیدکننده خارجی.

حمایت مالی از ناشران و سینماگران

دستاورد کلان

[۸۰۰]

ناشر و ۲۰۰ تهیه‌کننده سینما تسهیلات بانکی دریافت کردند

چرا مهم است؟

کمک به بقای صنعت نشر و سینما و جلوگیری از خروج هنرمندان از چرخه تولید.

روایت اجرا و اثر

با همکاری بانک‌ها و صندوق اعتباری هنر، بیش از ۵۰۰ میلیارد ریال تسهیلات پرداخت شد.

سایر اقدامات شاخص

• پرداخت تسهیلات به ۸۰۰ ناشر و ۲۰۰ تهیه‌کننده سینما • تسویه وام‌های کرونایی باقی‌مانده • افزایش ۲۷٪ تعداد آثار تولیدشده نسبت به سال ۱۴۰۲.

حکمرانی
فرهنگ

پویایی عرصه اجرا

دستاورد کلان

[۸,۷۰۰]

اجرای صحنه‌ای در کشور

چرا مهم است؟

تئاتر ایران پس از رکود عمیق دوران کرونا و سال‌های اخیر، بار دیگر رونق گرفته است. آمار ۸۷۰۰ اجرای صحنه‌ای در کشور نشان می‌دهد که هنرمندان به صحنه رسمی بازگشته‌اند و مخاطبان اعتماد خود را به هنر نمایش باز یافته‌اند.

روایت اجرا و اثر

در دوره گذشته، بسیاری از هنرمندان از صحنه فاصله گرفته و بخشی از فعالیت‌ها به عرصه‌های غیررسمی سوق یافته بود. اما با تغییر مدیریت‌های فرهنگی در دولت مسعود پزشکیان و اتخاذ سیاست‌های حمایتی، هنرمندان بار دیگر به تئاتر رسمی بازگشته‌اند. نمونه شاخص آن حضور نیما دهقان - کارگردان مقیم آمریکا - در اختتامیه جشنواره تئاتر فجر است.

سایر اقدامات شاخص

• افزایش محسوس شمار اجراهای رسمی تئاتر در سراسر کشور • بازگشت هنرمندان مطرح به صحنه‌های داخلی

عدالت فرهنگی در دولت چهاردهم

دستاورد کلان

[۹,۲۹۲]

صندلی جدید
به ظرفیت سینمایی کشور اضافه شد

چرا مهم است؟

کمبود سالن‌های سینما بویژه در برخی استان‌ها تأمین اوقات فراغت برای مردم، جوانان بویژه علاقه‌مندان به سینما را با محدودیت و محرومیت همراه می‌کرد. در دولت چهاردهم (از ابتدای شهریور سال گذشته) ۵۷ سال سینما و ۹۲۹۲ صندلی به ظرفیت سینماهای کشور اضافه شد که در راستای سیاست‌های مردمی‌سازی و عدالت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی این دولت قرار دارد.

روایت اجرا و اثر

توسعه زیرساخت‌های سینمایی در دولت چهاردهم بجز راه‌اندازی سینماهای جدید و تجهیز سالن‌ها، با مرمت و حفظ فیلم و صدا در لابراتوار تخصصی آنالوگ و روزآمدسازی لابراتوار تخصصی آنالوگ فیلم و صدا هم صورت گرفت.

سایر اقدامات شاخص

• تشکیل شورای سینمای استانی به ریاست استانداران، • احداث سینما در شهرهای بالای صدهزار نفر جمعیت و فاقد سینما • تجهیز و روزآمدسازی ۱۱۰ شعبه دفتر انجمن سینمای جوانان ایران • تأسیس ۲۰ آموزشگاه آزاد سینمایی.

امنیت مالی پایدار برای اهالی هنر

دستاورد کلان

[۴۰♦]

طرح خدماتی به جامعه فرهنگ و هنر

چرا مهم است؟

بحران های اقتصادی در سال های اخیر نه تنها اوضاع معیشتی هنرمندان را با چالش های جدی مواجه کرده، که بر کیفیت آثار تولیدی در این زمینه هم تأثیر منفی گذاشت. تلاش دولت چهاردهم برای رفع برخی موانع حرفه ای و بیمه ای موجب شد تا بخشی از این مشکلات مرتفع شود.

روایت اجرا و اثر

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با تدارک تفاهمنامه در جهت رفع مسائل مالیاتی مابین فعالان حوزه فرهنگ و وزارت اقتصاد و دارایی تلاش کرد تا به کاهش مشکلات معیشتی هنرمندان دست بزند. با هدف ارتقای وضعیت معیشتی هنرمندان و اهالی فرهنگ خدمات صندوق اعتباری هنر از ۱۲ طرح به ۴۰ طرح افزایش یافت.

سایر اقدامات شاخص

- بیمه تأمین اجتماعی اصناف مختلف هنری • افزایش سقف بیمه تکمیلی صندوق هنر

سرانه بازدید در ۱۸ روز

دستاورد کلان

[۳♦♦♦♦]

بازدید از موزه هنرهای معاصر

چرا مهم است؟

با روی کار آمدن دولت چهاردهم موزه هنرهای معاصر شاهد رونق در برپایی نمایشگاه های آثاری از گنجینه موزه هنرهای معاصر بودیم.

روایت اجرا و اثر

در اولین نمایشگاه با عنوان چشم در چشم منتخبی از آثار ایرانی و خارجی از گنجینه موزه و همچنین آثاری از هنرمندان برجسته ای چون فرانسیس بیکن، پیکاسو و ونکوگ به نمایش درآمد و ۲۵۰۰ نفر از این نمایشگاه بازدید کردند. همچنین نمایشگاه «پیکاسو در تهران» که در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار شد و ۶۰ اثر از پابلو پیکاسو، از دوره های مختلف کاری این هنرمند اسپانیایی، به نمایش گذاشته شد. در مدت ۱۸ روز، بیش از ۵۵ هزار نفر بازدید کننده داشت.

سایر اقدامات شاخص

- اعطای مجوز تأسیس موزه گالری ها به هنرمندان پیشکسوت
- اعطای مجوز تأسیس «موزه گالری ها» برای مؤسسات خصوصی و تخصصی هنری، به منظور حمایت از هنرمندان پیشکسوت و ایجاد فضاهای هنری جدید

حکمرانی
فرهنگ

علاج در وطن است

دستاورد کلان

احیای موسیقی های ملی - میهنی در جنگ ۱۲ روزه

چرا مهم است؟

جنگ ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی علیه ایران بار دیگر هنرمندان موسیقی کشورمان را به میدان آورد تا با تولید آثار ملی - میهنی و انتشار آن در فضای مجازی و همچنین باز نشر آثاری که قبل تر منتشر شده بود نشان دهند موسیقی می تواند در کنارشاد یانه هایش، زبان همدلی، ابزار مقاومت و تکیه گاهی برای روح جمعی جامعه باشد.

روایت اجرا و اثر

از جمله برنامه هایی که در ایام جنگ برگزار شد اجرای زنده ارکستر سمفونیک تهران بود که به رهبری نصیر حیدریان در برج آزادی به اجرای برنامه پرداختند. در این میان هنرمندان موسیقی پاپ هم از کار ننشستند و آثار ملی - میهنی خود را با مردم کشور خود به اشتراک گذاشتند از جمله محسن چاووشی و همایون شجریان.

سایر اقدامات شاخص

- اجرای ارکستر سمفونیک تهران در میدان آزادی برای اولین بار بعد از انقلاب • حضور پررنگ خواننده های پاپ در تولید آثار موسیقایی ملی - میهنی

فصل تازه موسیقی بانوان

دستاورد کلان

حضور پررنگ بانوان هنرمند موسیقی

چرا مهم است؟

توجه به موسیقی بانوان از اولویت های بسیار مهم دولت چهاردهم است. بانوان هنرمند و توانمندی که طی این سال ها عرصه اندکی برای ارائه هنر خود داشتند اما در دولت وفای ملی اتفاق تازه ای شکل گرفت و این بار در جدول جشنواره موسیقی فجر که چهلمین دوره خود را گذراند، توانستند دو سالن را به خود اختصاص دهند.

روایت اجرا و اثر

جشنواره سی و نهم موسیقی فجر، سهم بانوان صرفاً ۵ اجرا در تالار وحدت و آن هم در ساعت ۲ بعد از ظهر بود. این در حالی است که در جشنواره چهلم که در دولت چهاردهم برگزار شد، این تعداد به ۱۳ گروه افزایش پیدا کرد و بانوان هنرمند توانستند در دو سانس ۱۶ و ۱۹ در فرهنگسرای نیاوران و یک سانس در فرهنگسرای ارسباران روی صحنه بروند.

سایر اقدامات شاخص

- حمایت ویژه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از جشنواره ملی موسیقی جوان
- حمایت از حضور بانوان موسیقی اقوام در چهلمین جشنواره موسیقی فجر

استاده چو شمع

دولت پزشکیان؛ ۱۲ ماه تلاش، ۱۲ روز دفاع

IRNA
1934
Islamic Republic News Agency
سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی

ایران
IRAN NEWSPAPER